

UNIwersytet
Przyrodniczy
we Wrocławiu

Program studiów

Kierunek: biologia człowieka

Spis treści

Charakterystyka kierunku	3
ECTS	5
Sekwencje przedmiotów	6
Efekty	7
Sylabusy	10

Charakterystyka kierunku

Informacje podstawowe

Nazwa kierunku:	biologia człowieka
Poziom:	studia drugiego stopnia (magister)
Profil:	ogólnoakademicki
Forma:	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	magister
Czas trwania studiów (liczba semestrów):	4
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	120
Liczba godzin (w tym realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość):	1500(8)
Liczba godzin z wychowania fizycznego*:	0

*) - dotyczy studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich realizowanych w formie stacjonarnej

Przyporządkowanie kierunku do dziedzin oraz dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się:

Dyscyplina wiodąca	Udział procentowy	ECTS
Nauki biologiczne	100%	120

Sylwetka absolwenta

Absolwent studiów magisterskich Biologii człowieka posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na interpretowanie zjawisk i procesów przyrodniczych dotyczących człowieka w działaniach praktycznych, a także pracy badawczej. Zna szczegółową metodologię badań z zakresu antropologii i nauk pokrewnych oraz współczesne teorie i prawa biologiczne szczególnie w odniesieniu do biologii człowieka. Rozumie złożone zjawiska i procesy dotyczące biologii człowieka i ich związki z licznymi obszarami wiedzy. Potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperyment naukowy i/lub ekspertyzę. Poprzez dobór przedmiotów w czasie studiów jest wyspecjalizowany w trzech obszarach (ścieżkach) związanych z antropologią kryminalną lub antropologią biomedyczną oraz w zakresie analiz środowiska pracy (ergonomii) i BHP. Poprzez dobór przedmiotów ma możliwość zaplanowania swojej dalszej kariery zawodowej, bądź naukowej. Posiada kwalifikacje eksperckie i umiejętności zawodowe uprawniające do pracy w wielu instytucjach związanych z funkcjonowaniem człowieka w społeczeństwie, a także jest przygotowany do podjęcia studiów III stopnia w zakresie nauk biologicznych i pracy badawczej na uczelniach w instytutach naukowych.

Wymiar (liczba godz. i punktów ECTS), zasady i forma odbywania praktyk

160 h, 6 pkt ECTS

Studenci w ramach umów podpisanych z przedsiębiorcami, instytucjami, placówkami badawczymi, laboratoriami różnego typu oraz instytucjami samorządowymi odbywają praktykę studencką, podczas której mają możliwość zapoznania się z działalnością i specyfiką instytucji oraz zakładów pracy i firm, w których po ukończeniu studiów będą mogli ewentualnie podjąć pracę. Nabywają umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy i kompetencji zdobytych w trakcie studiów oraz ich wykorzystania m.in. w zakresie prowadzenia badań. Zapoznają się ze specjalistycznym sprzętem, poznają zasady współpracy i działania w zespole. Uczą się samodzielnego rozwiązywania i realizacji zadań zawodowych, a także krytycznej oceny własnej pracy. Specyfika studiów umożliwia szerokie spektrum realizacji praktyk zawodowych w różnorodnych instytucjach. Podpisane umowy o współpracy gwarantują realizację praktyk między innymi: we wrocławskim Ogrodzie Zoologicznym, oraz w trakcie wykopaliśk archeologicznych organizowanych we współpracy z: Uniwersytetem Zachodnioczeskim w Pilźnie (Czechy), Urzędem Ochrony Zabytków Archeologicznych w Moście (Czechy) i Krajowym Urzędem Archeologicznym w Dreźnie (Niemcy). Weryfikacja efektów uczenia się uzyskanych podczas praktyk, odbywa się dwuetapowo: umiejętności praktyczne oceniane są przez osoby opiekujące się studentem w miejscu praktyki i zawarte są w dzienniku praktyk. Potwierdzeniem uzyskanych efektów jest ocena jaką otrzymuje student od opiekuna praktyk w miejscu pracy. Ocena zostaje wpisana do protokołu zaliczenia praktyk. Po zakończeniu praktyki student składa dziennik

praktyk i odbywa egzamin ustny przeprowadzany przez Pełnomocnika, w czasie którego możliwe jest zweryfikowanie efektów głównie z zakresu wiedzy. Ocena końcowa z praktyk jest średnią ocen uzyskanych podczas rozmowy z Pełnomocnikiem i wystawionej przez opiekuna praktyk.

Zasady/organizacja procesu dyplomowania

Wybór tematów prac magisterskich następuje dwutorowo: temat pracy może być zaproponowany przez magistranta, a następnie jest on weryfikowany w czasie realizacji seminarium magisterskiego i przez opiekunów naukowych prac, ponadto potencjalni opiekunowie prac magisterskich mogą zaproponować tematy prac magisterskich do wyboru dla zainteresowanych magistrantów. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu magisterskiego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów i praktyk objętych planem studiów, uzyskanie 120 punktów ECTS, a także złożenie w wymaganym terminie pracy dyplomowej (do 30 czerwca). Praca magisterska jest wprowadzana oraz recenzowana w systemie USOSweb - ADP (Archiwum Prac Dyplomowych). Magistrant i opiekun pracy pisemnie poświadczają, że praca nie zawiera nieuprawnionych zapożyczeń i jest wykonana samodzielnie. Wszystkie prace magisterskie na kierunku Biologia człowieka podlegają obowiązkowemu sprawdzeniu w systemie antyplagiatowym. W przypadkach stwierdzenia przekroczenia wskaźników podobieństwa ostateczną decyzję o dopuszczeniu pracy (po złożeniu stosownego wyjaśnienia) lub o skierowaniu sprawy do komisji dyscyplinarnej podejmuje opiekun pracy. Praca magisterska oceniana jest przez opiekuna i recenzenta, a z treścią recenzji student zapoznaje się przed egzaminem magisterskim. Egzamin przeprowadzany jest w taki sposób, aby student wykazał się właściwą dla danych efektów uczenia się wiedzą i kompetencjami społecznymi, a także umiejętnością dyskusji naukowej. W pierwszej części egzaminu magisterskiego magistrant przedstawia tezy i główne wyniki swojej pracy dyplomowej, następnie ustosunkowuje się do uwag zawartych w recenzjach pracy. W dalszej kolejności pytania zadają recenzent pracy (2 pytania) i opiekun naukowy (1 pytanie). Oceny podczas egzaminu dokonują członkowie komisji egzaminacyjnej powołanej przez dziekana, w skład której wchodzi: dziekan jako przewodniczący, opiekun naukowy pracy (promotor) oraz recenzent. Ostatecznej oceny dokonuje przewodniczący komisji, zgodnie z obowiązującym regulaminem studiów, na podstawie średniej ważonej ocen z pracy dyplomowej (1/4), egzaminu dyplomowego (1/4) i średniej oceny ze studiów II stopnia (2/4). Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych II stopnia potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra biologii człowieka.

ECTS

Liczba punktów ECTS, którą student uzyska na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	60
--	----

Liczba punktów ECTS, którą student uzyska w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych **	5
---	---

Liczba punktów ECTS, którą student uzyska za zajęcia wybieralne	42
---	----

Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	105
--	-----

Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	
---	--

**) - dotyczy kierunków innych niż przypisane do dyscyplin nauk humanistycznych lub nauk społecznych

Dopuszczalny deficyt punktów ECTS po poszczególnych semestrach

Semestr	Deficyt	Komentarz
1	12	
2	12	
3	12	
4	0	

Sekwencje przedmiotów

Semestr	Nazwa przedmiotu realizowanego	Nazwa przedmiotu poprzedzającego
---------	--------------------------------	----------------------------------

---

Efekty uczenia się

Wiedza

Kod	Treść
BC_P7S_W0G4	Absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu morfologii i fizjologii człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem związków między budową i funkcją
BC_P7S_WG01	Absolwent zna i rozumie współczesne teorie i prawa przyrodnicze, szczególnie w zakresie biologii populacji ludzkich
BC_P7S_WG02	Absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu metodologii badań w antropologii fizycznej.
BC_P7S_WG03	Absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody statystyczne i informatyczne wykorzystywane w modelowaniu, opisie i interpretacji zjawisk i procesów biologicznych
BC_P7S_WG05	Absolwent zna i rozumie pozycję systematyczną i filogenetyczną oraz rozmieszczenie współczesnych i wymarłych form Naczelnych oraz ich budowę i związki ze środowiskiem
BC_P7S_WG06	Absolwent zna i rozumie czynniki zagrażające zdrowiu człowieka oraz opisuje ich konsekwencje na poziomie osobniczym i populacyjnym a także wskazuje metody prewencji
BC_P7S_WG07	Absolwent zna i rozumie mechanizmy dziedziczenia i prawa genetyki populacji oraz objaśnia ich związki z teorią ewolucji
BC_P7S_WG08	Absolwent zna i rozumie zróżnicowanie i podłoże zachowań oraz strategii życiowych człowieka
BC_P7S_WG09	Absolwent zna i rozumie specyfikę kolejnych etapów ontogenezy
BC_P7S_WG10	Absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu aktualnie dyskutowanych w literaturze specjalistycznej problemów antropologii fizycznej i kulturowej
BC_P7S_WG11	Absolwent zna i rozumie metody biologiczne stosowane w kryminalistyce
BC_P7S_WG12	Absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu ergonomii i warunków bezpieczeństwa pracy
BC_P7S_WK13	Absolwent zna i rozumie aspekty prawne i etyczno-moralne dotyczące badań w zakresie biologii człowieka
BC_P7S_WK14	Absolwent zna i rozumie możliwości wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu społeczno-gospodarczym przy wykorzystaniu innowacyjnych rozwiązań
BC_P7S_WK15	Absolwent zna i rozumie współczesne zagrożenia cywilizacyjne i wskazuje możliwości minimalizowania ich skutków

Umiejętności

Kod	Treść
BC_P7S_UK09	Absolwent potrafi przygotować prezentację wyników swoich badań, a także prowadzić dyskusję w języku polskim i obcym z różnymi kręgami odbiorców oraz znaleźć i zastosować innowacyjne rozwiązania/innowacyjne rozwiązania.
BC_P7S_UK10	Absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii
BC_P7S_UO11	Absolwent potrafi, w związku z interdyscyplinarnością antropologii fizycznej współdziałać z innymi pokrewnymi dyscyplinami wiedzy i otoczeniem społeczno-gospodarczym, kierować pracą zespołu
BC_P7S_UU12	Absolwent potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, szczególnie w zakresie biologii człowieka i dyscyplin pokrewnych

Kod	Treść
BC_P7S_UW01	Absolwent potrafi planować i wykonywać zadania badawcze lub ekspertyzy z zakresu biologii człowieka
BC_P7S_UW02	Absolwent potrafi właściwie dobierać metodologię badań i sprawnie posługiwać się aparaturą wykorzystywaną w biologii człowieka. a także na podstawie zebranych danych empirycznych formułować właściwe wnioski
BC_P7S_UW03	Absolwent potrafi tworzyć bazy danych. oraz stosować zaawansowane metody statystyczne przy wykorzystaniu odpowiednich pakietów statystycznych do analizy danych
BC_P7S_UW04	Absolwent potrafi dokumentować wyniki wykonanych zadań badawczych, umiejętnie porównywać je z innymi źródłami w języku polskim i obcym
BC_P7S_UW05	Absolwent potrafi obserwować i oceniać wszystkie elementy trybu życia człowieka, także pod kątem ich wpływu na zdrowie, w różnych fazach ontogenezy
BC_P7S_UW06	Absolwent potrafi na podstawie szczątków ludzkich rozpoznawać cechy przyżyciowe i oceniać warunki środowiskowe na poziomie osobniczym i populacyjnym
BC_P7S_UW07	Absolwent potrafi umiejętnie wykonywać analizy i ekspertyzy ergonomiczne.
BC_P7S_UW08	Absolwent potrafi napisać pracę naukową opartą o własne badania formułując hipotezy i pytania badawcze

Kompetencje społeczne

Kod	Treść
BC_P7S_KK01	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, w tym rozstrzygnięcia dylematów współczesnej biologii
BC_P7S_KO02	Absolwent jest gotów do współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i jednostek naukowych reprezentujących pokrewne dyscypliny w zakresie wymiany doświadczeń, projektowania i prowadzenia badań naukowych, a także stosowania innowacyjnych rozwiązań prowadzenia badań naukowych, a także stosowania innowacyjnych rozwiązań.
BC_P7S_KO03	Absolwent jest gotów do aktywnego propagowania zachowań prozdrowotnych i promowania ochrony środowiska
BC_P7S_KR04	Absolwent jest gotów do rozstrzygnięcia dylematów współczesnej biologii w ujęciu etycznym, prawnym i ekonomicznym oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej.
BC_P7S_KR05	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i dbania o etos zawodu oraz organizacji pracy i kreatywnego myślenia.
BC_P7S_KR06	Absolwent jest gotów do właściwego postrzegania różnicowania społecznego i kulturowego człowieka, oraz szanowania godności, poglądów religijnych i postaw społecznych wszystkich ludzi

Sylabusy

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Antropologia morfologiczna Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.0086.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zakresem i celami badawczymi morfologii. Omówienie kształtu narządu lub cechy, jako wyniku oddziaływania czynników endo i egzogennych. Morfologia porównawcza cechy ciała ludzkiego w onto i filogenezie. Zmienność kształtu części ciała człowieka w porównaniu z przedstawicielami Pongidae. Cechy somatoskopijne głowy – morfologia ust, nosa, małżowiny usznej i tęczówki oka. Morfologia listewek skórnych
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	student posiada wiedzę o szczegółowej budowie morfologicznej struktur ciała człowieka i innych Naczelnych	BC_P7S_W0G4	Egzamin pisemny, Studium przypadku
W2	student zna procesy morfologiczne kształtujące rozwój narządów ciała człowieka	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG09	Egzamin pisemny, Studium przypadku
W3	student opisuje zróżnicowanie morfologiczne człowieka wynikające z procesów ewolucyjnych i rozwojowych; zna metody pomiarowe i opisowe charakteryzujące zmienność morfologiczną człowieka	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG07	Egzamin pisemny, Studium przypadku
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	student potrafi dobrać właściwe przyrządy i zmierzyć wielkości wybranych cech morfologicznych człowieka	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
U2	student sporządza wstępne ekspertyzy dotyczące morfologii listewek dermatoglicznych, tęczy oka, małżowiny usznej oraz cech cheiloskopijnych	BC_P7S_UW04	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
U3	student wykonuje laboratoryjne zadania badawcze z zakresu morfologii porównawczej układów cech u współczesnych przedstawicieli Primates	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	student planuje zadania badawcze dostosowując je do warunków, posiadanego sprzętu i możliwości	BC_P7S_KR05	Egzamin pisemny, Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Morfologia - nauka o budowie i kształtach organizmów, morfologiczne procesy warunkujące kształtowanie się narządów i układów. Antropologia morfologiczna - metodyka badań (1h)</p> <p>2. Symetria i asymetria jako przejaw zróżnicowania morfologicznych. Rodzaje asymetrii występujące u przedstawicieli rządu Primates (1h)</p> <p>3. Zmienność morfologiczna czaszki w filogenezie i ontogenezie rodzaju Homo (2h)</p> <p>4. Morfologia szkieletu osiowego człowieka, zmienność morfologiczna wśród głównych grup Naczelnych (2h)</p> <p>5. Morfologia szkieletu kończyn górnych człowieka, zmienność morfologiczna wśród głównych grup Naczelnych (2h)</p> <p>6. Zmienność morfologiczna szkieletu kończyn dolnych w zależności od funkcji u Naczelnych (2h)</p>	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystanie analiz cech ilościowych i jakościowych w badaniach szkieletu człowieka (2h) 2. Morfologia ogólna głowy i twarzy. Rzeźba sklepienia czaszki; typy zarysów głowy i twarzy (4h) 3. Morfologia szczegółowa struktury tęczówki oka. Cechy oprawy oka. Analiza cech tęczówki oka na materiale zdjęciowym(4h) 4. Budowa morfologiczna i zróżnicowanie struktury małżowiny usznej człowieka (4h) 5. Morfologia wargi górnej i dolnej oraz okolicy ust i bródki człowieka. Cechy cheiloskopijne czerwieni wargowej. Cechy morfologiczne języka (4h) 6. Struktura morfologiczna nosa u człowieka, zróżnicowanie budowy okolicy nosowej u Naczelnych (4h) 7. Cechy owłosienia: barwa włosów. Typy owłosienia głowy, twarzy i ciała (4h) 8. Tradycyjne metody pomiarowe a morfometria geometryczna (4h) 	Ćwiczenia laboratoryjne
----	---	-------------------------

Wymagania wstępne

anatomia człowieka

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Bioetyka

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1HS.0172.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczno-społeczne
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Szybki rozwój wiedzy przyrodniczej i medycznej, coraz większe możliwości praktyczne wykorzystywania tej wiedzy stawiają szereg nowych problemów dotychczas niespotykanych, które nie zawsze można rozwiązać posługując się tradycyjnymi kategoriami moralnymi. Dyskurs na tych zagadnieniach sprowadza się do bioetyki. Zaznajomienie studentów z następującymi zagadnieniami: bioetyka, etyka medyczna, etyka środowiskowa, zagadnienie eutanazja, dylematy związane z zapłodnieniem in vitro, leczenie vs poprawianie jakości życia ludzkiego przy użyciu inżynierii genetycznej, zagadnienie eugeniki. Etyka badań na zwierzętach. Etyka ochrony gatunków, przyrody, środowiska i własności intelektualnej.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Zagadnienia z obszaru etyki medycznej i środowiskowej.	BC_P7S_WG08, BC_P7S_WK13, BC_P7S_WK15	Referat, Prezentacja
W2	Zdolność właściwego umiejscowienia zagadnień bioetycznych w obszarze nauk przyrodniczych.	BC_P7S_WK13, BC_P7S_WK15	Referat, Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi krytycznie myśleć w zakresie tematów bioetycznych.	BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW05	Referat, Udział w dyskusji
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Jest świadomy zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt wynikających z postępu cywilizacyjnego	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KO03, BC_P7S_KR04	Prezentacja, Udział w dyskusji
K2	Student prowadzi dyskurs na temat dylematów współczesnej biologii w ujęciu etycznym	BC_P7S_KR04	Prezentacja, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>SZCZEGÓŁOWA TEMATYKA WYKŁADÓW (15 godz. - 2 godz. tygodniowo)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Filozofia, działy filozofii, etyka jako dział filozofii. 2. Etyka w ujęciu historycznym, moralność, zasady etyczne a zasady moralne. Współczesne teorie etyczne, tezy etyki. 3. Metodologia bioetyki. Konflikt interesów w bioetyce. 4. Ochrona praw pacjenta i badania kliniczne. 5. Bioetyka u początków życia ludzkiego (problemy niepłodności, antykoncepcja, aborcja). 6. Bioetyka w obliczu życia, zdrowia i chorób człowieka. 7. Moralna problematyka końca ludzkiego życia, definiowanie śmierci, eutanazja. 8. Etyka badań naukowych w medycynie. Etyka doświadczeń z użyciem zwierząt oraz bioetyka środowiskowa. 	Wykład

Wymagania wstępne

Brak

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Biomechanika Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.0230.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie funkcjonalnych i strukturalnych właściwości aparatu ruchu oraz jego wytrzymałości mechanicznej. Omówienie mechaniki ruchów stawów ciała ludzkiego pod wpływem działania sił wewnętrznych i zewnętrznych. Przedstawienie czynników modelujących postawę stojącą oraz warunkujących biomechanikę chodu.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	objaśnia i definiuje cele badawcze biomechaniki oraz podstawowe pojęcia z zakresu biomechaniki	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń

W2	zna biomechaniczne uwarunkowania funkcji układu ruchu	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
W3	rozdziela czynniki biomechaniczne modelujce postawę ciała; objaśnia kinetykę podstawowych form lokomocji człowieka	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG02	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	wykonuje podstawową analizę biomechaniczną ruchów człowieka	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW04	Wykonanie ćwiczeń
U2	umie praktycznie wyznaczyć masy i położenie środków ciężkości części ciała i ogólnego środka ciężkości człowieka	BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW04	Wykonanie ćwiczeń
U3	stosuje metody pozwalające na ocenę wielkości sił mięśniowych	BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW04	Wykonanie ćwiczeń
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	ma świadomość wpływu aktywnego trybu życia na postawę ciała i lokomocję człowieka	BC_P7S_KO03	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Historia rozwoju biomechaniki. Definicja i podział biomechaniki. Oddziaływanie sił zewnętrznych i wewnętrznych na człowieka. Właściwości mechaniczne narządu ruchu. (2 godz.)</p> <p>2. Biomechanika części biernej narządu ruchu. Wytrzymałość mechaniczna kości. Charakterystyka ruchów stawowych. Mechanizmy zabezpieczające kości i stawy przed przeciążeniem. (2 godz.)</p> <p>3. Biomechanika części czynnej narządu ruchu. Zależność siły mięśnia od jego długości. Działanie siły mięśni na dźwignie kostne. Pojęcie aktonu i klasy mięśnia. (3 godz.)</p> <p>4. Biomechaniczne uwarunkowania budowy i funkcji kręgosłupa. Parametry wytrzymałościowe kręgosłupa. Ruchomość kręgosłupa. Rola mięśni szkieletowych w biomechanice kręgosłupa. (3 godz.)</p> <p>5. Biomechanika lokomocji człowieka. Stabilność postawy. Charakterystyka prawidłowego chodu. Upadki. (2 godz.)</p> <p>6. Sterowanie funkcjami układu ruchu. Koordynacja i regulacja ruchów. Ruchy dowolne krótko- i długotrwałe. (3 godz.)</p>	Wykład
2.	<p>1. Siły i momenty sił. Systematyka ruchów człowieka - osie i płaszczyzny ruchu. Łańcuchy kinematyczne. Dźwignie w aparacie ruchu człowieka (3 godz.)</p> <p>2. Metody i wyznaczanie mas części ciała i ogólnego środka ciężkości ciała człowieka (2 godz.)</p> <p>3. Kinematyka połączeń stawowych. Zasady pomiaru zakresu ruchu. Pary kinematyczne, ruchliwość pary kinematycznej. Łańcuch kinematyczny. (2 godz.)</p> <p>4. Momenty sił mięśni, kąt ścięgowo-kostny. Ocena stanu funkcjonalnego mięśni. Elektromiografia w badaniu aktywności ruchowej. (2 godz.)</p> <p>5. Cechy geometryczne, masowe i inercyjne kręgosłupa. Mechanizmy urazów kręgosłupa. (2 godz.)</p> <p>6. Metody oceny ruchów lokomocyjnych. Wyznaczniki chodu. Rytm lokomocji. Chód patologiczny. (2 godz.)</p> <p>7. Biomechaniczne uwarunkowania biegu. Kontuzje i urazy występujące podczas biegania. Piramida zależności cech motorycznych. (2 godz.)</p>	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Anatomia człowieka; Fizjologia człowieka

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Biomedyczne podstawy rozwoju i starzenia Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.0231.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 20 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem jest przekazanie wiedzy na temat etapów rozwoju człowieka i czynników warunkujących jego prawidłowy przebieg oraz czynników zaburzających prawidłowy przebieg ontogenezy. Nabycie umiejętności oceny poziomu zaawansowania w rozwoju osobnika na tle populacji. Zapoznanie z teoriami starzenia i przebiegiem zmian inwolucyjnych.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	w pogłębiony sposób, ontogenetyczne zmiany zachodzące w budowie i funkcji poszczególnych układów w organizmie człowieka.	BC_P7S_WG09	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Biegłe wykorzystuje fachową literaturę naukową z zakresu rozwoju i procesów starzenia człowieka w języku polskim i w języku angielskim. Krytycznie ocenia informacje dotyczące biologii podawane w mass-mediach.	BC_P7S_UU12	Obserwacja pracy studenta, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do argumentowania i wnioskowania na podstawie dowodów i założeń, problemy współczesnej biologii człowieka.	BC_P7S_KK01	Obserwacja pracy studenta, Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	1. Historyczne ujęcie ontogenezy. Wzorce rozwoju, prawidłowości rozwoju. (2h) 2. Skok pokwitaniowy (1h) 3. Rozwój aparatu ruchu, rozwój motoryczny, wady postawy (3h) 4. Rozwój układów oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego (3h) 5. Metody badań wpływu czynników genetycznych i środowiskowych (1h) 6. Tendencja przemian międzypokoleniowych - trend sekularny - skutki i przyczyny akceleracji i retardacji rozwoju fizycznego (1h) 7. Okres dorosłości i dojrzałości - jako stabilne etapy ontogenezy. (1h) 8. Pojęcie starości i procesu starzenia się. Starość jako jeden z etapów rozwoju człowieka. (2h) 9. Współczesne teorie starzenia się. (2h) 10. Biologiczne, demograficzne, psychologiczne i społeczne aspekty starzenia się (2h) 11. Choroby związane ze starzeniem się organizmu. (1h) 12. Czynniki kształtujące jakość życia osób starszych. (1h)	Wykład
2.	1. Metody oceny i kontroli rozwoju fizycznego - krzywe rozwojowe (2,5h) 2. Metody oceny i kontroli rozwoju fizycznego - równania Mirwalda (2,5h) 3. Biologiczne skutki stratyfikacji społecznej - gradienty społeczne. (4h) 4. Problematyka zdrowotna okresu dorastania, dojrzałości i starzenia się. (3h) 5. Rytmu biologiczne człowieka. Zmiany rytmów biologicznych z wiekiem. (3h)	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe

Wymagania wstępne

Antropologia ogólna, Biologia Rozwoju Człowieka

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Bioterroryzm Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.0268.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagrożeniami pochodzenia naturalnego oraz antropogenicznego, jakie występują w XXI wieku. Tematyka zajęć obejmuje najnowsze rodzaje zagrożeń związane z czynnikiem ludzkim, w tym terroryzm i bioterroryzm. Wymiernym efektem kształcenia jest zdobycie przez studentów wiedzy oraz praktycznych umiejętności analizy i oceny ryzyka w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia ludzkiego. Tematyka przedmiotu obejmuje nie tylko teoretyczne podstawy występowania, analizowania i przeciwdziałania zagrożeniom, ale jest również uzupełniona zajęciami terenowymi w wybranych ośrodkach państwowych instytucji cywilnych i wojskowych.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zaawansowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa narodowego, w tym również zagrożeń bioterrorystycznych i epidemiologicznych oraz wiedzę związaną z ryzykiem ich wystąpienia, analizą i kryteriami oceny skutków oraz przeciwdziałaniem ich ponownego wystąpienia	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne
W2	możliwości oraz konsekwencje występowania aktów terrorystycznych, w tym także biotechnologiczną rolę bioterroryzmu oraz jego wpływ na bezpieczeństwo żywności i bezpieczeństwo państwa	BC_P7S_WG07	Zaliczenie pisemne
W3	możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu, szczególnie analizy wykorzystania broni masowego rażenia, a także zagrożeń epidemiologicznych	BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	prawidłowo przeprowadzać obserwacje działań terrorystycznych, interpretować, analizować i omawiać swoje spostrzeżenia w zakresie wykorzystania broni masowego rażenia oraz formułować adekwatne wnioski, wykorzystując terminologię naukową i specjalistyczną	BC_P7S_UW01	Projekt, Prezentacja
U2	obserwować historię terroryzmu i bioterroryzmu, dostrzegając ich antropogeniczne; objaśnia zależności pozwalające na zachowanie zwiększonego poziomu bezpieczeństwa i prewencji zdarzeń masowych	BC_P7S_UW02	Projekt, Prezentacja
U3	na podstawie fachowego piśmiennictwa oraz danych źródłowych formułować argumenty i dyskutować o możliwościach rozwiązania aktualnych problemów cywilizacyjnych, terrorystycznych i wojennych; posiada także umiejętność przygotowania sprawozdania, pracy projektowej oraz prezentacji ustnych dotyczących terroryzmu i wojennej działalności antropogenicznej	BC_P7S_UW03	Projekt, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	wykazywania zainteresowania aktualizacją wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i dyscyplin pokrewnych; rozumie potrzebę prowadzenia analiz i działań prewencyjnych z zakresu epidemiologii, bezpieczeństwa żywności oraz bezpieczeństwa obywateli	BC_P7S_KO03	Projekt, Prezentacja
K2	ochrony ludzi, zwierząt i roślin przed wystąpieniem aktów terrorystycznych, bioterrorystycznych oraz użyciem broni masowego rażenia	BC_P7S_KR04	Projekt, Prezentacja
K3	oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego oraz dba o prowadzenie badań, edukacji i monitoringu w tym zakresie	BC_P7S_KR05	Projekt, Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>Wykład 1 (2h): System bezpieczeństwa narodowego</p> <p>Treść wykładu: 1) Systemy bezpieczeństwa narodowego w Polsce i na świecie; 2) Strategia i struktura Bezpieczeństwa Narodowego RP; 3) Współpraca międzynarodowa w zakresie bezpieczeństwa.</p> <p>Wykład 2 (2h): Terroryzm</p> <p>Treść wykładu: 1) Geneza terroryzmu; 2) Definicje terroryzmu; 3) Terroryzm vs. walka narodowo-wyzwoleńcza; 4) Metody i techniki walki terrorystycznej; 5) Terroryzm morski, lądowy i powietrzny; 6) Działalność terrorystyczna w Polsce; 7) Przegląd i schemat działania wybranych światowych organizacji terrorystycznych (wg. Departamentu Stanu USA).</p> <p>Wykład 3 (2h): Antyterroryzm</p> <p>Treść wykładu: 1) Skutki działalności terrorystycznej; 2) Działalność antyterrorystyczna w Polsce i na świecie; 3) Europejska Strategia Bezpieczeństwa; 4) Rola ONZ i UE w zwalczaniu terroryzmu.</p> <p>Wykład 4 (2h): Broń masowego rażenia (BMR, broń "ABC"): broń jądrowa i radiologiczna (broń "A")</p> <p>Treść wykładu: 1) Rodzaje broni masowego rażenia (BMR) oraz ich podstawowe kryteria poznawcze; 2) Katalog i oznaczenia substancji niebezpiecznych; 3) Zastosowanie energii jądrowej oraz broni jądrowej; 4) Zagrożenia radiologiczne w Polsce i Europie; 5) Dozymetria i podstawy ochrony radiologicznej.</p> <p>Wykład 5 (2h): Broń masowego rażenia (BMR, broń "ABC"): broń biologiczna (broń "B") i bioterroryzm</p> <p>Treść wykładu: 1) Broń biologiczna (broń "B") i jej związek z bioterroryzmem; 2) Możliwości i przykłady użycia broni biologicznej; 3) Wady i zalety broni biologicznej; 4) Formy rozproszenia broni biologicznej oraz zasady rozpoznania i przeciwdziałania ataku z użyciem broni "B"; 5) kategorie czynników biologicznych i bioterrorystycznych (wg Center for Disease Control and Prevention, USA).</p> <p>Wykład 6 (2h): Broń masowego rażenia (BMR, broń "ABC"): broń chemiczna (broń "C")</p> <p>Treść wykładu: 1) Geneza i historia broni chemicznej oraz jej współczesne zastosowanie; 2) Konwencja o zakazie używania broni chemicznej (Chemical Weapons Convention); 3) Proliferacja i składy broni chemicznej w Polsce i na świecie; 4) Kategoryzacja i podział broni chemicznej: a) bojowe środki trujące (BST) oraz toksyczne środki przemysłowe (TŚP); 5) metody zabezpieczeń przed bronią chemiczną.</p> <p>Wykład 7 i 8 (2h + 1 h): Państwo w obliczu zagrożenia - regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa narodowego</p> <p>Treść wykładu: 1) Przegląd wybranych zagadnień prawnych, w tym: Konstytucja RP, Ustawa o stanie wojennym, Ustawa o stanie wyjątkowym, Ustawa o stanie klęski żywiołowej; 2) Prawa i wolności obywatelskie w przypadku zaistnienia sytuacji nadzwyczajnych.</p>	Wykład
----	--	--------

2.	<p>Ćwiczenie 1 (5h): Zadania i rola służb mundurowych podległych MSW i MON w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa państwa i obywateli</p> <p>Treść zajęć: zajęcia praktyczne (wyjście terenowe do Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu; patrz: uwagi).</p> <p>Ćwiczenie 2 (6h): Zadania i rola służb mundurowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa państwa i obywateli</p> <p>Treść zajęć: zajęcia praktyczne (wyjazd terenowy do Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu; patrz: uwagi).</p> <p>Ćwiczenie 3 (2h): Zagrożenia (bio)terrorystyczne w XXI wieku - geneza, organizacja i przeciwdziałanie występowaniu aktów terroru w Polsce i Europie (część I)</p> <p>Treść zajęć: projekt multimedialny realizowany przez zespoły studentów na forum grupy</p> <p>Ćwiczenie 4 (2h): Zagrożenia (bio)terrorystyczne w XXI wieku - geneza, organizacja i przeciwdziałanie występowaniu aktów terroru w Polsce i Europie (część II)</p> <p>Treść zajęć: projekt multimedialny realizowany przez zespoły studentów na forum grupy</p> <p>Uwagi!</p> <p>Organizacja zajęć terenowych jest uzależniona:</p> <p>1) od bieżącej sytuacji w kraju i będzie warunkowana możliwościami i dyspozycyjnością jednostek przyjmujących;</p> <p>2) od bieżącej sytuacji finansowej Uczelni w zakresie zapewnienia studentom transportu zbiorowego do miejsc realizacji zajęć.</p> <p>Na terenie Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu istnieje możliwość zapewnienia uczestnikom wyjazdu wyżywienia (obiad) na stołówce wojskowej za dodatkową (symboliczną) opłatą wnoszoną przez studentów.</p>	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
----	--	----------------------------------

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Choroby zawodowe Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.0387.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wyjaśnianie przyczyn nieprawidłowości zdrowotnych związanych z wykonywaniem zawodu. Przekazanie wiedzy o skutkach oddziaływania środowiska pracy na organizm i metodach leczenia chorób zawodowych. Zapoznanie ze sposobem dokumentowania chorób zawodowych.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	czynniki, występujące w miejscu pracy, zagrażające zdrowiu człowieka.	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Referat

Umiejętności - Student potrafi:			
U1	prawidłowo ocenić wpływ warunków pracy w różnych zawodach na stan zdrowia.	BC_P7S_UW05	Referat
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do bezpiecznego wykonywania zawodu, z uwzględnieniem swojego stanu zdrowia i zdrowia innych członków zespołu.	BC_P7S_KR05	Aktywność na zajęciach, Referat

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie choroby zawodowej, wypadku przy pracy i wypadku w drodze do/z pracy oraz podstawy ich rozpoznania. Podstawy prawne. Wykaz chorób zawodowych 2. Choroby zawodowe układu oddechowego - narażenie na pyły w środowisku pracy. Definicja pylicy, podział, leczenie. 3. Choroby zawodowe skóry - czynniki wywołujące, występowanie, rozpoznanie. 4. Choroby zawodowe narządu wzroku i słuchu oraz choroby zawodowe narządu głosu - epidemiologia, diagnoza, metody leczenia. 5. Choroby zawodowe wywołane w skutek oddziaływania promieniowania jonizującego i czynników rakotwórczych na pracowników. 6. Zakaźne lub pasożytnicze choroby zawodowe - ekspozycja na patogeny krwiopochodne (HBV, HCV, HIV). Borelioza. 7. Choroby zawodowe układu ruchu i obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy. 8. Pozostałe choroby zawodowe ujęte w wykazie chorób zawodowych. Epidemiologia wybranych chorób zawodowych w Polsce i na świecie. 9. Niezdolność do pracy w chorobach zawodowych. Skutki ekonomiczne chorób zawodowych. Rola pracodawcy w profilaktyce chorób zawodowych. 10. Sposób dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób przez lekarzy orzeczników i inspektorów bhp. Podmioty właściwe w sprawie orzekania chorób zawodowych. 	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy i w drodze do/z pracy 2. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych 3. Profilaktyka zawodowych uszkodzeń słuchu. Metody ograniczania narażenia na hałas i minimalizowania ryzyka uszkodzenia słuchu 4. Profilaktyka chorób zawodowych skóry poprzez: metody ograniczania ekspozycji na czynniki alergizujące i drażniące skórę; środki ochrony indywidualnej oraz poprawę funkcjonowania służby medycyny pracy 5. Nauczyciele jako grupa osób narażonych na zaburzenia głosu. 6. Czynniki ryzyka chorób pracownika wywołane pracą w narażeniu na promieniowanie jonizujące i czynniki rakotwórcze 7. Schemat postępowania w przypadku podejrzenia zakaźnej choroby zawodowej u pracownika 8. Profilaktyka chorób układu ruchu i obwodowego układu nerwowego związanych ze sposobem wykonywania pracy – ocena ryzyka zawodowego, badania profilaktyczne 9. Choroby układu krążenia w aspekcie pracy zawodowej – zawodowe i środowiskowe czynniki ryzyka, profilaktyka, rola pracodawcy 10. Czynniki ryzyka chorób wybranych grup zawodowych 11. Profilaktyka boreliozy i innych chorób przenoszonych przez kleszcze jako chorób zawodowych 12. Profilaktyka zagrożeń krwiopochodnych u personelu medycznego 13. Zasady profilaktyki pierwotnej i wtórnej chorób alergicznych o etiologii zawodowej 14. Skutki stresu wynikające z zawodowego narażenia na czynniki psychospołeczne 15. Zapoznanie z dokumentowaniem choroby zawodowej – zajęcia praktyczne 16. Zatrucia ostre albo przewlekłe wywołane przez substancje chemiczne, ostre uogólnione reakcje alergiczne oraz gorączka metaliczna 17. Choroby zawodowe związane z wykonywaniem wybranych zawodów 	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
----	--	----------------------------------

UNIwersytet PRZYRODNICZY WE WROCLAWIU

Ekotoksykologia Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.0582.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie się studentów z problematyką wpływu zanieczyszczeń przemysłowych na zwierzęta i człowieka.
C2	Przekazanie wiedzy dotyczącej akumulacji toksyn w organizmie zwierząt i w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego.
C3	Przekazanie wiedzy dotyczącej wybranych zagadnień z analizy toksykologicznej, na temat testów toksyczności oraz globalnych problemów ekotoksykologicznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student identyfikuje i wyjaśnia globalne problemy ekotoksykologiczne	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
W2	Student potrafi scharakteryzować efekty działania ksenobiotyków, rozróżniając mechanizmy działania toksycznego.	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
W3	Student opisuje zależność dawka - efekt przy pomocy programów statystycznych.	BC_P7S_WG03, BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student prawidłowo korzysta z wyposażenia laboratorium ekotoksykologicznego i bezpiecznie użytkuje odczynniki chemiczne.	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
U2	Student potrafi obliczyć dawki toksyczne oraz przedstawić i opisać efekty zatrucia dla ksenobiotyków.	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do aktywnego poszukiwania efektywnych i obiektywnych testów ekotoksykologicznych.	BC_P7S_KK01	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
K2	Student promuje ochronę środowiska.	BC_P7S_KO03	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć

1.	<p>1. Ekotoksykologia a toksykologia. Cele i zadania ekotoksykologii. Zagadnienia z toksykologii ogólnej, definicja trucizny, dawki, rodzaje i przyczyny zatruc. Czynniki warunkujące toksyczność.</p> <p>2. Toksykokinetyka: wchłanianie, rozmieszczenie, biotransformacja oraz wydalanie ksenobiotyków.</p> <p>3. Receptorowy i pozareceptorowy mechanizm działania toksycznego. Odległe działanie trucizn.</p> <p>4. Zależność dawka-efekt i dawka -odpowiedź. Testy toksyczności.</p> <p>5. Problematyka łącznego działania ksenobiotyków.</p> <p>6. Główne klasy zanieczyszczeń środowiska – metale i metaloidy (Pb, Cd).</p> <p>7. Główne klasy zanieczyszczeń środowiska – metale i metaloidy (Hg, As).</p> <p>8. Główne klasy zanieczyszczeń środowiska – metale i metaloidy (Al, Se, Cr, Cu, Be, Fe, Zn).</p> <p>9. Główne klasy zanieczyszczeń środowiska – PCB, Dioksyny, WWA.</p> <p>10. Główne klasy zanieczyszczeń środowiska – pestycydy.</p> <p>11. Zanieczyszczenia powietrza pochodzenia rolniczego - amoniak, siarkowodór, związki odorowe.</p> <p>12. Mykotoksyny – definicja, podział, charakterystyka głównych grup, ich toksyczność w stosunku do wybranych gatunków zwierząt oraz metody oznaczania.</p> <p>13. Wybrane problemy ekotoksykologiczne - energetyka jądrowa.</p> <p>14. Wybrane problemy ekotoksykologiczne - globalne ocieplenie.</p> <p>15. Rola ekotoksykologii w Ekologii Przemysłowej (Industrial Ecology).</p>	Wykład
2.	<p>1. Zasady pracy w laboratorium (szkolenie BHP dla poszczególnych stanowisk ćwiczeniowych). Omówienie programu ćwiczeń i zasad zaliczenia. Toksyny pochodzenia zwierzęcego.</p> <p>2/3/4/5. Wpływ zanieczyszczeń na dżdżownicę <i>Eisenia foetida</i>. Oznaczanie ostrej toksyczności z zastosowaniem sztucznego podłoża glebowego - przygotowanie gleby referencyjnej oraz próbek gleby o określonej zawartości badanego ksenobiotyku, selekcja i nałożenie dżdżownic w naczyniach z glebą. Oznaczanie wpływu zanieczyszczeń podłoża na zdolność kiełkowania i elongację korzenia rzeżuchy <i>Lepidium sativum</i>, metoda Phytotoxkit® - przygotowanie gleby, roztworów oraz siew nasion na płytkach Phytotoxkit®.</p> <p>6/7/8/9. Wpływ zanieczyszczeń na dżdżownicę <i>Eisenia foetida</i>. Oznaczanie ostrej toksyczności z zastosowaniem sztucznego podłoża glebowego - ocena wpływu badanego ksenobiotyku na śmiertelność dżdżownic, wyznaczanie wartości LC50 po 7 dniach testu. Oznaczanie wpływu zanieczyszczeń podłoża na zdolność kiełkowania i elongację korzenia rzeżuchy <i>Lepidium sativum</i>, metoda Phytotoxkit® - fotografowanie płytek testowych, wyznaczanie % skiełkowanych nasion, pomiar długości łodygi oraz korzenia, opracowanie statystyczne wyników testu.</p> <p>10/11. Wpływ neonikotynoidów (tiametoksam) na motoryczne funkcje pszczół robotnic.</p> <p>12/13. Podstawowa problematyka z zakresu toksykologii środowiska – seminaryjne wystąpienia studentów.</p> <p>14/15. Podstawowa problematyka z zakresu toksykologii środowiska – seminaryjne wystąpienia studentów.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

brak

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Fizjologia pracy i wypoczynku Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.0698.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 20 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie uwarunkowań funkcjonalnych poszczególnych układów wielonarządowych organizmu człowieka w zróżnicowanych warunkach środowiska pracy i przy różnym poziomie wysiłku fizycznego. Przedstawienie zasad kształtowania procesu pracy w celu obniżenia kosztu biologicznego funkcjonowania organizmu. Omówienie metod skutecznego wypoczynku biernego i czynnego.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	zna definicję i cele badawcze fizjologii pracy	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG01	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
W2	zna procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie w czasie pracy o różnej intensywności	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG12	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
W3	definiuje czynniki kształtujące poziom kosztu biologicznego funkcjonowania organizmu w czasie pracy i wypoczynku; rozumie skuteczność oddziaływanie odpoczynku biernego i czynnego w różnych stanach zmęczenia	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	posługuje się odpowiednimi przyrządami i testami pozwalającymi na ocenę przebiegu procesów fizjologicznych w czasie pracy i wypoczynku	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
U2	potrafi, w oparciu o podstawowe parametry fizjologiczne ocenić możliwości podejmowania wysiłku przez pracowników na różnych stanowiskach	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW04	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	ma świadomość skutków oddziaływania zmęczenia chronicznego na poziomie osobniczym i społecznym	BC_P7S_KO03	Zaliczenie pisemne

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Definicja i cele badawcze fizjologii pracy. Fizjologiczna definicja pracy. Postacie pracy i ich kwalifikacja. Ogólne zasady organizowania pracy. (2 godz.)</p> <p>2. Uwarunkowania funkcjonalne pracy mięśniowej. Praca mięśniowa dynamiczna i statyczna. Wydatek energetyczny pracy mięśniowej. (1 godz.)</p> <p>3. Sprawność i wydolność fizyczna. Ciężkość pracy, obciążenie pracą, uciążliwość pracy. (1 godz.)</p> <p>4. Fizjologiczne zasady organizacji pracy, czas pracy, przerwy w pracy. Fizjologiczne zasady organizacji pracy zmianowej. Znaczenie deficytu snu dla efektywności pracy. (2 godz.)</p> <p>5. Fizjologia pracy umysłowej. Obciążenie psychiczne w pracy - koszt fizjologiczny wysiłku umysłowego i obciążenia psychicznego. (2 godz.)</p> <p>6. Wiek jako czynnik modyfikujący zdolność do pracy - warunki pracy dla młodocianych i osób starszych. Płeć jako czynnik modyfikujący zdolność do pracy - warunki pracy dla kobiet. (1 godz.)</p> <p>7. Neurofizjologiczny model zmęczenia i gotowości do pracy. Przyczyny i objawy zmęczenia. Typy i postacie zmęczenia. (1 godz.)</p> <p>8. Fizjologiczne podstawy wypoczynku. Wypoczynek czynny i bierny. Sposoby aktywacji wypoczynku. (2 godz.)</p> <p>9. Wpływ oświetlenia miejsca pracy na zmęczenie, wydajność pracy i wypadki. (2 godz.)</p> <p>10. Wpływ hałasu i drgań mechanicznych na zmęczenie, wydajność pracy i wypadki. (2 godz.)</p> <p>11. Wpływ warunków mikroklimatycznych w miejscu pracy na zmęczenie, wydajność pracy i wypadki. (2 godz.)</p> <p>12. Stres zawodowy. Źródła stresu w pracy. Sposoby ograniczania stresu. Skutki zdrowotne stresu. (2 godz.)</p>	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe czynności tkanek reaktywnych. Pobudliwość i pobudzenie. Regulacja napięcia mięśniowego. Stereotypy dynamiczne. (2 godz.) 2. Metody pomiaru wydatku energetycznego pracy mięśniowej. Zdolność do pracy, czynniki warunkujące, wskaźniki zdolności do pracy. Podnoszenie i dźwiganie ciężarów. Rola treningu w kształtowaniu wydolności fizycznej. (2 godz.) 3. Koszt fizjologiczny pracy. Reakcje układów narządowych na obciążenie pracą. (1 godz.) 4. Zasady racjonalnego żywienia w zależności od poziomu obciążenia pracą. (1 godz.) 5. Wpływ pozycji ciała na poziom kosztu biologicznego pracy. Metody pomiaru obciążenia statycznego. (2 godz.) 6. Biorytmy. Zespół długu czasowego „jet lag”. Wydajność siły mięśniowej. Organizacja czynności roboczych. Skutki bezczynności ruchowej. (1 godz.) 7. Monotonia i monotypia czynności zawodowych. Uwarunkowania funkcjonalne układu człowiek-maszyna (przepustowość informacyjna, czas reakcji). (1 godz.) 8. Metody pomiaru intensywności zmęczenia. Osobnicze i społeczne skutki nadmiernego zmęczenia. (1 godz.) 9. Zasady kształtowania racjonalnego i skutecznego wypoczynku. (1 godz.) 10. Czynniki regulujące funkcje narządu wzroku. Wpływ kolorystyki miejsca pracy na narząd zmysłu wzroku i samopoczucie. (1 godz.) 11. Bilans cieplny ciała człowieka. Wymiana ciepła z otoczeniem. Praca w skrajnych warunkach mikroklimatycznych. (2 godz.) 	Ćwiczenia laboratoryjne
----	---	-------------------------

Wymagania wstępne

Fizjologia człowieka

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Podstawy marketingu Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1HS.1655.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczno-społeczne
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia audytoryjne: 10	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi przesłankami i zasadami orientacji marketingowej poprzez nauczanie podstaw organizowania i kontroli działań marketingowych.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie genezę i zakres marketingu w rolnictwie.	BC_P7S_WG07	Zaliczenie pisemne

W2	Student ma ogólną wiedzę na temat strategii marketingowych i marketingu mix w sektorze rolnym, zna rolę marketingu w kształtowaniu konsumpcji żywności.	BC_P7S_WK15	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student prawidłowo planuje strategię marketingową przedsiębiorstwa rolnego.	BC_P7S_UW01	Projekt
U2	Student ma opanowane podstawowe metody marketingu mix.	BC_P7S_UW07	Projekt
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student ma świadomość odpowiedzialności za zadania wspólnie realizowane w zespole.	BC_P7S_KO02	Projekt

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>Wykłady realizowane w wymiarze 15 x 1h</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza marketingu. 2. Zarządzanie marketingowe. 3. Strategie marketingowe. 4. Marketing - mix: narzędziowe ujęcie marketingu. 5. Produkt w marketingu - mix. 6. Cena w marketingu - mix. 7. Dystrybucja w marketingu - mix. 8. Promocja w marketingu - mix. 9. Uwarunkowania obsługi klienta. 10. Badania marketingowe. 11. Rola marketingu w kształtowaniu konsumpcji żywności. 12. Marketing w rolnictwie. 13. Agrobiznes. 14. Marketing wybranych produktów spożywczych. 15. Współczesne koncepcje marketingu. 	Wykład

2.	<p>Szczegółowa tematyka ćwiczeń</p> <p>Ćwiczenia realizowane w wymiarze: 10 tygodni x 1,5 h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór i opis przedmiotu analizy marketingowe. 2. Planowanie marketingowe - (1). 3. Planowanie marketingowe - (2). 4. Kształtowanie wizji polityki produktu - (1). 5. Kształtowanie wizji polityki produktu - (2). 6. Ustalenie ceny rynkowej produktów. 7. Określenie kanałów dystrybucji produktu. 8. Polityka promocyjna - (1). 9. Polityka promocyjna - (2). 10. Strategia marketingowa 	Ćwiczenia audytoryjne
----	---	-----------------------

Wymagania wstępne

brak

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Techniki badań materiałów szkieletowych Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.2477.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zdobycie wiedzy w zakresie: Metody badań szczątków kostnych; możliwości szacowania przyżyciowego wyglądu osobnika. Wyznaczniki stresu fizjologicznego. Badania DNA w materiale kostnym. Pierwiastki śladowe w kościach. Badania grobów ciałopalnych. Paleopatologia. Metody badań wykopaliskowych.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	W1 - zna metody oceny płci i wieku osobniczego; możliwości szacowania przyżyciowego wyglądu osobników; opisuje i charakteryzuje wyznaczniki stresu fizjologicznego, wskazuje możliwości ich zastosowania do oceny kondycji biologicznej populacji historycznych.	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG02	Zaliczenie pisemne, Kolokwium
W2	W2 - objaśnia i opisuje zmiany patologiczne materiału szkieletowego w kontekście czynników genetycznych i środowiskowych; zna podstawowe metody badań ancient- DNA, badań fizykochemicznych kości i ich znaczenie w biologii populacji historycznych; zna metody odtworzenia warunków życia populacji historycznych na podstawie badań materiału szkieletowego .	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Kolokwium
W3	W3 - zna metodykę badań wykopaliskowych cmentarzysk ciałopalnych i szkieletowych oraz metody badań w kryminalistyce	BC_P7S_WG01, BC_P7S_WG02	Zaliczenie pisemne, Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	U1- umie zaplanować i wykonać laboratoryjne badania materiałów szkieletowych i ciałopalnych, właściwie wykorzystuje techniki badawcze, umie przeprowadzić badania w terenie i sporządzić odpowiednią dokumentację, pod opieką archeologa prowadzi prace wykopaliskowe na nekropoliach.	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
U2	U2 - potrafi na podstawie wyznaczników stresu fizjologicznego scharakteryzować tryb i warunki życia populacji historycznych; umie zaobserwować i opisać zmiany patologiczne szczątków kostnych; potrafi zmierzyć i ocenić potrzebne wielkości cech morfologicznych szkieletów ludzkich, umie odpowiednio wykorzystać sprzęt do badań pomiarowych.	BC_P7S_UW06	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
U3	U3 - umie współpracować z archeologami w opisie stanowisk wykopaliskowych	BC_P7S_UO11	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	K1 - potrafi odpowiedzialnie i skutecznie pełnić role zawodowe, organizować pracę w terenie.	BC_P7S_KR05	Kolokwium
K2	K2 - przestrzega zasad etyki zawodowej	BC_P7S_KR04	Kolokwium

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	1. Rodzaje pochówków w pradziejach. (1h) 2. Określanie płci i wieku osobniczego na podstawie badań materiałów szkieletowych. (2h) 3. Metodyka badań materiałów z grobów ciałopalnych. (2h) 4. Badania a DNA, pierwiastków śladowych i izotopów w materiałach kostnych. (2h) 5. Stres fizjologiczny jako miernik warunków życia populacji historycznych. (2h) 6. Wyznaczniki stresu fizjologicznego. (2h) 7. Paleopatologia – schorzenia rozwojowe, urazy, choroby degeneracyjne. (2h) 8. Paleopatologia cd. – choroby zapalne swoiste i nieswoiste, choroby metaboliczne, nowotwory. (2h)	Wykład

2.	<p>Ćwiczenia laboratoryjne (30 h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody opracowania ludzkich materiałów szkieletowych i ciałopalnych. (10 h) 2. Dokumentacja opisowa i graficzna stanowiska wykopaliskowego. (5h) 3. Ocena płci i wieku osobnika na podstawie czaszki i kości szkieletu postkranialnego. (2h) 4. Charakterystyka wyglądu przyżyciowego. (2h) 5. Wyznaczniki stresu fizjologicznego. (2h) 6. Cechy niometryczne szkieletów ludzkich. (2h) 7. Paleopatologia - diagnostyka schorzeń. (5h) 8. Metodyka badań szkieletów dziecięcych. (2h) 	Ćwiczenia laboratoryjne
----	---	-------------------------

Wymagania wstępne

brak

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Testowanie hipotez statystycznych Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1A.2575.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

G1	Celem jest zapoznanie studentów z metodami i możliwościami prawidłowego zebrania materiału badawczego, jego analizy i oceny wyników danych doświadczalnych i obserwacji terenowych przy wykorzystaniu komputerowych pakietów statystycznych z uwzględnieniem możliwych źródeł błędów oraz właściwej interpretacji uzyskiwanych wyników. Student będzie potrafił ze zrozumieniem zastosować właściwe procedury dla oceny istotności badanych zjawisk i rzetelnie ocenić obserwowane prawidłowości.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Zna zaawansowane metody statystyczne pozwalające weryfikować hipotezy i prawidłowo interpretować zjawiska przyrodnicze i procesy biologiczne	BC_P7S_WG03	Egzamin pisemny, Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi wykorzystując pakiet statystyczny STATISTICA stworzyć bazę danych i przeprowadzić analizę statystyczną z wykorzystaniem właściwie dobranych testów statystycznych	BC_P7S_UW03	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Planuje etapy procesu weryfikacji hipotez statystycznych jako integralnej części badań naukowych, dostosowując je do warunków i posiadanego sprzętu	BC_P7S_KO02	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Zalety i wady skal: nominalowej, porządkowej i interwałowej w kontekście możliwości stosowania testów statystycznych.</p> <p>2. Rzetelność i istotność statystyk - poziom ufności, obszar krytyczny, błąd I i II rodzaju. Błędy standardowe. Szacowanie wielkości (liczebności) próby.</p> <p>3. Analiza mocy testu statystycznego (testy mocne i słabe). Testy parametryczne i nieparametryczne.</p> <p>4. Rozkład dwumianowy i normalny. Testowanie asymetrii i kurtozy rozkładu. Momenty iloczynowe. Rozkład t i jego praktyczne wykorzystanie. Testowanie różnic między średnimi arytmetycznymi. Próby i zmienne zależne i niezależne. Pary związane.</p> <p>5. Testy nieparametryczne dla różnic między średnimi. Test Wilcozona dla par związanych. Test Walda-Wolfowitza. U- Manna-Whitneya i Kołmogorowa-Smirnowa.</p> <p>6. Chi-kwadrat dla tablic 4 lub więcej polowych. Testy dla proporcji. Test zgodności. Test znaków.</p> <p>7. Testowanie siły związków korelacyjnych i regresji. Korelacja cząstkowa.</p> <p>8. Wprowadzenie do analizy wariancji i jej założenia. Rozkład F. Testowanie różnic wariancji.</p> <p>9. Analiza wariancji (ANOVA, MANOVA). Testy „post hoc”- NIR, RIR, etc.</p> <p>10. Porównania wielokrotne i ich testy.</p>	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekształcanie skal. Wyznaczanie obszarów krytycznych i szacowanie poziomu ufności różnymi metodami. (2h) 2. Ocena normalności rozkładu na podstawie momentów iloczynowych i innych charakterystyk statystycznych. Zasady podejmowania decyzji co do rodzaju stosowanych testów statystycznych (parametrycznych lub nieparametrycznych). (2h) 3. Zastosowania testu t-Studenta do oceny różnic między średnimi i w innych sytuacjach. Testy nieparametryczne dla różnic między średnimi. Test Wilcoxon dla par wiązanych. (2h) 4. Zastosowania testów: Walda-Wolfowitza. U- Manna-Whitneya i Kołmogorowa-Smirnowa. (2h) 5. Testy chi-kwadrat; sporządzanie tablic kontyngencji 4- i wielopolowych i ich interpretacja. Inne możliwości testowania związków cech nominalnych. Test znaku. (2h) 6. Ocena siły związku cech interwałowych. Wsp. korelacji liniowej i nieliniowej. Korelacja cząstkowa i wielokrotna. (2h) 7. Testowanie jednorodności wariancji. Analiza wariancji dla prób o jednakowej lub różnej liczebności. Zastosowania testów „post hoc”. (2h) 8. Porównania wielokrotne. Testowanie odległości biologicznych. (2h) 9. Podsumowanie – na podstawie zdobytej wiedzy – studenci przedstawiają do oceny własny projekt badań terenowych lub eksperymentu laboratoryjnego, na podstawie którego będą mogli przeprowadzić (zaproponowaną przez siebie) właściwą analizę statystyczną. (2h) 10. Omawianie projektów zaproponowanych przez studentów. (2h) 	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
----	--	----------------------------------

Wymagania wstępne

Znajomość podstaw statystyki.

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Wady genetyczne człowieka Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M1B.2656.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Poznanie różnych wad wrodzonych powstałych podczas nieprawidłowego rozwoju prenatalnego człowieka.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	tematykę związaną z różnymi wadami wrodzonymi człowieka (Aberracje chromosomowe, choroby autosomalne dominujące, choroby autosomalne recesywne, choroby sprzężone z chromosomem X).	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06, BC_P7S_WG07	Zaliczenie pisemne

W2	cele poradnictwa genetycznego oraz terapii genowej.	BC_P7S_WG06, BC_P7S_WG07	Zaliczenie pisemne
W3	profilaktykę pierwotną i wtórną wad wrodzonych u ludzi oraz najczęstsze czynniki teratogenne, które mogą powodować wady wrodzone u ludzi.	BC_P7S_WG06, BC_P7S_WG07	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	przeprowadzić izolację genomowego DNA, amplifikację DNA za pomocą reakcji łańcuchowej polimerazy, elektroforezę na żelu agarozowym.	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW04	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
U2	wykonać takie metody laboratoryjne jak: analiza restrykcyjna oraz potrafi przygotować próby do reakcji sekwencjonowania.	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW04	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student zna zasady bezpiecznej pracy w laboratorium genetycznym.	BC_P7S_KK01	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
K2	Student wykazuje odpowiedzialność za powierzony drobny sprzęt laboratoryjny, ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie przygotowywane doświadczenia.	BC_P7S_KK01	Aktywność na zajęciach, Kolokwium

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>Szczegółowa tematyka wykładów 15 godzin (15 wykładów x 1 godzina)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teratologia (nauka o wadach wrodzonych). 2. Najczęstsze czynniki teratogenne, które mogą powodować wady wrodzone u ludzi. 3. Aberracje chromosomowe: Zespół Downa, Zespół Turnera. 4. Aberracje chromosomowe: Zespół Williamsa-Beurena, Zespół DiGeorge'a. 5. Choroby autosomalne dominujące: Achondroplazja; Zespół Marfana, Wrodzona łamliwość kości, Choroba von Willebranda. 6. Choroby autosomalne recesywne: Wrodzony przerost nadnerczy, Mukowiscydoza, Fenylketonuria, Rdzeniowy zanik mięśni. 7. Choroby sprzężone z chromosomem X: Dystrofia mięśniowa Duchenne'a, Hemofilia, Zespół Alporta. 8. Choroby wywołane mutacją w różnych genach: Choroba Hirschsprunga. 9. Choroby wywołane zwiększoną liczbą powtórzeń trójnukleotydowych: Zespół łamliwego chromosomu X, Ataksja Friedreicha. 10. Choroby wywołane zwiększoną liczbą powtórzeń trójnukleotydowych: Dystrofia miotoniczna typu I, Choroba Huntingtona. 11. Choroby epigenetyczne: Zespół Pradera-Williego, Zespół Angelmana. 12. Nowotwory 13. Profilaktyka pierwotna i wtórna wad wrodzonych u ludzi. 14. Terapia genowa. 15. Poradnictwo genetyczne. 	Wykład
----	--	--------

2.	<p>Szczegółowa tematyka ćwiczeń (5 ćwiczeń po 3 godziny) Diagnostyka molekularna wybranych chorób genetycznych człowieka</p> <p>I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izolacja DNA z wymazów. 2. Ocena preparatów DNA podczas elektroforezy na żelu agarozowym. 3. Pomiar stężenia DNA metodą spektrofotometryczną. <p>II.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Amplifikacja DNA za pomocą reakcji łańcuchowej polimerazy (PCR). 5. Ocena produktów PCR na żelu agarozowym. 6. Wykrywanie dużych mutacji za pomocą metody PCR. <p>III.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Analiza restrykcyjna produktów PCR. 8. Elektroforeza produktów trawienia na żelu agarozowym. 9. Analiza wyników genotypowania. <p>IV.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Przygotowanie produktów PCR do sekwencjonowania. 11. Analiza sekwencyjna produktów PCR. <p>V</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Interpretacja wyników sekwencjonowania. 13. Zaliczenie ćwiczeń. 	Ćwiczenia laboratoryjne
----	---	-------------------------

Wymagania wstępne

biologia ogólna

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Biologia populacji ludzkich Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M2B.0202.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 5.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Ukazanie populacji ludzkich jako systemów biologicznych ze szczególnym uwzględnieniem ich specyfiki. Praktyczna umiejętność oceny i przewidywania niektórych procesów biologicznych i demograficznych przy pomocy metod matematycznych.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	specyficzne właściwości biologiczne i demograficzne populacji ludzkich, różniące je od gatunków podludzkich, szczególnie innych Naczelnych	BC_P7S_WG01, BC_P7S_WG10	Egzamin pisemny
W2	podstawowe zagadnienia genetyki populacyjnej i dziedziczenia cech ilościowych	BC_P7S_WG07, BC_P7S_WG10	Egzamin pisemny
W3	właściwe metody oceny cech biologicznych i wskaźników demograficznych populacji ludzkich	BC_P7S_WG01, BC_P7S_WG02	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	prezentować (graficznie i tabelarycznie) i interpretować wskaźniki biologiczne i demograficzne charakteryzujące populacje ludzkie	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Egzamin pisemny, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Udział w dyskusji
U2	ocenić i przewidywać przebieg niektórych procesów biologicznych i demograficznych w populacji przy pomocy metod matematycznych	BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW03, BC_P7S_UW04, BC_P7S_UW05	Egzamin pisemny, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznej oceny i rozstrzygnięcia dylematów współczesnej biologii i właściwego postrzegania zróżnicowania społecznego i kulturowego człowieka	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KR06	Egzamin pisemny, Obserwacja pracy studenta, Kolokwium, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cechy charakterystyczne systemów biologicznych. Pojęcie populacji i środowiska w ujęciu biologii populacyjnej. 2. Typy reakcji na działanie czynników środowiskowych na poziomie osobniczym i populacyjnym. 3. Stosowność i sprawność osobnika (genotypu). Współczynnik selekcji. 4. Reguła Hardy-Weinberga. Czynniki wpływające na częstość alleli w populacjach. Możliwości zaburzenia stanu równowagi genetycznej populacji opisanego regułą H-W. 5. Czynniki determinujące wielkość populacji. Pojemność środowiska. 6. Migracje permanentne i sporadyczne ich wpływ na strukturę genetyczną populacji. 7. Dobór płciowy a kojarzenie wybiórcze (podobieństwo genetyczne) i ich skutki genetyczne. 8. Ruchy naturalne ludności. Czynniki kształtujące płodność. Wtórna i gamologiczna proporcja płci. Modele płodności u człowieka. 9. Podstawy genetyki cech ilościowych. 10. Addytywny i multiplikatywny model wariacji. 11. Składowe wariacji genetycznej i środowiskowej. 12. Korelacja genotyp-środowisko. 13. Współczynniki: pokrewieństwa i inbredu. 14. Odziedziczalność- metody badań odziedziczalności u człowieka i ich interpretacja i ograniczenia metodologiczne. 15. Metoda bliźniąt (MZ-DZ), rodzin, dzieci adoptowanych. Drzewa rodowodowe. 	Wykład
----	---	--------

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przypomnienie podstawowych praw genetyki- krzyżówki jedno- i wielogenowe (ćwiczenia rachunkowe). 2. Przypomnienie podstawowych praw genetyki- prawa Mendla. Odstępstwa od 2-go prawa Mendla, sprzężenie genów (też z płcią). Chromosomowa teoria dziedziczenia. 3. Przypomnienie podstawowych praw genetyki - reguły dziedziczenia dotyczące dominacji niepełnej, kodominacji, naddominacji, (ćw. rachunkowe, obliczanie wsp. dominacji). Plejotropia, poligenia. 4. Obliczanie wsp. selekcji. 5. Ocena kondycji biologicznej populacji na podstawie wielkości trendu sekularnego i dymorfizmu płciowego. 6. Obliczanie zmian częstości alleli w populacji w przypadku mutacji, dryf(t)u genetycznego, migracji, selekcji, inbredu. 7. Obliczanie podstawowych wsp. demograficznych. Oszacowania demograficzne oparte na modelu zastojowym populacji. 8. Konstruowanie tablic wymieralności. Obliczanie oczekiwanego trwania życia. 9. Obliczanie przewidywanej wielkości cechy poligenicznej. 10. Interpretacja zmienności cechy w oparciu o dane statystyczne (wariancja, wsp. zmienności). 11. Obliczanie wsp. determinacji genetycznej i ekosensytywności. 12. Obliczanie wsp. pokrewieństwa i wsobności. 13. Obliczanie wsp. odziedziczalności i jego interpretacja. 14. Obliczanie wsp. odziedziczalności sensu lato isensu stricte na podstawie materiałów bliźniąt i rodzin. 	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
----	--	----------------------------------

Wymagania wstępne

Ekologia człowieka, genetyka ogólna

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Innowacje Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M2A.0961.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zajęcia praktyczne, których celem jest nauczenie studentów korzystania z metod i narzędzi pracy kreatywnej na rzecz projektowania innowacji oraz twórczego rozwiązywania złożonych problemów
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	podstawowe problemy innowacyjności, formy innowacji i strategię ich wdrażania oraz rozwiązania prawno-organizacyjne wspierające innowacyjną gospodarkę.	BC_P7S_WK14	Wykonanie ćwiczeń

Umiejętności - Student potrafi:			
U1	pracować zespołowo z wykorzystaniem technik warsztatowych i narzędzi pracy kreatywnej wspierających projektowanie innowacji.	BC_P7S_UO11, BC_P7S_UU12	Wykonanie ćwiczeń
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	myślenia krytycznego i kreatywnego rozwiązywania złożonych problemów, dzielenia się wiedzą i współpracy na rzecz innowacji, oraz podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>Innowacje a konkurencyjność. Kreatywne miasta i regiony. Transformacja cyfrowa gospodarki.</p> <p>Proces innowacji. Formy innowacji (produktowe, usług, procesowe, wartości). Strategie innowacji. Innowacje oparte na badaniach i wiedzy. Zarządzanie projektem innowacyjnym.</p> <p>Metody i narzędzia pracy kreatywnej. Proces grupowy i organizacja pracy zespołów interdyscyplinarnych. Metody heurystyczne. Mapowanie konceptów. Partycypacja i innowacje społeczne. Design thinking w projektowaniu innowacji. Myślenie wizualne w biznesie. Myślenie krytyczne i kreatywne rozwiązywanie złożonych problemów.</p> <p>Transfer innowacji. Komunikacja i upowszechnianie innowacji. Ochrona własności intelektualnej.</p> <p>Studia przypadków i prezentacje dobrych praktyk</p>	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Rośliny i surowce lecznicze Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M2B.2215.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 25	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej różnorodności roślin leczniczych, ich działania i zastosowania.
C2	Zapoznanie studentów z rodzajami surowców leczniczych (właściwości lecznicze, wskazania i przeciwwskazania do stosowania, grupy substancji chemicznych i kierunki ich działania na organizm człowieka), a także z wybranymi lekami roślinnymi stosowanymi w Polsce.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	podstawy budowy morfologicznej i anatomicznej roślin leczniczych a także zna gatunki roślin leczniczych występujące w najbliższym otoczeniu człowieka i pozwiązuje te gatunki z ich konkretnym zastosowaniem przez człowieka	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06, BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
W2	metody identyfikacji leczniczych surowców roślinnych z uwzględnieniem morfologii i anatomii a także pozwiązuje te surowce z ich konkretnym zastosowaniem przez człowieka	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06, BC_P7S_WK14	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
W3	podstawowe informacje dotyczące wykorzystania roślin leczniczych, związków jakie się w nich znajdują i ich wpływu na organizm człowieka	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06, BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	prawidłowo przeprowadzać obserwacje mikroskopowe w pracowniach biologicznych i w ogrodzie botanicznym a także interpretuje i omawia wyniki oraz formuluje adekwatne wnioski, wykorzystując terminologię naukową z zakresu biologii	BC_P7S_UW04	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
U2	oznaczyć przynależność rodzajową lub gatunkową na podstawie morfologii, z wykorzystaniem kluczy do oznaczania surowców leczniczych	BC_P7S_UW04	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
U3	wykorzystać informacje na temat właściwości roślin leczniczych dzięki nabytej wiedzy na temat ich cech charakterystycznych, przy pomocy której będzie mógł oznaczać gatunki roślin leczniczych z wykorzystaniem kluczy do oznaczania	BC_P7S_UW04, BC_P7S_UW05	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	współdziałania i pracy w grupie, pełniąc w niej różnorodne role	BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
K2	postrzegania przyrody jako zbioru wartości poznawczych, estetycznych, edukacyjnych, ekonomicznych oraz walorów turystycznych, jest również świadomy znaczenia bioróżnorodności środowiska naturalnego	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KO03	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
K3	wzięcia odpowiedzialności za powierzony sprzęt laboratoryjny i zbiory przyrodnicze	BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Najważniejsze dane z historii ziołolecznictwa. Wybrane problemy ziołolecznictwa. Przegląd surowców leczniczych (właściwości lecznicze, wskazania i przeciwwskazania do stosowania leków roślinnych, grupy substancji chemicznych i kierunki ich działania na organizm człowieka). Metodyka zbioru poszczególnych surowców roślinnych. Charakterystyka wybranych leków roślinnych powszechnie stosowanych w Polsce (skład, działanie poszczególnych składników, zastosowanie, dawkowanie leku). Oznaczanie/rozpoznawanie roślin leczniczych. Chronione rośliny lecznicze występujące w Polsce.	Wykład
2.	Charakterystyka wybranych dostarczonych leków roślinnych powszechnie stosowanych w Polsce (skład, działanie poszczególnych składników, zastosowanie, dawkowanie leku). Rozpoznawanie surowców leczniczych z wykorzystaniem kluczy do ich oznaczania. Podstawy systematyki roślin leczniczych i ich oznaczanie/rozpoznawanie na materiale żywym w ogrodzie botanicznym oraz z materiałów zielnikowych.	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

zaliczona "Botanika"

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Seminarium magisterskie I Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M2B.2314.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zasadami opracowywania prac naukowych. Zaplanowanie eksperymentu i pomoc przy jego realizacji. Umiejętność poprawnego przeprowadzenia badań antropologicznych i przedstawienia wyników w formie pracy naukowej poprawnej pod względem merytorycznym i formalnym.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zasady planowania i poprawnego przeprowadzenia badań antropologicznych	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG10	Projekt, Prezentacja

W2	opisuje i wyjaśnia zjawiska w zakresie biologii człowieka w kategoriach statystycznych, zna najważniejsze narzędzia statystyczne i podstawowe zasady opracowywania prac naukowych pod względem merytorycznym i formalnym	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG03, BC_P7S_WG10	Projekt, Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaplanować badania antropologiczne dobierając właściwe techniki badawcze, poprawnie je przeprowadza i dokumentuje, analizuje zebrane dane, prezentuje je graficznie i zestawia tabelarycznie, porównuje z innymi źródłami i wyciąga wnioski	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW03	Projekt, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
U2	przygotować atrakcyjne medialnie wystąpienia dotyczące badań własnych i innych autorów, także w języku obcym; własne poglądy konfrontuje z innymi i dyskutuje je wykorzystując terminologię naukową	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW04	Projekt, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
U3	przy niewielkiej pomocy opiekuna napisać krótką, poprawną pod względem formalnym, pracę naukową w języku polskim i obcym	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UU12, BC_P7S_UW08	Projekt, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznego rozstrzygnięcia dylematów współczesnej biologii, przestrzegania i rozwijania zasady etyki zawodowej	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KR06	Projekt, Prezentacja, Udział w dyskusji
K2	współpracy z instytucjami i jednostkami naukowymi w zakresie zbierania danych i prowadzenia badań naukowych	BC_P7S_KO02	Projekt, Prezentacja, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Przedstawienie i omawianie propozycji projektów badań. Wybór tematu pracy magisterskiej.</p> <p>2. Dyskusja nad możliwymi sposobami pozyskania materiału badawczego. Planowanie badań i sposobów zbierania materiału. Koncepcja pracy.</p> <p>3. Referowanie zagadnień związanych z proponowanym tematem pracy dyplomowej. Prezentacje i dyskusja nad wynikami badań innych autorów związanych z badaniami własnymi.</p>	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe

Wymagania wstępne

Poszerzona wiedza z zakresu antropologii fizycznej (biologii człowieka) i statystyki

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Język angielski Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M6JO.1034.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Języki obce
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Język obcy (lektorat): 26 Ćwiczenia e-learning: 4	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z treściami nauczania języka angielskiego specjalistycznego wymaganymi na poziomie B2+ w celu osiągnięcia przez studenta odpowiednich kompetencji językowych, które umożliwią mu sprawne funkcjonowanie w środowisku pracy i w środowisku akademickim.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności - Student potrafi:			

U1	<p>Zrozumieć wypowiedzi i wykłady związane ze swoim środowiskiem i kierunkiem studiów, filmy i nagrania dotyczące środowiska akademickiego i danej dziedziny nauki w zakresie wiedzy ogólnej oraz informacje ogólne związane z danym kierunkiem studiów i specjalnością. Umieć przeczytać ze zrozumieniem teksty o tematyce ogólnej i popularnonaukowej związane z własnymi zainteresowaniami i kierunkiem studiów oraz publikacje dotyczące studiowanej dziedziny (pracy dyplomowej). Umieć porozumiewać się, brać udział w dyskusji, przedstawić swoje poglądy i zaprezentować tematy związane ze swoimi zainteresowaniami i kierunkiem studiów, przygotować i przedstawić ustną prezentację na temat związany ze swoim kierunkiem studiów, rozpoznawać najczęściej popełniane przez siebie błędy i kontrolować swoją wypowiedź. Umieć napisać list motywacyjny, CV, odpowiedź na ofertę pracy, abstrakt, etc. Oraz przygotować opracowanie tekstowe do prezentacji ustnej.</p>	BC_P7S_UK10	<p>Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń</p>
----	---	-------------	---

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>Podczas kursu opartego o materiały naukowe, filmy i książki, studenci mają okazję do opanowania umiejętności językowych niezbędnych do działania w dziedzinie swoich studiów, w krajach anglojęzycznych. W czasie kursu studenci poznają treści naukowe w języku angielskim oraz uczą się, jak rozmawiać i pisać w tym języku na tematy związane z dziedziną swoich studiów. Po zakończeniu kursu studenci powinni umieć czytać literaturę fachową z większą łatwością. Powinni umieć komunikować się z fachowcami z innych krajów, a także przygotować prezentację w języku angielskim. W czasie kursu studenci mają także możliwość rozbudowania słownictwa fachowego i nabycia większej płynności językowej, co z kolei ułatwia podjęcie pracy naukowej w ośrodkach zagranicznych.</p> <p>Materiały realizowane w trakcie zajęć obejmują zagadnienia tematyczne, leksykalne oraz gramatyczne dostosowane do poziomu B2+ (CEFR) - bez względu na poziom znajomości języka obcego przez studentów.</p> <p>Język specjalistyczny – zagadnienia realizowane podczas 2 semestrów:</p> <p>Słownictwo i struktury używane w języku akademickim i naukowym</p> <p>Język matematyczny, wykresy, tabele, statystyka</p> <p>Kształcenie umiejętności opisywania swoich studiów, uczelni oraz życia akademickiego</p> <p>Kurs prowadzenia prezentacji w języku obcym</p> <p>Prezentacje studenckie na tematy związane z kierunkiem studiów</p> <p>Pisanie CV i listu motywacyjnego</p> <p>Prowadzenie rozmów o pracę</p> <p>Opis pracy magisterskiej</p> <p>Teksty branżowe</p>	<p>Język obcy (lektorat)</p>

2.	Treści programowe są częściowo realizowane w oparciu o odpowiednie treści e-learningowe.	Ćwiczenia e-learning
----	--	----------------------

Wymagania wstępne

Wymagana jest znajomość języka na odpowiednim poziomie.

Poziom grupy   Poziom wyjściowy

B2+   --> B1, B2

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Język francuski Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M6JO.1040.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Języki obce
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Język obcy (lektorat): 26 Ćwiczenia e-learning: 4	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z treściami nauczania języka francuskiego specjalistycznego wymaganymi na poziomie B2+ w celu osiągnięcia przez studenta odpowiednich kompetencji językowych, które umożliwią mu sprawne funkcjonowanie w środowisku pracy i w środowisku akademickim.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności - Student potrafi:			

U1	<p>zrozumieć wypowiedzi i wykłady związane ze swoim środowiskiem i kierunkiem studiów, filmy i nagrania dotyczące środowiska akademickiego i danej dziedziny nauki w zakresie wiedzy ogólnej oraz informacje ogólne związane z danym kierunkiem studiów i specjalnością, przeczytać ze zrozumieniem teksty o tematyce ogólnej i popularnonaukowej związane z własnymi zainteresowaniami i kierunkiem studiów oraz publikacje dotyczące studiowanej dziedziny (pracy dyplomowej), porozumiewać się, brać udział w dyskusji, przedstawić swoje poglądy i zaprezentować tematy związane ze swoimi zainteresowaniami i kierunkiem studiów, przygotować i przedstawić ustną prezentację na temat związany ze swoim kierunkiem studiów, rozpoznawać najczęściej popełniane przez siebie błędy i kontrolować swoją wypowiedź, napisać list motywacyjny, CV, odpowiedź na ofertę pracy, abstrakt, etc. oraz przygotować opracowanie tekstowe do prezentacji ustnej.</p>	BC_P7S_UK10	<p>Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń</p>
----	---	-------------	---

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>Podczas kursu opartego o materiały naukowe, filmy i książki, studenci mają okazję do opanowania umiejętności językowych niezbędnych do działania w dziedzinie swoich studiów, w krajach anglojęzycznych. W czasie kursu studenci poznają treści naukowe w języku angielskim oraz uczą się, jak rozmawiać i pisać w tym języku na tematy związane z dziedziną swoich studiów. Po zakończeniu kursu studenci powinni umieć czytać literaturę fachową z większą łatwością. Powinni umieć komunikować się z fachowcami z innych krajów, a także przygotować prezentację w języku angielskim. W czasie kursu studenci mają także możliwość rozbudowania słownictwa fachowego i nabycia większej płynności językowej, co z kolei ułatwia podjęcie pracy naukowej w ośrodkach zagranicznych.</p> <p>Materiały realizowane w trakcie zajęć obejmują zagadnienia tematyczne, leksykalne oraz gramatyczne dostosowane do poziomu B2+ (CEFR) - bez względu na poziom znajomości języka obcego przez studentów.</p> <p>Język specjalistyczny – zagadnienia realizowane podczas 2 semestrów:</p> <p>Słownictwo i struktury używane w języku akademickim i naukowym</p> <p>Język matematyczny, wykresy, tabele, statystyka</p> <p>Kształcenie umiejętności opisywania swoich studiów, uczelni oraz życia akademickiego</p> <p>Kurs prowadzenia prezentacji w języku obcym</p> <p>Prezentacje studenckie na tematy związane z kierunkiem studiów</p> <p>Pisanie CV i listu motywacyjnego</p> <p>Prowadzenie rozmów o pracę</p> <p>Opis pracy magisterskiej</p> <p>Teksty branżowe</p>	Język obcy (lektorat)
2.	Treści programowe są częściowo realizowane w oparciu o odpowiednie treści e-learningowe.	Ćwiczenia e-learning

Wymagania wstępne

Wymagana jest znajomość języka na odpowiednim poziomie.

Poziom grupy   Poziom wyjściowy
 B2+   --> B1, B2

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Język hiszpański Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M6JO.1042.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Języki obce
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okresy Semestr 2, Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Język obcy (lektorat): 26 Ćwiczenia e-learning: 4	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z treściami nauczania języka hiszpańskiego specjalistycznego wymaganymi na poziomie B2+ w celu osiągnięcia przez studenta odpowiednich kompetencji językowych, które umożliwią mu sprawne funkcjonowanie w środowisku pracy i w środowisku akademickim.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności - Student potrafi:			

U1	<p>Zrozumieć wypowiedzi i wykłady związane ze swoim środowiskiem i kierunkiem studiów, filmy i nagrania dotyczące środowiska akademickiego i danej dziedziny nauki w zakresie wiedzy ogólnej oraz informacje ogólne związane z danym kierunkiem studiów i specjalnością. umieć przeczytać ze zrozumieniem teksty o tematyce ogólnej i popularnonaukowej związane z własnymi zainteresowaniami i kierunkiem studiów oraz publikacje dotyczące studiowanej dziedziny (pracy dyplomowej). Umieć porozumiewać się, brać udział w dyskusji, przedstawić swoje poglądy i zaprezentować tematy związane ze swoimi zainteresowaniami i kierunkiem studiów, przygotować i przedstawić ustną prezentację na temat związany ze swoim kierunkiem studiów, rozpoznawać najczęściej popełniane przez siebie błędy i kontrolować swoją wypowiedź. Umieć napisać list motywacyjny, CV, odpowiedź na ofertę pracy, abstrakt, etc. Oraz przygotować opracowanie tekstowe do prezentacji ustnej.</p>	BC_P7S_UK10	<p>Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń</p>
----	---	-------------	---

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>Podczas kursu opartego o materiały naukowe, filmy i książki, studenci mają okazję do opanowania umiejętności językowych niezbędnych do działania w dziedzinie swoich studiów, w krajach anglojęzycznych. W czasie kursu studenci poznają treści naukowe w języku angielskim oraz uczą się, jak rozmawiać i pisać w tym języku na tematy związane z dziedziną swoich studiów. Po zakończeniu kursu studenci powinni umieć czytać literaturę fachową z większą łatwością. Powinni umieć komunikować się z fachowcami z innych krajów, a także przygotować prezentację w języku angielskim. W czasie kursu studenci mają także możliwość rozbudowania słownictwa fachowego i nabycia większej płynności językowej, co z kolei ułatwia podjęcie pracy naukowej w ośrodkach zagranicznych.</p> <p>Materiały realizowane w trakcie zajęć obejmują zagadnienia tematyczne, leksykalne oraz gramatyczne dostosowane do poziomu B2+ (CEFR) - bez względu na poziom znajomości języka obcego przez studentów.</p> <p>Język specjalistyczny – zagadnienia realizowane podczas 2 semestrów:</p> <p>Słownictwo i struktury używane w języku akademickim i naukowym</p> <p>Język matematyczny, wykresy, tabele, statystyka</p> <p>Kształcenie umiejętności opisywania swoich studiów, uczelni oraz życia akademickiego</p> <p>Kurs prowadzenia prezentacji w języku obcym</p> <p>Prezentacje studenckie na tematy związane z kierunkiem studiów</p> <p>Pisanie CV i listu motywacyjnego</p> <p>Prowadzenie rozmów o pracę</p> <p>Opis pracy magisterskiej</p> <p>Teksty branżowe</p>	<p>Język obcy (lektorat)</p>

2.	Treści programowe są częściowo realizowane w oparciu o odpowiednie treści e-learningowe.	Ćwiczenia e-learning
----	--	----------------------

Wymagania wstępne

Wymagana jest znajomość języka na odpowiednim poziomie

Poziom grupy   Poziom wyjściowy

B2+   --> B1, B2

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Język niemiecki Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M6JO.1045.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Języki obce
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Język obcy (lektorat): 26 Ćwiczenia e-learning: 4	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z treściami nauczania języka niemieckiego specjalistycznego wymaganymi na poziomie B2+ w celu osiągnięcia przez studenta odpowiednich kompetencji językowych, które umożliwią mu sprawne funkcjonowanie w środowisku pracy i w środowisku akademickim.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności - Student potrafi:			

U1	<p>zrozumieć wypowiedzi i wykłady związane ze swoim środowiskiem i kierunkiem studiów, filmy i nagrania dotyczące środowiska akademickiego i danej dziedziny nauki w zakresie wiedzy ogólnej oraz informacje ogólne związane z danym kierunkiem studiów i specjalnością. umieć przeczytać ze zrozumieniem teksty o tematyce ogólnej i popularnonaukowej związane z własnymi zainteresowaniami i kierunkiem studiów oraz publikacje dotyczące studiowanej dziedziny (pracy dyplomowej). Umieć porozumiewać się, brać udział w dyskusji, przedstawić swoje poglądy i zaprezentować tematy związane ze swoimi zainteresowaniami i kierunkiem studiów, przygotować i przedstawić ustną prezentację na temat związany ze swoim kierunkiem studiów, rozpoznawać najczęściej popełniane przez siebie błędy i kontrolować swoją wypowiedź. Umieć napisać list motywacyjny, CV, odpowiedź na ofertę pracy, abstrakt, etc. Oraz przygotować opracowanie tekstowe do prezentacji ustnej.</p>	BC_P7S_UK10	<p>Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń</p>
----	---	-------------	---

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>Podczas kursu opartego o materiały naukowe, filmy i książki, studenci mają okazję do opanowania umiejętności językowych niezbędnych do działania w dziedzinie swoich studiów, w krajach anglojęzycznych. W czasie kursu studenci poznają treści naukowe w języku niemieckim oraz uczą się, jak rozmawiać i pisać w tym języku na tematy związane z dziedziną swoich studiów. Po zakończeniu kursu studenci powinni umieć czytać literaturę fachową z większą łatwością. Powinni umieć komunikować się z fachowcami z innych krajów, a także przygotować prezentację w języku niemieckim. W czasie kursu studenci mają także możliwość rozbudowania słownictwa fachowego i nabycia większej płynności językowej, co z kolei ułatwia podjęcie pracy naukowej w ośrodkach zagranicznych.</p> <p>Materiały realizowane w trakcie zajęć obejmują zagadnienia tematyczne, leksykalne oraz gramatyczne dostosowane do poziomu B2+ (CEFR) - bez względu na poziom znajomości języka obcego przez studentów.</p> <p>Język specjalistyczny – zagadnienia realizowane podczas 2 semestrów:</p> <p>Słownictwo i struktury używane w języku akademickim i naukowym</p> <p>Język matematyczny, wykresy, tabele, statystyka</p> <p>Kształcenie umiejętności opisywania swoich studiów, uczelni oraz życia akademickiego</p> <p>Kurs prowadzenia prezentacji w języku obcym</p> <p>Prezentacje studenckie na tematy związane z kierunkiem studiów</p> <p>Pisanie CV i listu motywacyjnego</p> <p>Prowadzenie rozmów o pracę</p> <p>Opis pracy magisterskiej</p> <p>Teksty branżowe</p>	<p>Język obcy (lektorat)</p>

2.	Treści programowe są częściowo realizowane w oparciu o odpowiednie treści e-learningowe.	Ćwiczenia e-learning
----	--	----------------------

Wymagania wstępne

Wymagana jest znajomość języka na odpowiednim poziomie.

Poziom grupy   Poziom wyjściowy

B2+   --> B1, B2

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Język rosyjski Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M6JO.1051.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Języki obce
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Ćwiczenia e-learning: 4 Język obcy (lektorat): 26	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Cele Zapoznanie studentów z treściami nauczania wymaganymi na danym poziomie nauki języka rosyjskiego w celu osiągnięcia przez studenta odpowiednich kompetencji językowych.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności - Student potrafi:			

U1	posługiwać się słownictwem ogólnym oraz wymaganymi na danym poziomie zwrotami idiomatycznymi, stosować zasady gramatyki na danym poziomie językowym, zrozumieć wypowiedzi związane z tematami określonymi dla danego poziomu, przygotować wypowiedź pisemną zgodną z wymaganiami na danym poziomie, przeczytać ze zrozumieniem teksty niespecjalistyczne na danym poziomie językowym, porozumiewać się zgodnie z wymaganiami przypisanymi do danego poziomu zaawansowania	BC_P7S_UK10	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń
----	---	-------------	---

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Treści programowe są realizowane w oparciu o odpowiednie podręczniki kursowe. Szczegółowy zakres zagadnień dostępny jest na stronie SJOiNHS.	Język obcy (lektorat)
2.	Ćwiczenia e-learning Treści programowe są częściowo realizowane w oparciu o odpowiednie treści e-learningowe.	Ćwiczenia e-learning

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne

Wymagana jest znajomość języka na odpowiednim poziomie.

Poziom grupy   Poziom wyjściowy

A1   --> 0, A1

A2   --> A1, A2

B1   --> A2, B1

B2   --> B1, B2

C1   --> B2, C1

Wymagania wstępne

Wymagana jest znajomość języka na odpowiednim poziomie.

Poziom grupy   Poziom wyjściowy

A1   --> 0, A1

A2   --> A1, A2

B1   --> A2, B1

B2   --> B1, B2

C1   --> B2, C1

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Coaching

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów wszystkie	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu 00000000WS.IIoFHS.0416.23
Jednostka organizacyjna Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczno-społeczne
Profil studiów wszystkie	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z terminologią.
C2	Wykłady przybliżają coaching jako zjawisko i prezentują specyfikę pracy coacha.
C3	Wykład wprowadza techniki, narzędzia i modele coachingowe.
C4	Studenci ćwiczą strategie coachingowe oraz dokonują - wg instrukcji wykładowcy - samooceny, przybliżając się do osiągnięcia ważnych celów życiowych i zawodowych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Zna podstawową terminologię, stosowaną w naukach humanistycznych i społecznych;		Zaliczenie ustne, Projekt, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
W2	mechanizmy pozyskiwania informacji z zakresu tematyki kursu;		Zaliczenie ustne, Projekt
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role;		Projekt, Obserwacja pracy studenta
U2	dokształcać się przez całe życie;		Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	myśleć i działać kreatywnie;		Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Coaching – znaczenie. Charakterystyka pracy coacha. Różnice pomiędzy life coachingiem i business coachingiem. Proces coachingu. Jak pracuje coach: budowanie relacji z Klientem (zaufanie i komunikacja). Narzędzia w coachingu – zastosowanie w praktyce. Ewaluacja i etyka pracy coacha. Studia przypadków – praca indywidualna z klientem/studentem. Repetytorium.	Wykład

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza ze szkoły średniej;

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Komunikacja w biznesie Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów wszystkie	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu 00000000WS.IIoFHS.1094.23
Jednostka organizacyjna Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczno-społeczne
Profil studiów wszystkie	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedmiot ma na celu wyposażenie studentów w podstawową wiedzę i umiejętności z zakresu komunikowania w działalności biznesowej - interpersonalnego, grupowego i medialnego.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zagadnienia społeczne i humanistyczne oraz potrafi wskazać związki między naukami humanistycznymi i społecznymi oraz rolniczymi, leśnymi, weterynaryjnymi i przyrodniczymi.		Kolokwium

Umiejętności - Student potrafi:			
U1	analizować i interpretować zjawiska społeczne.		Kolokwium
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	utrwalania potrzeby uczenia się przez całe życie.		Kolokwium

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji w biznesie, modele i zasady skutecznej komunikacji, kompetencja komunikacyjna (2h). 2. Budowanie marki osobistej za pośrednictwem komunikacji werbalnej i niewerbalnej (2h). 3. Dokumenty aplikacyjne jako narzędzie komunikowania się z potencjalnym pracodawcą (2h). 4. Skuteczna autoprezentacja podczas rozmowy kwalifikacyjnej (2h). 5. Rola savoir vivre'u w budowaniu marki osobistej – zwroty grzecznościowe, precedencja, kultura osobista (2h). 6. Komunikacja w zespole zadaniowym (2h) 7. Audyt komunikacyjny jako narzędzie diagnozowania procesów komunikowania w organizacji (2h) 8. Rozwiązywanie sytuacji trudnych w bezpośrednich interakcjach, techniki asertywnej komunikacji (2h). 9. Prowadzenie negocjacji biznesowych, typy negocjacji, strategię i techniki negocjacji (2h). 10. Komunikacja w procesie kierowania zespołem pracowniczym (2h). 11. Zasady wystąpień publicznych (2h). 12. Komunikowanie się z mediami (2h). 13. Planowanie i realizacja kampanii komunikacyjnych (2h). 14. Zarządzanie komunikacją w sytuacjach kryzysowych (2h). 15. Repetytorium (2h). 	Wykład

Wymagania wstępne

Pozytywna ocena z zaliczenia z co najmniej jednego przedmiotu humanistycznego w ramach toku studiów.

UNIwersytet PRZYRODNICZY WE WROCLAWIU

Antyaging: promocja zdrowego starzenia Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.0089.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z genetycznymi, środowiskowymi i społecznymi uwarunkowaniami starzenia i długowieczności, a także najnowszymi metodami i wynikami badań dotyczącymi predyspozycji do pomyślnego osiągnięcia zaawansowanego wieku.
C2	Student zdobędzie wiedzę o czynnikach przyspieszających i spowalniających naturalne procesy związane ze starzeniem organizmu, a także pozna działania profilaktyczne mające na celu przedłużenie zdrowego życia. Ponadto zapozna się z możliwościami modyfikacji długości życia i długości życia w zdrowiu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Zna czynniki przyspieszające i opóźniające starzenie. Posiada wiedzę pozwalającą propagować „zdrowe starzenie”.	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG09	Zaliczenie pisemne, Projekt, Prezentacja, Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Potrafi stosować metodologię umożliwiającą ocenę elementów stylu życia człowieka, pod kątem ich wpływu na zdrowie, w ostatnich fazach ontogenezy.	BC_P7S_UW05	Zaliczenie pisemne, Projekt, Obserwacja pracy studenta, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Aktywnie propaguje zachowania prozdrowotne.	BC_P7S_KO03	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Successful aging – pomyślne starzenie” - co to jest i czy jest to właściwe pojęcie (2h) 2. Starość jako faza życia 2(h) 3. Czynniki warunkujące proces starzenia się (2h) 4. Aktywność fizyczna jako sposób na przedłużenie zdrowego życia (2h) 5. Dieta jako czynnik spowalniający starzenie (2h) 6. Czynniki społeczne poprawiające jakość życia osób starszych (2h) 7. Metody aktywizacji osób starszych. (2h) 8. Test końcowy (1h) 	Wykład
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia wprowadzające, wybór tematów projektów. (1h) 2. Przygotowanie i opracowanie zadania badawczego dotyczącego promocji zdrowego starzenia. (2h) 3. Wyzwania współczesnej służby zdrowia związane z problemami starzejącego się społeczeństwa. (2h) 4. Funkcjonowanie ludzi starszych w różnych kulturach świata. (2h) 5. Więzi społeczne a pomyślne starzenie się. (2h) 6. „Antyaging” – czy to tylko moda? (2h) 7. Przedstawienie i ocena projektów. (4h) 	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe

Wymagania wstępne

Brak

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Basics of pharmacology Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M6B.3148.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Angielski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okresy Semestr 2, Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z aktualnymi trendami w zakresie farmakologii molekularnej i eksperymentalnej. W ramach przedmiotu studenci zostaną zaznajomieni z zagadnieniami leżącymi u podstaw farmakologii, w szczególności z podstawami farmakodynamiki i farmakokinetyki leków. Tematyka przedmiotu obejmuje zagadnienia związane z syntezą nowych małowcząsteczkowych leków, wrażliwości/opornością na działanie leków, mechanizmem działania leków, drogami podania leków oraz regulacją transkrypcji i wpływem leków na komórki na poziomie molekularnym. Proponowany przedmiot w sposób interdyscyplinarny przybliży studentom wiedzę z zakresu farmakologii, biologii molekularnej oraz inżynierii tkankowej. W związku z szerokim wachlarzem wykorzystywanych technik proponujemy, aby każdą z nich prowadził specjalista w określonej dziedzinie.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student zna podstawy i mechanizmy wpływu leku na wybrane szlaki wewnątrzkomórkowe	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach
W2	Student potrafi scharakteryzować oddziaływania między ligandem a receptorem, zna i wykorzystuje podstawowe definicje związane z farmakokinetyką i farmakodynamiką leków w organizmie.	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach
W3	Student zna podstawy współczesnej fitoterapii i potrafi odpowiednio dobierać rośliny lecznicze w odniesieniu do stanu chorobowego	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student posługuje się aktualnie dostępnymi technikami laboratoryjnymi wykorzystywanymi we współczesnej farmakologii	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW01	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Sprawozdanie z odbycia praktyki
U2	Student biegle porusza się w obszarze biologii komórkowej i molekularnej, genomiki i fizjologii w zakresie, w jakim odnoszą się one do farmakologii molekularnej.	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW01	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Sprawozdanie z odbycia praktyki
U3	Student wykazuje się biegłością w zakresie fitoterapii	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW01	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Sprawozdanie z odbycia praktyki
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student poszerza wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu farmakologii, dzięki czemu rozszerza swoje możliwości na rynku pracy	BC_P7S_KO02, BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Wykonanie ćwiczeń, Sprawozdanie z odbycia praktyki
K2	Student nabywa doświadczenia w zakresie aktualnych technik badawczych w farmakologii	BC_P7S_KO02, BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Wykonanie ćwiczeń, Sprawozdanie z odbycia praktyki
K3	Student stosuje się do technik BHP	BC_P7S_KO02, BC_P7S_KO03	Obserwacja pracy studenta, Wykonanie ćwiczeń, Sprawozdanie z odbycia praktyki

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>1. Wprowadzenie do farmakologii: definicje: leki, farmakokinetyka, farmakodynamika, formuacja i galenika leków. Rozwój leków: od ich powstania do marketingu (2h)</p> <p>2. Transfer leków przez błony biologiczne. Biotransformacja leków w organizmie (2 h)</p> <p>3. Główne grupy substancji farmakologicznie czynnych (witaminy, minerały, antybiotyki, hormony i inne substancje bioaktywne) (2h)</p> <p>4. Mechanizmy działania leków (specyficzne i niespecyficzne). Preparatyka leków. Techniki laboratoryjne we współczesnej farmakologii (2h)</p> <p>5. Pojęcia z fitoterapii, medycyny tradycyjnej i homeopatii. Roślinne metabolity wtórne jako związki do produkcji leków (2h)</p>	Wykład
2.	<p>1. Formuła przeciwzapalnego kremu na bazie nanocząsteczek kurkuminy o działaniu miejscowym (2,5 h)</p> <p>2. Synteza leków przeciwbólowych: aspiryna i paracetamol (2.5h)</p> <p>3. Synteza i zmydlanie salicylanu fenylu (2.5h)</p> <p>4. Badanie przepuszczalności jelitowej in vitro mikroemulsji (1,5h) + kolokwium I (1h)</p> <p>5. Przygotowanie kompozytów węgla wapnia z lekiem (2.5h)</p> <p>6. Izolacja wtórnych metabolitów z roślin: polifenoli, olejków eterycznych i alkaloidów (2,5h)</p> <p>7. Określenie różnych podklas związków fenolowych: polifenole flawonoidy oraz garbniki (2.5h)</p> <p>8. Ocena działania przeciwutleniającego i przeciwzapalnego in vitro wyizolowanych metabolitów wtórnych (1,5 h) + kolokwium II (1h)</p>	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Manquer de

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Biologiczne zastosowania nanocząstek oraz bioaktywność wolnych rodników

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.0226.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Nabycie wiedzy z zakresu wybranych zagadnień nanotechnologii i stresu oksydacyjnego także w zakresie aplikacji nanocząstek i niwelacji stresu w warunkach eksperymentu in vitro.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	pojęcia dotyczące nanotechnologii i stresu oksydacyjnego	BC_P7S_WG01	Zaliczenie ustne, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
W2	bioaktywność wolnych rodników oraz sposoby zapobiegania negatywnym skutkom stresu oksydacyjnego.	BC_P7S_WG06	Zaliczenie ustne, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	wykonać pomiary, opracować i przygotować do prezentacji wyniki swoich badań.	BC_P7S_UK09	Obserwacja pracy studenta, Prezentacja, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
U2	przewodzić dyskusję uzyskanych wyników w odniesieniu do najnowszych doniesień literaturowych.	BC_P7S_UK09	Obserwacja pracy studenta, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	do promowania prozdrowotnych zachowań, w szczególności ochrony przed stresem oksydacyjnym.	BC_P7S_KO03	Obserwacja pracy studenta

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>1. Nanotechnologia jako dziedzina nauki oraz pojęcia z nią związane. Historia rozwoju nanotechnologii.</p> <p>2. Nanotechnologia – zastosowanie i zagrożenia.</p> <p>3. Rodzaje nanocząstek metali szlachetnych oraz alotropowych form węgla. Właściwości biologiczne wybranych nanocząstek i ich zastosowanie.</p> <p>4. Modyfikacje nanocząstek oraz sposoby transportu ich do komórki.</p> <p>5. Liposomy jako przykład nanocząstek lipidowych. Rodzaje, sposoby otrzymywania oraz wykorzystanie.</p> <p>6. Co to są wolne rodniki? Rodzaje wolnych rodników i mechanizmy ich powstawania. Czynniki egzo- i endogenne wywołujące powstawanie wolnych rodników.</p> <p>7. Wpływ wolnych rodników na uszkodzenia biomolekuł i systemy obronne przed stresem oksydacyjnym.</p> <p>8. Rola przeciwutleniaczy w prewencji i likwidacji stresu oksydacyjnego na przykładzie Vit. C, tokoferolu, karotenoidów i flawonoidów. Źródła tych przeciwutleniaczy w diecie człowieka.</p> <p>9. Rola wolnych rodników w patogenezie groźnych chorób. Podejście do leczenia i wspierania leczenia oraz zapobiegania stanom zapalnym.</p> <p>10. Pozytywne znaczenie reaktywnych form tlenu. Sposoby detekcji wolnych rodników. Omówienie prezentacji.</p>	Wykład
2.	<p>1. Wprowadzenie do Pracowni Biofizyki Agregatów Lipidowych i Błon Komórkowych. Szkolenie BHP, ogólne przedstawienie celu kursu oraz omówienie formy jego zaliczenia. Zapoznanie się ze sprzętem, który będzie wykorzystywany w czasie ćwiczeń. 2h</p> <p>2. Techniki otrzymywania nanocząstek lipidowych (liposomów) oraz wykorzystanie ich do zamykania (kapsułkowania) w nich związków biologicznie aktywnych. 4h</p> <p>3. Określenie wpływu promieniowania UV na peroksydację lipidów oraz sposoby zapobiegania utlenieniu. 4h</p> <p>4. Sposoby utleniania lipidów wywoływane czynnikami chemicznymi jak APPH i/lub H₂O₂. Ocena zdolności zmiatania wolnych rodników in vitro przez wybrane przeciwutleniacze naturalne (test DPPH). 4h</p> <p>5. Sprawdzenie toksyczności nanocząstek na komórki erytrocytów. 4 h</p> <p>6. Określenie wpływu nanocząstek na parametry fizykochemiczne błony modelowej. Omówienie efektów przeprowadzonych eksperymentów. Zaliczenie. 2 h</p>	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

brak

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Biomateriały i elementy medycyny regeneracyjnej Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.0229.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi biomateriałów i medycyny regeneracyjnej. Podjęte zostaną tematy związane ze strukturą i funkcją tkanek oraz kliniczną potrzebą regeneracji. Omówione zostaną nowoczesne biomateriały oraz zaawansowane terapie regeneracyjne.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zasady pracy w warunkach aseptycznych	BC_P7S_WG12, BC_P7S_WK15	Wykonanie ćwiczeń

W2	Student zna rodzaje terapii wykorzystywanych w medycynie regeneracyjnej	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG03, BC_P7S_WK13, BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
W3	Student zna podstawowe rodzaje biomateriałów oraz ich zastosowanie	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG03, BC_P7S_WK13	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	potrafi zaplanować eksperyment mający na celu określenie biokompatybilności biomateriałów	BC_P7S_U011, BC_P7S_UU12, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Wykonanie ćwiczeń
U2	Student potrafi przypisać rodzaj terapii regeneracyjnej do konkretnej jednostki chorobowej	BC_P7S_UK10, BC_P7S_UU12, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW04, BC_P7S_UW05	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
U3	Student potrafi analizować wyniki prac badawczych z zakresu biomateriałów i medycyny regeneracyjnej	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UK10, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW04	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	samodzielnej i grupowej pracy dotyczącej planowania eksperymentów i interpretacji wyników dotyczących biomateriałów i medycyny regeneracyjnej	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KO02, BC_P7S_KR04, BC_P7S_KR05	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	1. Koncepcja medycyny regeneracyjnej- najważniejsze osiągnięcia i wyzwania. Terapie ATMP. 2. Mikropęcherzyki zewnątrzkomórkowe jako narzędzie terapeutyczne. 3. Naturalny lek biologiczny- osocze bogatopłytkowe i jego odmiany. 4. Biomolekuły niskocząsteczkowe o potencjale terapeutycznym. 5. Terapie genowe.	Wykład
2.	1. Biomateriały alginianowe i ich zastosowania. 2. Mikropęcherzyki i ich wpływ na komórki docelowe. 3. Przegląd innowacyjnych biomateriałów dla medycyny spersonalizowanej.	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

histologia, biologia komórki

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Człowiek i bezkręgowce Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.0431.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów ze zwierzętami bezkręgowymi, które mają pozytywny lub negatywny wpływ na człowieka.
C2	Zapoznanie studentów z możliwościami jakie daje wykorzystanie białka owadziego w żywieniu ludzi i zwierząt.
C3	Przekazanie wiedzy z zakresu akaroentomologii sądowej i jej zastosowania w kryminalistyce.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka jakie może stanowić kontakt z niektórymi grupami zwierząt bezkręgowych	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
W2	zna metodykę pracy biegłego entomologa sądowego	BC_P7S_WG11	Zaliczenie pisemne, Projekt, Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	właściwie dobrać metodologię badań nad bezkręgowcami o znaczeniu aplikacyjnym dla człowieka oraz na podstawie otrzymanego materiału entomologicznego potrafi formułować właściwe wnioski	BC_P7S_UW02	Projekt, Aktywność na zajęciach
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	tęgo by w ujęciu etycznym i ekonomicznym prawidłowo rozstrzygać dylematy związane z bezpieczeństwem żywnościowym świata i możliwościami jakie daje pozyskiwanie białka od zwierząt bezkręgowych.	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KR04	Aktywność na zajęciach, Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Różnorodność bezkręgowców; grupy systematyczne o najistotniejszym znaczeniu dla człowieka. Rola bezkręgowców w kulturze i sztuce. 2. Bezkręgowce o znaczeniu alergicznym i toksycznym dla człowieka. 3. Bezkręgowce jako wektory chorób człowieka i zwierząt domowych. 4. Owady a bezpieczeństwo żywnościowe świata. Znaczenie zapylaczy. Surowce pozyskiwane od zwierząt bezkręgowych i ich znaczenie w przemyśle spożywczym, farmaceutycznym i kosmetycznym. 5. Bezkręgowce jadalne na świecie, w Europie i w Polsce. Walory odżywcze i zagrożenia. Entomofagia. Białko owadów w żywieniu ludzi i zwierząt hodowlanych. 6. Zastosowania wiedzy z zakresu akaroentomologii w kryminalistyce. Sukcesja owadów i roztoczy na zwłokach. Czynniki wpływające na faunę zwłok. 7. Metody entomologiczne wykorzystywane do odtwarzania czasu zgonu. Entomotoksykologia. Wykorzystywanie analizy DNA w entomologii sądowej. 8. Arachno- i entomofobia – dlaczego boimy się organizmów o wiele mniejszych od nas? Zaliczenie wykładów. 	Wykład

2.	<p>1. Wprowadzenie. Metodyka odłowu zwierząt bezkręgowych w terenie, pomieszczeniach mieszkalnych i przechowalnianych.</p> <p>2. Metodyka pracy biegłego entomologa sądowego.</p> <p>3. Cechy diagnostyczne wybranych grup systematycznych bezkręgowców o znaczeniu aplikacyjnym - oznaczanie materiału z wykorzystaniem kluczy.</p> <p>4. Oznaczanie bezkręgowców po śladach i tropach.</p> <p>5. Sukcesja owadów i roztoczy na zwłokach - oznaczanie materiału z wykorzystaniem kluczy (cz. I).</p> <p>6. Sukcesja owadów i roztoczy na zwłokach - oznaczanie materiału z wykorzystaniem kluczy (cz. II).</p> <p>7. Seminarium - najnowsze doniesienia na temat wykorzystania bezkręgowców w kryminalistyce, medycynie, w przemyśle spożywczym i walce biologicznej (cz. I).</p> <p>8. Seminarium - najnowsze doniesienia na temat wykorzystania bezkręgowców w kryminalistyce, medycynie, w przemyśle spożywczym i walce biologicznej (cz. II).</p>	Ćwiczenia laboratoryjne
----	--	-------------------------

Wymagania wstępne

zoologia

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Ergonomiczne analizy procesu pracy Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.0644.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie zadań ergonomii współczesnej w modelowaniu stanowisk pracy. Omówienie metod kontroli czynników środowiska pracy i obciążenia pracą. Przedstawienie zasad kształtowania warunków pracy.
C2	Przedmiot i zakres badań współczesnej ergonomii. Elementy psychologii i socjologii pracy. Metody kontroli i normy czynników środowiska pracy. Kompleksowa ocena warunków pracy. Ergonomiczne oceny maszyn i urządzeń.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	rozumie zadania ergonomii w procesie projektowania i oceny stanowisk pracy	BC_P7S_WG12	Zaliczenie pisemne
W2	rozdziela podstawowe Źródła konfliktów w pracy	BC_P7S_WG12	Zaliczenie pisemne
W3	zna normatywne parametry czynników środowiska pracy	BC_P7S_WK13	Zaliczenie pisemne
W4	zna podstawy ergonomicznej oceny maszyn i urządzeń	BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	ocenia maszyny i urządzenia pod kątem jakości ergonomicznej	BC_P7S_UW06	Wykonanie ćwiczeń
U2	opracowuje ergonomiczne podstawy projektów stanowisk pracy	BC_P7S_UW07	Wykonanie ćwiczeń
U3	wykonuje kompleksową ocenę warunków pracy	BC_P7S_UW07	Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	ma świadomość zagrożeń występujących w niewłaściwie zaprojektowanym i użytkowanym środowisku pracy	BC_P7S_KR05	Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń
K2	chętnie współpracuje z przedstawicielami zakładów pracy i instytucji w zakresie wymiany doświadczeń związanych z bezpieczeństwem pracy	BC_P7S_KR05	Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ergonomia jako interdyscyplinarna nauka o pracy. Zadania ergonomii współczesnej. Złożoność pracy człowieka. Społeczne środowisko pracy. (2 godz.) 2. Podstawy psychologii i socjologii pracy. Podejmowanie decyzji. Postawy i zadowolenie z pracy. Konflikty powstające w miejscu pracy. Instrumenty zarządzania pracą. (2 godz.) 3. Warunki materialne środowiska pracy. Miary oświetlenia przestrzeni pracy. Zasady i rodzaje oświetlania miejsca pracy. (1 godz.) 4. Zjawisko hałasu - dopuszczalne poziomy dźwięków. Metody zwalczania hałasu. Drgania mechaniczne. Mikroklimat miejsca pracy. Optymalizacja mikroklimatu w przestrzeniach zamkniętych. (4 godz.) 5. Czynniki ergonomiczne w organizacji pracy. Metody badania procesu i stanowiska pracy. Rytm pracy. Ocena warunków pracy. (3 godz.) 6. Ergonomiczna ocena maszyn i urządzeń. Układy ergonomiczne. Ocena warunków pracy. (2 godz.) 7. Ergonomia mieszkania. Ergonomia wyrobu. Normalizacja w ergonomii. (1 godz.) 	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania podejmowania decyzji. Źródła konfliktów w pracy. Metody zarządzania w procesie pracy. (2 godz.) 2. Metody i techniki diagnostyczne w ergonomii: Lista Dortmundzka, CET II (The Control Ergonomic Test II). (2 godz.) 3. Diagnoza ergonomiczna jakości oświetlenia w miejscu pracy. Metody pomiarów jakości oświetlenia. Normy oświetlenia miejsc pracy. Pomiary natężenia źródeł światła i luminacji powierzchni (lukso mierz). Określanie stosunków powierzchni okien do podłogi. (2 godz.) 4. Diagnoza ergonomiczna tła akustycznego w miejscu pracy. Metody pomiarów hałasu. Normy natężenia hałasu. Pomiary hałasu w środowisku pracy. (2 godz.) 5. Diagnoza parametrów mikroklimatu środowiska pracy: jakość wentylacji pomieszczeń, wilgotność, temperatura powietrza. Metody pomiarów mikroklimatu. Normy czynników mikroklimatycznych. Pomiary mikroklimatu w środowisku pracy. (2 godz.) 6. Zasady ergonomicznego kształtowania stanowiska pracy przy komputerze; diagnozy ergonomiczne stanowisk komputerowych; wykorzystanie programów komputerowych w praktyce ergonomicznej. (2 godz.) 7. Czynniki ergonomiczne w projektowaniu. Zasady ergonomiczne w projektowaniu maszyn i urządzeń. Urządzenia sterownicze i wskaźnikowe. (1 godz.) 8. Wskaźniki ergonomicznej oceny maszyn. Ocena układów ergonomicznych. Samodzielna ocena jakości ergonomicznej obiektu technicznego. (1 godz.) 9. Praktyczna ocena jakości ergonomicznej mieszkania. 1 godz.) 	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
----	---	----------------------------------

Wymagania wstępne

Ergonomia

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Komunikacja niewerbalna Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAA.1093.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zagadnieniem niewerbalnego komunikowania się (gesty, mimika, brzmienie głosu itd.). Uczy zasad skutecznego porozumiewania się, uwrażliwia na bariery w relacjach, omawia specyfikę komunikowania się w Internecie. Pokazuje, jaką rolę odgrywa komunikowanie w autoprezentacji i wystąpieniach publicznych.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	podstawową terminologię, stosowaną w naukach humanistycznych i społecznych: zna podstawowe pojęcia, definiuje podstawowe doktryny, zna wybrane współczesne problemy komunikacji. Ma elementarną wiedzę dotyczącą pozyskiwania informacji z zakresu tematyki kursu. Ma podstawową wiedzę społeczną, potrafi wskazać związki oraz zależności między naukami humanistycznymi i społecznymi a naukami rolniczymi, leśnymi, weterynaryjnymi oraz przyrodniczymi.	BC_P7S_WG08	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	uczyć się samodzielnie w sposób ukierunkowany. Posiada umiejętność poszukiwania informacji, analizy i wykorzystania literatury dotyczącej tematyki kursu.	BC_P7S_UU12	Zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	pracy w grupie. Potrafi współdziałać i pracować w grupie, pełniąc w niej różnorodne role. Potrafi współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role. Rozumie potrzebę dokończania się przez całe życie.	BC_P7S_KR05	Zaliczenie pisemne

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy komunikacji niewerbalnej. Ciało człowieka. Biologiczne uwarunkowania komunikacji. 2. Autoprezentacja a komunikowanie niewerbalne. 3. Efektywne wysyłanie i odbieranie sygnałów niewerbalnych. 4. Emisja głosu. Pozaleksykalne komunikowanie głosowe. 5. Terytorium. Przestrzeń osobista w komunikacji. 6. Komunikacja niewerbalna w etykiecie biznesowej. 7. Komunikacja niewerbalna. Różnice kulturowe. 8. Komunikacja niewerbalna w kontaktach damsko - męskich. 	Wykład

2.	<p>1. Podstawy komunikacji niewerbalnej. Ciało człowieka. Ćwiczenia praktyczne.</p> <p>2. Autoprezentacja a komunikowanie niewerbalne. ćwiczenia praktyczne.</p> <p>3. Efektywne wysyłanie i odbieranie sygnałów niewerbalnych. Ćwiczenia praktyczne.</p> <p>4. Emisja głosu. Ćwiczenia praktyczne.</p> <p>5. Przestrzeń osobista w komunikacji. Ćwiczenia praktyczne.</p> <p>6. Komunikacja niewerbalna w etykiecie biznesowej. Ćwiczenia praktyczne.</p> <p>7. Różnice kulturowe. Dyskusja.</p> <p>8. Komunikacja niewerbalna w kontaktach damsko - męskich. Dyskusja.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne
----	--	-------------------------

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Liposomowe nośniki leków Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.1144.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi informacjami dotyczącymi błon biologicznych i ich właściwościami fizyko-chemicznymi, a także możliwością wykorzystania ich w terapiach, w tym celowanych. Studenci poznają różne rodzaje miceli i liposomów, ich podział ze względu na budowę i rozmiar. Dowiedzą się jakie są sposoby ich syntezy w zależności od oczekiwanego produktu oraz zastosowania. Omówione zostaną liposomy o różnych zastosowaniach terapeutycznych (w terapiach przeciwnowotworowych, jako nośniki szczepionek, czy DNA), a także wykorzystywane w diagnostyce, przemyśle kosmetycznym czy spożywczym.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	różne rodzaje liposomów i ich farmakokinetykę w organizmie	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaprojektować terapię celowaną	BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat
U2	posługiwać się mikroskopem świetlnym	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	odpowiedzialności za zadania realizowane w zespole	BC_P7S_KR05	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	1. Błony biologiczne. 2. Liposomy i micelle. 3. Preparatyka, charakterystyka, stabilność i farmakokinetyka liposomów. 4. Funkcjonalizacja liposomów. Terapie celowane. 5. Metody badania właściwości fizyko-chemicznych liposomów. 6. Liposomy w terapiach przeciwnowotworowych i innych. 7. Poza-terapeutyczne zastosowania liposomów.	Wykład
2.	1. Ekstrakcja i oczyszczanie lipidów z jaja (lecytyna jajeczna). 2. Przygotowanie liposomów. 3. Mikroskopowa analiza otrzymanych liposomów – wpływ na żywotność komórek in vitro.	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Biologia komórki

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Metody rekonstrukcji filogenezy Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.1266.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy o zasadach filogenezy organizmów na podstawie różnych cech, włączy DNA. Stworzenie i rekonstrukcja filo schematów organizmów jako odzwierciedlenie ich naturalnego procesu ewolucji opartego na pokrewieństwie.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	pozycję systematyczną i filogenetyczną oraz rozmieszczenie współczesnych i wymarłych form Naczelnych oraz ich budowę i związki ze środowiskiem	BC_P7S_WG05	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, szczególnie w zakresie biologii człowieka i dyscyplin pokrewnych	BC_P7S_UU12	Zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, w tym rozstrzygania dylematów współczesnej biologii	BC_P7S_KK01	Zaliczenie pisemne

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Taksonomia, systematyka i klasyfikacja – odzwierciedlenie naturalnego procesu ewolucji. Związek ontogenezy i filogenezy. Morfogeneza i adaptacjogeneza, ewolucja struktury i funkcji. Powstawanie cech i ich wartościowanie (cechy morfologiczne i molekularne). Taksonomiczna użyteczność cech i ich wykorzystanie filogenetyczne. Transformizm i wykorzystanie klasycznych metod w filogenetyce. Metody molekularne w rekonstrukcji filogenezy. Drzewa filogenetyczne, ich rodzaje, analiza i związek z systematyką. Teoretyczne i praktyczne zastosowanie metod kladystycznych w filogenetyce i s	Wykład
2.	Student uzupełniając wiedzę teoretyczną jako również i opanuje praktycznie opracowywać cechy morfologiczne w celu oznaczenia ich wartości taksonomicznej i wagi ewolucyjnej. Student na tej podstawie wykorzystuje programy komputerowe do pobudowy schematów filogenetycznych - kladogramów w różnych postaciach graficznych.	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

botanika, zoologia, genetyka, ewolucjonizm

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Ocena ryzyka zawodowego Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.1434.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wykazanie, że każda praca obarczona jest ryzykiem a jego szacowanie jest konieczne m.in. ze względu na obowiązujące przepisy prawa. Przekazanie wiedzy z zakresu środowiskowych, rzeczowych i ergonomicznych uwarunkowań stanowisk pracy. Zapoznanie z możliwym, negatywnym wpływem tych czynników na zdrowie fizyczne i psychiczne pracownika. Ukształtowanie umiejętności szybkiej i obiektywnej kalkulacji czynników ryzyka zawodowego.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	definicje, zakres i zasady ergonomii koncepcyjnej i korekcyjnej. Wskazuje zagrożenia biologiczne, chemiczne i fizyczne w swoim środowisku pracy i otoczeniu, zna metody szacowania ryzyka zawodowego oraz opisuje materialne warunki środowiska pracy na różnych stanowiskach.	BC_P7S_WG12	Zaliczenie pisemne
W2	dokonyuje pomiarów i obliczeń koniecznych do określenia optymalizacji materialnych warunków środowiska.	BC_P7S_WG12	Zaliczenie pisemne
W3	zna podstawy prawa pracy, przepisy BHP i związane z tym normy i akty prawne dotyczące różnych stanowisk pracy. Zna metody certyfikacji narzędzi pracy i podstawowe techniki produkcyjne.	BC_P7S_WK15	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	właściwie wykonuje analizy środowiska pracy. Dokonuje oceny ryzyka zawodowego z wykorzystaniem standardowych metod.	BC_P7S_UW07	Projekt
U2	odnajduje niezbędne, aktualnie obowiązujące normy i informacje na temat przepisów BHP w rozporządzeniach, ustawach lub Kodeksie Pracy. Stosuje zasady BHP i ergonomii w laboratoriach i w pracy terenowej.	BC_P7S_UW07	Projekt
U3	ocenia maszyny i urządzenia pod kątem jakości ergonomicznej oraz ich dostosowania do wymogów ujednoliconej dyrektywy maszynowej.	BC_P7S_UW06	Projekt
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	jest świadomy zagrożeń dla zdrowia ludzi wynikających z postępu cywilizacyjnego. Dostrzega potrzebę stałego samokształcenia w tym zakresie i wspiera idee i działania proekologiczne	BC_P7S_KO03	Projekt
K2	postępuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w laboratoriach biologicznych i badaniach terenowych, wykazując odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych.	BC_P7S_KR05	Projekt
K3	chętnie współpracuje z przedstawicielami zakładów pracy i instytucji w zakresie wymiany doświadczeń związanych z bezpieczeństwem pracy.	BC_P7S_KR05	Projekt

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>1. Ocena ryzyka zawodowego – definicja, podstawowe pojęcia, cel – 1h. 2. Ergonomia i fizjologia pracy w aspekcie oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy – 1h. 3. Czynniki fizyczne środowiska pracy(mikroklimat, oświetlenie, hałas, drgania mechaniczne, wibracje, energia promienista, zapylenie, estetyka miejsca pracy – 1h 4. Czynniki chemiczne materialnego środowiska pracy (organiczne i nieorganiczne) – 1h 5. Czynniki biologiczne. Narażenie na czynniki biologiczne poszczególnych grup zawodowych (służba zdrowia, rolnictwo i przemysł spożywczy, leśnictwo i przemysł drzewny). – 1h 6. Ryzyko zawodowe w prawie pracy (PN-N-18001:2004) – przepisy i ich interpretacja, kolejność i zasady postępowania. Tworzenie zespołu dokonującego oceny. Obiekt i jego granice. Zasady identyfikacji zagrożeń. – 2h 7. Norma PN-N-18002:2011 – 2h. 8. Teoretyczne podstawy szacowania ryzyka zawodowego – obciążenie psychiczne (metoda Europejskiej Fundacji Poprawy Warunków Pracy i Życia) – 1h. 9. Teoretyczne podstawy metod szacowania obciążenia fizycznego i związanego z nim ryzyka zawodowego (metody: ISA, Risic Score, LMM) – 3h. 10. Choroby zawodowe, działania profilaktyczne – 2h.</p>	Wykład
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktynometria, radiometria, UV, pomiary i obliczenia. 2. Termometria – strefa obojętności cieplnej, temperatury: minimalna maksymalna momentalna, odczuwalna, pomiary i obliczenia. 3. Psychrometria i higrometria – wskaźniki higrometryczne, układy termiczno-wilgotnościowe, pomiar wilgotności, obliczenia. 4. Anemometria, sonometria i barometria – pomiary. 5. Zanieczyszczenia mechaniczne powietrza na stanowisku pracy, pomiar zgodnie z PN-91/Z-04030/05 oraz PN-91/Z-04030/06. 6. Czynniki chemiczne na stanowisku pracy – pomiar na przykładzie amoniaku (PN-71 Z-04041). 7. Promieniowane elektromagnetyczne – metody pomiarów, obliczenia. 8. Ergonomiczna ocena pozycji ciała przy pracy siedzącej (analiza przypadku). 9. Ergonomiczna ocena pozycji ciała przy pracy stojącej, ręczne dźwiganie ciężarów (analiza przypadku). 10. Praktyczne szacowanie obciążenia fizycznego na stanowisku pracy, wydatek energetyczny. 11. Praktyczne szacowanie obciążenia psychicznego na stanowisku pracy. 12. Praktyczne zastosowanie metod szacowania ryzyka zawodowego, metody: ISA, Risic Score oraz przygotowanie sprawozdań z zajęć. 13. Praktyczne zastosowanie metod szacowania ryzyka zawodowego metodą LMM oraz przygotowanie sprawozdania z zajęć. 14. Zajęcia terenowe – wizja lokalna stanowiska pracy w laboratorium i samodzielne przygotowanie oceny ryzyka zawodowego przez studenta. 15. Zajęcia terenowe – wizja lokalna stanowisk pracy w gospodarstwie rolnym lub wybranym zakładzie pracy i samodzielne przygotowanie oceny ryzyka zawodowego wybranego stanowiska. 	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe

Wymagania wstępne

Ergonomia

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Odontologia Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.1481.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie studentów z ewolucją uzębienia przedstawicieli rzędu Primates oraz z rozwojem i morfologią uzębienia H. sapiens. Przedstawienie podstaw oceny wyznaczników stresu fizjologicznego, wybranych schorzeń narządu żucia oraz zastosowania skal odontologicznych zmienności cech morfologicznych w badaniach między i wewnątrz populacyjnych. Studenci zapoznają się także z możliwościami badań opisowych i metrycznych uzębienia kopalnych form człowieka.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Student zna i rozumie definicję pojęcia odontologia; zna zakres i kierunki badań dotyczących uzębienia rzędu Primates. Rozumie pojęcie stresu fizjologicznego i jest w stanie wskazać jego morfologiczne wyznaczniki w obrębie uzębienia; zna możliwości praktycznego ich wykorzystania w ocenie taksonomicznej, kryminalistycznej, bioarcheologicznej.	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG05, BC_P7S_WG09, BC_P7S_WG10, BC_P7S_WG11	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
W2	Student potrafi sprawnie dokonać rozpoznania i klasyfikacji cech koron zębowych. Student rozumie i potrafi samodzielnie przedstawić zmienność cech koron zębowych w ocenie stresu fizjologicznego. Student poprawnie opisuje schorzenia tkanek zębowych oraz prawidłowo opisuje cechy zębów przydatne w badaniach bioarcheologicznych i medyczno-sądowych.	BC_P7S_WG04, BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG09, BC_P7S_WG10, BC_P7S_WG11	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student przeprowadza samodzielnie badanie uzębienia, stosując opanowane podstawowe systemy klasyfikacji cech odontologicznych, samodzielnie rozpoznaje i bada cechy stresu fizjologicznego w uzębieniu. Poprawnie analizuje i opisuje cechy narządu żucia przydatne w badaniach indywidualnych oraz populacyjnych.	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW05	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotowy do samodzielnej aktualizacji wiedzy z zakresu odontologii, systematyki naczelnych, biologii i ewolucji człowieka. Student jest gotów do współdziałania i pracy w grupie w celu podnoszenia efektywności obserwacji. Student jest gotów zastosowania zasad pracy bezpiecznej podczas zajęć praktycznych.	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KO03	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie możliwości badań uzębienia ludzkiego. 2. Zastosowanie zębowych wyznaczników stresu fizjologicznego w badaniach kondycji współczesnych i historycznych populacji ludzkich. 3. Możliwości badań i interpretacja wyników w przebiegu oceny zawartości izotopów stabilnych w twardych tkankach zębów. 4. Wykorzystanie mikrourazów w ocenie warunków i nawyków żywieniowych w dawnych populacjach ludzkich. 5. Schorzenia uzębienia, aspekty epidemiologiczne, rekonstrukcja statusu zdrowotnego dawnych populacji ludzkich 6. Badania odontologiczne kopalnych homininów. 7. Ocena taksonomiczna zębów neandertalskich znalezionych w Polsce. 8. Podsumowanie zagadnień i powtórzenie zagadnień przed zaliczeniem wykładu. 	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja odontologii. Budowa i funkcja narządu żucia i narządu zębowego. 2. Makroskopowa i mikroskopowa charakterystyka uzębienia ludzkiego. 3. Rozpoznawanie cech metrycznych i opisowych na materiałach kopalnych. 4. Zapoznanie ze skalami oceny cech opisowych- ASUDAS, praktyczne zastosowanie skal morfologicznych w opisie poszczególnych typów zębów. 5. Wybrane cechy uzębienia naczelnych. 6. Rozwój narządu żucia i narządu zębowego u człowieka. 7. Ocena schorzeń narządu żucia. Ocena zmian hipoplastycznych szkliwa. 8. Podsumowanie przed zaliczeniem ćwiczeń. 	Ćwiczenia laboratoryjne
----	---	-------------------------

Wymagania wstępne

Kurs Anatomii prawidłowej człowieka, kurs Antropologii fizycznej

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Paleopatologia Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M2A.2965.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z specyfiką badań z zakresu patologii, które można obserwować u organizmów wymarłych. Podstawą kursu jest nakreślenie wspólnych obszarów interdyscyplinarnych badań obejmujących wiedzę antropologiczną, paleontologiczną oraz medyczną. Zrozumienie procesów chorobowych, w czasach zarówno wczesno jak i prehistorycznych, niesie ze sobą istotne korzyści dotyczące teoretycznego poznania przyczyn epidemiologii, szerzenia i ewolucji chorób, poznania wybranych przyczyn adaptacji oraz wymierania w pradziejowej, a także współczesnej florze i faunie.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Posiada wiedzę z zakresu problemów oceny zasięgu i częstości występowania patologii w przeszłości.	BC_P7S_WG10	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Studium przypadku
W2	Zna różnice anatomiczne wynikające z występowania patologii w układzie kostnym.	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
W3	Opisuje i rozpoznaje zagrożenia wynikające z występowania patologii w populacjach pradziejowych.	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Kolokwium, Udział w dyskusji, Studium przypadku
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Wykonuje zaplanowane ekspertyzy z zakresu oceny patologii w populacjach pradziejowych.	BC_P7S_UW01	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
U2	Analizując obraz morfologiczny, radiologiczny oraz histologiczny szczątków kostnych rozpoznaje występowanie patologii i umie je dokumentować.	BC_P7S_UW04, BC_P7S_UW06	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
U3	Umie powiązać ze sobą spostrzeżenia wynikające z analizy z zakresu antropologii, paleontologii oraz medycyny.	BC_P7S_UO11	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Potrafi organizować pracę samodzielnie i w zespole oraz kreatywnie wypełniać obowiązki zawodowe.	BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paleopatologia - filozofia przedmiotu, historia i perspektywy. 2. Dokumentacja i zabezpieczenie oraz identyfikacja materiałów kopalnych. 3. Przemiany fizyczne i chemiczne szczątków fosylnych i subfosylnych, tafonomia znalezisk. 4. Techniki radiologiczne i histologiczne w paleopatologii. 5. Pseudopatologie. 6. Zmiany traumatyczne, ślady urazów na szkielecie. 7. Wady rozwojowe i choroby metaboliczne. 8. Choroby stawów oraz infekcyjne. 9. Nowotwory i choroby trzewi, mumie. 10. Choroby narządu żucia. 	Wykład
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza przypadków (publikowanych przez D. Nowakowskiego). 2. Obserwacje nieprawidłowości struktury tkanki kostnej oraz zębów w materiale kopalnym. 3. Porównanie obserwacji morfologicznych , radiologicznych oraz histologicznych w dla wybranych nieprawidłowości w materiale kopalnym. 4. Dokumentacja paleopatologii z użyciem oprogramowania komputerowego - Standarized Skeletal Documentation Software, Osteoware. 	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Ukończony kurs anatomii człowieka lub zwierząt kręgowych.

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Podstawy fizjoterapii i rehabilitacji Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.1631.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Ćwiczenia laboratoryjne: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie z podstawowymi pojęciami związanymi z fizjoterapią i rehabilitacją oraz środkami terapeutycznymi stosowanymi w fizjoterapii. Wskazanie metod oceny sprawności funkcjonalnej i zasad usprawniania osób starszych i niepełnosprawnych. Podstawowe zabiegi terapeutyczne stosowane w dysfunkcjach poszczególnych części układu ruchu, układu krążenia i oddechowego.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	podstawowe pojęcia z obszaru fizjoterapii i rehabilitacji	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG01	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
W2	środki terapeutyczne stosowane w fizjoterapii	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
W3	podstawowe zasady i proponuje właściwe metody usprawniania osób starszych i niepełnosprawnych	BC_P7S_WG06, BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	ocenić problemy funkcjonalne osób starszych i niepełnosprawnych	BC_P7S_UO11, BC_P7S_UW05	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
U2	wskazać odpowiednie metody usprawniające funkcjonowanie układu ruchu, krążenia i oddechowego	BC_P7S_UO11, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW05	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	propagowania aktywnego trybu życia, zwłaszcza osób starszych	BC_P7S_KO03	Prezentacja, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do fizjoterapii i rehabilitacji. Podstawowe pojęcia (1 h). 2. Środki terapeutyczne stosowane w fizjoterapii (3 h). 3. Testy służące do oceny sprawności funkcjonalnej osób starszych (2 h). 4. Podstawowe zasady usprawniania osób starszych (2 h). 5. Testy służące do oceny sprawności funkcjonalnej osób niepełnosprawnych (2 h). 6. Podstawowe zasady usprawniania osób niepełnosprawnych w zakresie układu ruchu (2 h). 7. Fizjoterapia w dysfunkcjach układu ruchu (6 h). 8. Fizjoterapia u pacjentów leżących (4 h). 9. Fizjoterapia w dysfunkcjach układu oddechowego (4 h). 10. Fizjoterapia w dysfunkcjach układu krążenia (4 h). 	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Podstawowa znajomość anatomii układu ruchu, oddechowego i krążenia.

UNIwersytet PRZYRODNICZY WE WROCLAWIU

Psychologiczne i socjologiczne aspekty starzenia się Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.2156.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia audytoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	przekazanie wiedzy na temat rozwoju społecznego człowieka i mechanizmów odpowiedzialnych za kształtowanie postawy otwartego, świadomego siebie, dojrzałego i stabilnego w emocjach człowieka;
C2	studenci poznają podstawowe pojęcia związane ze starością;
C3	studenci rozwiną swoją wiedzę z zakresu teorii rozwoju społecznego: poznawczego, emocjonalnego, moralnego;

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Zna podstawową terminologię, stosowaną w naukach humanistycznych i społecznych;	BC_P7S_WK14, BC_P7S_WK15	Zaliczenie ustne, Projekt, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
W2	mechanizmy pozyskiwania informacji z zakresu tematyki kursu;	BC_P7S_WK14, BC_P7S_WK15	Zaliczenie ustne, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role;	BC_P7S_UU12	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	myśleć i działać kreatywnie;	BC_P7S_KR05, BC_P7S_KR06	Zaliczenie ustne, Projekt, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Przybliżenie zjawiska rozwoju człowieka. Cechy charakterystyczne dla wieku senioralnego. Omówienie przemian rozwojowych.	Wykład
2.	Style i formy aktywności seniorów. Zagrożenia i szanse wynikające z wieku senioralnego. Formy i zasady sprawowania opieki nad seniorami.	Ćwiczenia audytorijne

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza z zakresu szkoły średniej;

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Rekonstrukcje antropologiczne czaszek i głów Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.2185.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zdobycie wiedzy z zakresu metodologii odtwarzania czaszek i głów. Zastosowanie rekonstrukcji przyżyciowego wyglądu człowieka w praktyce.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	W1 - zna podstawy anatomii porównawczej czaszek człowieka i innych naczelnych oraz rozumie możliwości ich wykorzystania w rekonstrukcjach czaszek przodków człowieka	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG11	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
W2	W2 - zna teorię metodyki pełnoplastycznego odtwarzania głów na podstawie szczątków kostnych; zna podstawy analiz typologicznych i morfologicznych czaszek ludzkich, a także anatomii i morfologii części miękkich twarzy.	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG11	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
W3	W3 - zna i opisuje zróżnicowanie biologiczne cech głowy człowieka w zależności od wieku i płci a także warunków środowiska	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	U1 - posiada umiejętności praktyczne dotyczące metodyki pełnoplastycznego odtwarzania głów na podstawie szczątków kostnych, właściwie dobiera cechy morfologiczne części miękkich twarzy do płci i wieku osobnika, pod kierunkiem opiekuna samodzielnie wykonuje rekonstrukcję	BC_P7S_UW06	Projekt, Obserwacja pracy studenta
U2	U2 - umie wykorzystać zdobytą wiedzę we współpracy z anatomicami i artystami plastykami w tworzeniu i weryfikowaniu rekonstrukcji antropologicznych.	BC_P7S_UO11	Projekt, Obserwacja pracy studenta
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	K1 - potrafi odpowiedzialnie pełnić role zawodowe, organizować pracę w tworzeniu rekonstrukcji wyglądu przyżyciowego i skutecznie współpracować	BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Historia i cele rekonstrukcji czaszek i głów. Wrocławska Szkoła Rekonstrukcji. Odtworzenie czaszek kopalnych hominidów: Paranthropus robustus, Homo erectus z Ngandong, Homo sapiens neanderthalensis; rekonstrukcje głów w muzeach świata. (2h)</p> <p>2. Typologia rasowa w odtwarzaniu głów Homo sapiens. Morfologia czaszki w odtwarzaniu. Rekonstrukcje brakujących części czaszek. Zmienność morfologicznej cech twarzy. (2h)</p> <p>3. Dymorfizm płciowy cech twarzy człowieka i zmiany z wiekiem. Cechy szczególne. (2h)</p> <p>4. Najnowsze techniki stosowane w rekonstrukcjach czaszek i głów: tomografia komputerowa, skaning, stereolitografia. Morfometria i rekonstrukcje 3D. (2h)</p> <p>5. Zastosowanie rekonstrukcji w badaniach kryminalistycznych. (2h)</p>	Wykład

2.	<p>kostnych. (2h)</p> <p>2. Przygotowanie modeli mięśniowych na podstawie odlewu odtwarzanej czaszki. (2h)</p> <p>3. Rekonstrukcja mięśni mimicznych. (2h)</p> <p>4. Ustalenie grubości tkanek miękkich w zależności od płci i wieku odtwarzanego osobnika. (2h)</p> <p>5. Wykonanie pozostałych części miękkich twarzy- okolica nosa, ust i ucha. (4h)</p> <p>6. Odtworzenie miękkich części twarzy metodą Gierasimowa z zachowaniem cech wynikających z kierunkowej asymetrii czaszki. (4h)</p> <p>7. Nadanie cech indywidualnych związanych z płcią i wiekiem osobnika. (2h)</p> <p>8. Antropologiczna ocena odtworzonych cech głowy. (2h)</p>	Ćwiczenia laboratoryjne
----	--	-------------------------

Wymagania wstępne

brak

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Rola ogrodów zoologicznych w zachowaniu bioróżnorodności Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.2963.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obligatoryjna grupa przedmiotów fakultatywnych
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 12 Ćwiczenia terenowe: 18	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z rolą ogrodów zoologicznych w edukacji biologicznej oraz ochronie przyrody
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu rozmieszczenia i występowania kręgowców na świecie.
C3	Porównanie uwarunkowań ewolucyjnych zachowań typowo ludzkich w odniesieniu do kręgowców lądowych oraz wykazanie różnic i podobieństw w behawiorze i preferencjach życiowych ssaków i człowieka.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	podłoże biologiczne i uwarunkowania ewolucyjne zachowań wybranych kręgowców i wskazuje różnice i podobieństwa w behawiorze dzikich kręgowców i ludzi	BC_P7S_WG01, BC_P7S_WG05	Zaliczenie pisemne
W2	zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka, jakie może stanowić kontakt ze zwierzętami i ich znaczenie w przyrodzie	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	na przykładzie obserwacji analizować i interpretować zachodzące zjawiska przyrodnicze oraz formułować właściwe wnioski	BC_P7S_UO11	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach
U2	właściwie dobierać metodologię badań nad kręgowcami lądowymi mających znacznie praktyczne dla człowieka	BC_P7S_UU12	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści i analizy faktów wynikłych z poczynionych obserwacji	BC_P7S_KK01	Obserwacja pracy studenta
K2	współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym wiodącą.	BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia i powstanie pierwszych ogrodów zoologicznych i ich rozwój na świecie. 2. Współczesna definicja i rola ogrodów zoologicznych, (edukacja, ochrona gatunków ex situ, miejsce prowadzenia badań naukowych). Ich cele i zadania. 3. Uwarunkowania prawne funkcjonowania ogrodów zoologicznych. Programy restytucji, zachowania ginących i zagrożonych gatunków. 4. Udział ogrodów zoologicznych w programach reintrodukcji zwierząt, podstawowa metodyka prowadzenia badań behawioralnych dotycząca ptaków i ssaków. 5. Przegląd polskich ogrodów zoologicznych. Historia wrocławskiego zoo. 	Wykład
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przegląd i obserwacja gatunków hodowanych w zoo. 2. Metody hodowli, opieki i ekspozycji zwierząt w warunkach ogrodu zoologicznego. 3. Ogród zoologiczny jako miejsce edukacji biologicznej. 4. Charakterystyka pracy w ogrodzie zoologicznych. 	Ćwiczenia terenowe

Wymagania wstępne

Brak

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Scientific Writing and Communication Educational subject description sheet

Basic information

Field of study Human biology	Education cycle 2023/24
Speciality -	Subject code BD000000BBCS.MAB.3308.23
Department The Faculty of Biology and Animal Science	Lecture languages English
Study level Second-cycle programme	Mandatory optional
Study form Full-time	Block major subjects
Education profile General academic	Subject related to scientific research Yes
	Subject shaping practical skills Yes

Periods Semester 2, Semester 4	Examination graded credit	Number of ECTS points 2.0
	Activities and hours lecture: 10 seminar: 20	

Goals

C1	The course aims to provide the students with theoretical knowledge about various elements of scientific writing, practical experience on text editing, and provide the students with tools to improve their scientific texts, and communicate orally research results in a good way. The course is intended to convey understanding of how to organize a scientific manuscript, how to improve on all parts of the text, including clear writing, and how to write an informative and convincing cover letter. The course will also present and discuss what is good research communication. The main emphasis is on the most common form, the "primary scientific paper", but other forms will be covered. Matters related to oral presentations, poster preparation and proposal writing will also be discussed. Thus, students will become familiar with the forms of presenting new findings to various scientific forums.
----	--

Subject's learning outcomes

Code	Outcomes in terms of	Effects	Examination methods
Knowledge - Student knows and understands:			
W1	The student will know how to evaluate scientific texts and suggests improvements with respect to clear writing, and precision with respect to the text content	BC_P7S_WG03, BC_P7S_WG10	observation of student's work, active participation, presentation, test, participation in discussion
W2	The student will get familiar with literature on recommendations for good scientific writing.	BC_P7S_WG03, BC_P7S_WK13	observation of student's work, active participation, presentation, test, participation in discussion
W3	The student will be conscious about how scientific data is communicated and knows tools to improve on own presentations.	BC_P7S_WG03, BC_P7S_WK13	observation of student's work, active participation, presentation, test, participation in discussion
Skills - Student can:			
U1	The student will know how to properly structure a scientific manuscript that conforms to the rules and requirements	BC_P7S_UK10, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW08	oral credit, presentation, test, participation in discussion
U2	The student will be able to use editing and management software for document and bibliographic references preparation.	BC_P7S_UK10, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW08	oral credit, presentation, test, participation in discussion
U3	The student will know how to prepare and present effective oral presentations and posters	BC_P7S_UK10, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW08	oral credit, presentation, test, participation in discussion
Social competences - Student is ready to:			
K1	Student will know how to deal with scientific editors, and others involved in the scientific publishing process	BC_P7S_KR04	oral credit, active participation, presentation, participation in discussion
K2	The student will be introduced to the participation in formal meeting of people with a shared interest, and open scientific debate	BC_P7S_KK01	oral credit, active participation, presentation, participation in discussion
K3	The student will broaden his theoretical and practical knowledge in the field of scientific writing and communication, thus expanding his possibilities on the work market.	BC_P7S_KO02, BC_P7S_KR05	oral credit, active participation, presentation, participation in discussion

Study content

No.	Course content	Activities
-----	----------------	------------

1.	<p>1. The current structure of scientific literature, the basics of scientometrics, the main features of the scientific information 'industry', how to decide where to publish (2h)</p> <p>2. Scientific publications; Meeting Abstracts, Papers, and Proceedings, Research Articles, Review Articles, Short communication and Popular Articles overview (2 h)</p> <p>3. The different parts of a primary scientific paper and how to write them (2h) The publication process and Plagiarism (manuscript preparation, submission, dealing with editors, technical editing) (2h)</p> <p>4. Oral presentations: preparation and delivery, poster preparation, conference participation (2h)</p>	lecture
2.	<p>1. Scientific article analysis (2,5 h)</p> <p>2. Introduction to the management of bibliographic references by Zotero and Mendeley (2.5h)</p> <p>3. Write an analysis of a published figure (1.5h)</p> <p>4. Formulate a precise problem statement and an informative and covering manuscript title (1.5h)</p> <p>5. Results organisation, figures and tables preparation (1.5h)</p> <p>6. Structure and content of informative and convincing cover letters (1.5h)</p> <p>7. Proposal/Grant writing and project management (2.5)</p> <p>8. Succeed in the form and the oral presentation of a presentation (oral presentation based on an analysed scientific article) (2.5h)</p> <p>9. Scientific poster preparation (1.5h)</p> <p>10. Scientific communication presentation seminarium (2.5h)</p>	seminar

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Techniki mikroskopowe Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.2489.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z technikami mikroskopii - optycznej, w szczególności fluorescencyjnej i konfokalnej oraz elektronowej. W ramach zajęć studenci zapoznają się z zasadą działania mikroskopii optycznej, poznają podstawy zjawisk optycznych (załamanie, interferencja fali świetlnej), poznając różne techniki mikroskopowe (mikroskopia kontrastu fazowego, ciemnego pola, fluorescencyjna, itp.). Poznają zasadę działania mikroskopu elektronowego. Podczas zajęć studenci uczą się wybierać rodzaj mikroskopii w zależności od użytego preparatu, przygotowywania materiału do mikroskopii. Poznają fluorescencję i sondy fluorescencyjne. Na zajęciach omówione zostaną techniki służące do badania struktury i funkcji komórki, sposobów badania lokalizacji i funkcji białek, dynamiki lipidów.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	różne rodzaje mikroskopii i możliwości ich wykorzystania w zależności od badanego materiału	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaplanować przygotowanie preparatu mikroskopowego do właściwej analizy	BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
U2	prawidłowo przeanalizować wyniki uzyskane z użyciem mikroskopii	BC_P7S_UW03	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
U3	przeanalizować uzyskane wyniki w szerszym kontekście, z wykorzystaniem dostępnej literatury naukowej	BC_P7S_UW04	Zaliczenie pisemne, Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	ma świadomość korzyści płynących z pracy w zespole interdyscyplinarnym	BC_P7S_KO02	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	1. Podstawy optyki - właściwości falowe oraz polaryzacyjne światła. (2h) 2. Zasada działania oraz zastosowanie mikroskopii świetlnej w badaniach cytologicznych z cyfrową analizą obrazu. (2h) 3. Fluorescencja. Sondy fluorescencyjne, GFP, znakowanie fluorescencyjne białek i innych cząsteczek. Wykorzystanie zjawiska fluorescencji w badaniach. (2h) 4. Budowa, zasada działania oraz zastosowanie mikroskopu konfokalnego. Różnice między mikroskopem fluorescencyjnym a konfokalnym. (2h) 5. Budowa oraz zasada działania mikroskopu elektronowego. SEM i TEM. (2h) 6. Obrazowanie in vivo. (2h) 7. Wykorzystanie różnych typów mikroskopów w przykładowych projektach badawczych. (2h) 8. Kolokwium zaliczeniowe (1h)	Wykład

2.	1. Przygotowanie i analiza preparatów - mikroskopia fluorescencyjna. (5h) 2. Obrazowanie in vivo - mikroskopia fluorescencyjna. (5h) 3. Przygotowanie i analiza preparatów - mikroskopia elektronowa. (5h)	Ćwiczenia laboratoryjne
----	--	-------------------------

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu biologii komórki

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Zastosowanie komputerowych analiz przestrzennych (GIS) w badaniach biologicznych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.MAB.2847.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okresy Semestr 2, Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Ćwiczenia terenowe: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wprowadzenie przedmiotu ma na celu zwiększenie konkurencyjności na rynku pracy absolwentów kierunku „Biologia Człowieka”. Ze względu na szerokie zastosowanie praktyczne systemu informacji przestrzennej GIS w różnych dziedzinach nauki i gospodarki nasi absolwenci legitymujący się znajomością tych technik z pewnością będą lepiej postrzegani przez przyszłych pracodawców, jako lepiej wykwalifikowani. Innowacyjność metod stosowanych w nauczaniu tego przedmiotu polega na prowadzeniu zajęć metodą projektu oraz na rezygnacji z wykładów na korzyść zajęć praktycznych. W czasie zajęć studenci nauczą się praktycznego wykorzystywania najnowszego sprzętu, w szczególności odbiorników GPS najnowszej generacji, oraz programów komputerowych (ArcGIS, QGIS i MapSource) umożliwiających samodzielne wykonywanie analiz przestrzennych, będących standardowymi metodami badań w naukach przyrodniczych.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student zna, rozumie, definiuje i objaśnia współczesne teorie i prawa przyrodnicze.	BC_P7S_WG01	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
W2	Student zna zaawansowane metody statystyczne i informatyczne wykorzystywane w modelowaniu, opisie i interpretacji zjawisk i procesów biologicznych.	BC_P7S_WG03	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
W3	Student zna możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu społeczno-gospodarczym, wykorzystując możliwości innowacyjnych rozwiązań.	BC_P7S_WK14	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi tworzyć bazy danych. Do analizy danych stosuje zaawansowane metody statystyczne wykorzystując odpowiednie pakiety statystyczne.	BC_P7S_UW03	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
U2	Student potrafi przygotować prezentację wyników swoich badań, a także prowadzić dyskusję w języku polskim i obcym z różnymi kręgami odbiorców. Umie znaleźć i zastosować innowacyjne rozwiązania.	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW04	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
U3	Student potrafi uczyć się przez całe życie i aktualizować wiedzę z zakresu biologii człowieka i dyscyplin pokrewnych.	BC_P7S_UU12	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do krytycznego rozstrzygnięcia dylematów współczesnej biologii.	BC_P7S_KK01	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
K2	Student jest gotów do współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i jednostek naukowych reprezentujących pokrewne dyscypliny w zakresie wymiany doświadczeń, projektowania i prowadzenia badań naukowych, a także stosowania innowacyjnych rozwiązań.	BC_P7S_KO02	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
K3	Student jest gotów do prawidłowego rozstrzygnięcia dylematów współczesnej biologii i przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej.	BC_P7S_KR04	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć

1.	<p>Przedmiot ma charakter praktyczny i jego program nie obejmuje wykładów. Zajęcia będą prowadzone metodą projektu. W pierwszej części zajęć studenci wyjdą w teren wraz z prowadzącym i w czasie pracy w dwuosobowych grupach samodzielnie zbiorą dane dotyczące lokalizacji wybranych elementów przyrodniczych. (np. stanowisk archeologicznych, śladów osadnictwa, grodzisk itp.). Wybór obiektów badań zostanie dokonany przez studentów, w zależności od ich preferencji dotyczących przyszłego zatrudnienia. W czasie zajęć laboratoryjnych studenci samodzielnie stworzą w programie QGIS przestrzenną bazę danych zebranych w terenie. Przedmiot ma charakter praktyczny i jego program nie obejmuje wykładów. W czasie ćwiczeń będą prowadzone krótkie prelekcje dotyczące omawianych tematów. Zajęcia zakończą się opracowaniem raportu i prezentacji multimedialnej, które będą podstawą zaliczenia przedmiotu.</p>	Ćwiczenia terenowe
----	--	--------------------

Wymagania wstępne

brak

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Etologia człowieka Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.0651.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 25 Ćwiczenia laboratoryjne: 25	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Poznanie podłoża biologicznego i uwarunkowań ewolucyjnych większości zachowań ludzkich na każdym etapie ontogenezy, wykazanie różnic i podobieństw w zachowaniach i preferencjach ludzi, prymatów i innych zwierząt, zapoznanie studenta z metodologią stosowaną w badaniach nad zachowaniami człowieka. Umiejętność wskazania prawdopodobnych przyczyn różnych zachowań i postaw człowieka i grup ludzkich oraz ich oceny i interpretacji w kategoriach biologicznych. Umiejętność wskazania metod zapobiegania zachowaniom niepożądanym. Umiejętność udokumentowania i przeprowadzenia badania zachowań wybranych grup społecznych.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	podłoże biologiczne i uwarunkowania ewolucyjne zachowań ludzkich na każdym etapie ontogenezy i wskazuje różnice i podobieństwa w zachowaniach i preferencjach ludzi, prymatów i innych zwierząt	BC_P7S_WG01, BC_P7S_WG08, BC_P7S_WK14	Egzamin pisemny, Projekt, Referat, Udział w dyskusji
W2	metodologię i jej aspekty etyczne stosowaną w badaniach nad zachowaniami człowieka	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WK13	Egzamin pisemny, Projekt, Referat, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	wyjaśniać i interpretować w kategoriach biologicznych przyczyny różnych zachowań i postaw człowieka i grup ludzkich oraz wskazywać możliwości zapobiegania zachowaniom niepożądanym	BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW04, BC_P7S_UW05	Egzamin pisemny, Projekt, Referat, Udział w dyskusji, Studium przypadku
U2	przeprowadzić i udokumentować badania zachowań wybranych grup społecznych	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Egzamin pisemny, Projekt, Referat, Udział w dyskusji, Studium przypadku
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznej oceny dylematów współczesnej wiedzy o zachowaniach człowieka	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KR06	Egzamin pisemny, Projekt, Referat, Udział w dyskusji
K2	prawidłowej interpretacji niektórych aspektów zachowań ludzi	BC_P7S_KR04, BC_P7S_KR06	Egzamin pisemny, Projekt, Referat, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć

1.	<p>1. Cele i teoretyczne podstawy etologii człowieka; definicja etologii w kontekście psychologii ewolucyjnej, ekologii behawioralnej, socjobiologii; historyczne ujęcie interpretacji zachowań ludzkich, behawioryzm, natywizm, sensualizm.</p> <p>2. Metodologia - gromadzenie danych, obserwacja i opis, dokumentacja filmowa i dźwiękowa, podejście porównawcze, etologia ilościowa, modele.</p> <p>3. Anatomiczne, fizjologiczne i genetyczne uwarunkowania zachowań: neuroprzekaźniki, sieci neuronowe, percepcja i receptory, hormony, geny.</p> <p>4. Sygnalizacja w doborze partnera, komunikacja semiochemiczna.</p> <p>5. Behawioralny ornament płciowy, zachowania ryzykowne, hipotezy Zahavuego i Fishera.</p> <p>6. Proksemika, terytorializm, dystans osobniczy, pochodzenie i funkcja społeczna własności.</p> <p>7. Zachowania emocjonalne, agresja wewnątrzgatunkowa, międzygrupowa i wewnątrzgrupowa; teorie, typy i podłoże agresji.</p> <p>8. Altruizm jako fenomen biologiczny- przyczyny i hipotezy; altruizm krewniaczy i odwzajemniony, „twardy”; egoizm i poglądy Dawkinsa.</p> <p>9. Chronobiologia i jej związki z zachowaniami, temperament, rytmy biologiczne.</p> <p>10. Kognitywistyka.</p>	Wykład
2.	<p>Ćwiczenia są realizowane metodą PBL. Studenci w grupach 2-3 osobowych opracowują problem a następnie są zobowiązani przedyskutować to z grupą, przedstawić hipotezy i możliwe jego rozwiązania.</p> <p>1. Dobór partnera seksualnego i strategie rozrodcze - 3 godz.</p> <p>2. Rodzina - triada matka-ojciec-dziecko- 2 godz.</p> <p>3. Zachowania społeczne - 3 godz.</p> <p>4. Teoria gier - 4 godz.</p> <p>5. Komunikacja niewerbalna- 3 godz.</p> <p>6. Psychomanipulacje a irracjonalność Homo sapiens- 2 godz.</p> <p>7. Filogeneza ludzkiej świadomości- 2 godz.</p> <p>8. Emocje jako wrodzone adaptacje- 2 godz.</p> <p>9. Płeć mózgu- 2 godz.</p> <p>10. Dlaczego mózg nas oszukuje- 2 godz.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Bez warunków wstępnych.

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Medycyna ewolucyjna Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1228.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 20 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 10	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Związki pomiędzy ewolucją człowieka, środowiskiem naturalnym i kulturowym a patogenami. Pojawianie się i rozprzestrzenianie chorób w związku z migracjami, zmianami stylu życia i zmianami demograficznymi. Medycyna w przyszłości- wyzwania i problemy techniczne i etyczne.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Zna i rozumie powiązanie mechanizmów ewolucji z powstawaniem chorób człowieka.	BC_P7S_WG06	Egzamin pisemny

Umiejętności - Student potrafi:			
U1	prawidłowo zinterpretować objawy chorobowe w różnych fazach ontogenezy, w powiązaniu ze środowiskiem, w którym wyewoluował człowiek.	BC_P7S_UW05	Egzamin pisemny
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Właściwego postrzegania różnic w zachowaniu i życiu społecznym ludzi współczesnych i żyjących w sposób tradycyjny.	BC_P7S_KR06	Referat

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Co to jest medycyna ewolucyjna? Medycyna ewolucyjna w świetle antropogenezy. Metodologia badań. Wybrane zagadnienia dotyczące mechanizmów ewolucji w ujęciu medycznym.</p> <p>2. Koncepcja EEA. Ekologia człowieka i zdrowie w paleolicie, neolicie i współcześnie; transformacja demograficzna i epidemiologiczna.</p> <p>3. Żółtaczka u noworodków – choroba, czy adaptacja? Ewolucyjne podłoże żółtaczki fizjologicznej.</p> <p>4. Podejście ewolucyjne do płaczu dzieci: znaczenie kolki niemowlęcej.</p> <p>5. Nagła śmierć łóżeczkowa - zmiana stylu opieki nad dzieckiem - znaczenie co-sleepingu.</p> <p>6. Antybiotykooporność na przykładzie chorób uszu u dzieci.</p> <p>7. Paradoks astmy - choroba współczesnego świata.</p> <p>8. Wiek rozpoczęcia dojrzewania kiedyś i dzisiaj.</p> <p>9. Kazirodztwo - teorie Westermarcka i Freuda.</p> <p>10. Zabiegi i zachowania okołoporodowe jako przykład niezgodności między środowiskiem ewolucyjnym a współczesnością.</p>	Wykład
2.	<p>Zdrowie populacji ludzkich na półkuli zachodniej od 4000 lat p.n.e. do czasów współczesnych (materiały kostne). 2 h</p> <p>Niedopasowanie do środowiska. 2h</p> <p>„Hipoteza higieniczna”, "hipoteza starych przyjaciół", mikrobiom - astma, atopia, pasożyty, choroba Alzheimera. 2h</p> <p>Medycyna reprodukcyjna - płodność, sukces reprodukcyjny, przetrwanie potomstwa. 2h</p> <p>Zdrowie psychiczne w ujęciu medycyny ewolucyjnej. 2h</p>	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe

Wymagania wstępne

Ewolucjonizm, biologia populacji ludzkich.

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Praktyka Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1830.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 6.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Praktyka: 160	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest stworzenie studentom możliwości zapoznania się z podstawowymi aspektami pracy zawodowej w różnych instytucjach związanych z szeroko pojętą biologią człowieka (antropologią fizyczną). Student ma możliwość zapoznania się z ogólnym funkcjonowaniem tych instytucji, zdobywa i utrwala praktyczne umiejętności w zakresie wybranych dyscyplin współpracujących z antropologią, poszerza wiedzę fachową w specjalistycznych placówkach wykorzystujących nowe technologie. Program praktyk służy skojarzeniu zdobytych podczas studiów wiedzy i umiejętności z praktyką.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	zdoaną wiedzę teoretyczną w życiu społeczno-gospodarczym.	BC_P7S_WG12	Sprawozdanie z odbycia praktyki
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Ma umiejętności niezbędne do pracy na stanowiskach wymagających współdziałania w zespole i wspólnego rozwiązywania problemów, jak i na stanowiskach wymagających samodzielności w podejmowaniu decyzji, planuje i realizuje powierzone zadania.	BC_P7S_UO11	Sprawozdanie z odbycia praktyki
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role. Jest gotowy do aktywnego, odpowiedzialnego i samodzielnego podejmowania zadań zawodowych.	BC_P7S_KO02	Sprawozdanie z odbycia praktyki

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>Praktyki odbywają się w: firmach, pracowniach i instytutach archeologicznych, muzeach, laboratoriach kryminalistycznych, zakładach i poradniach medycznych i opiekuńczych, instytutach biologii, demografii, psychologii i socjologii, pracowniach badań społecznych, urzędach statystycznych, ogrodach zoologicznych, stacjach sanitarno-epidemiologicznych, instytutach i pracowniach ergonomii i BHP. Praktyka odbywa się w module biomedycznym lub ogólnym (do wyboru).</p> <p>1. Ogólne zapoznanie się z organizacją i funkcjonowaniem, celem działania Zakładu, w którym odbywa się praktyka:</p> <p>2. Praktyki mają na celu umożliwienie Studentowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobycie i utrwalenie praktycznych umiejętności w zakresie wybranych dyscyplin współpracujących z antropologią, - poszerzenie wiedzy fachowej w specjalistycznych placówkach wykorzystujących nowe technologie, - skojarzenie zdobytych podczas studiów wiedzy i umiejętności z praktyką, - nabycie umiejętności współpracy w grupie zgodnie z funkcją jaką w tej grupie pełni, - zdobycie umiejętności podejmowania decyzji związanych z planowaniem i wykonywaniem powierzonych zadań. <p>3. Student w trakcie praktyk powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębić wiedzę o praktycznych zastosowaniach biologii człowieka i jej nowoczesnych tendencjach rozwojowych, - nauczyć się wykorzystywać swoją wiedzę przedmiotową i metodologiczną w trakcie realizacji zadań zleconych mu przez jednostkę, w której odbywa praktykę, - poznać zasady organizacji, przepisy prawne, uwarunkowania ekonomiczne i marketingowe działalności jednostki, w której odbywa praktykę, - nauczyć się właściwie wykorzystywać powierzony mu sprzęt, - poznać zasady BHP obowiązujące w jednostce, w której odbywa praktykę i ewentualne zagrożenia biologiczne, chemiczne, fizyczne i psychiczne występujące w tej jednostce. 	Praktyka
----	--	----------

Wymagania wstępne

Bezpieczeństwo pracy i ergonomia, podstawy prawa, podstawy ekonomii.

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Seminarium magisterskie II Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.2318.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zasadami opracowywania prac naukowych. Zaplanowanie eksperymentu i pomoc przy jego realizacji. Umiejętność poprawnego przeprowadzenia badań antropologicznych i przedstawienia wyników w formie pracy naukowej poprawnej pod względem merytorycznym i formalnym.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zasady planowania i poprawnego przeprowadzenia badań antropologicznych	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG10	Projekt, Prezentacja, Udział w dyskusji

W2	opisuje i wyjaśnia zjawiska w zakresie biologii człowieka w kategoriach statystycznych, zna najważniejsze narzędzia statystyczne i podstawowe zasady opracowywania prac naukowych pod względem merytorycznym i formalnym	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG03, BC_P7S_WG10	Projekt, Prezentacja, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaplanować badania antropologiczne dobierając właściwe techniki badawcze, poprawnie je przeprowadza i dokumentuje, analizuje zebrane dane, prezentuje je graficznie i zestawia tabelarycznie, porównuje z innymi źródłami i wyciąga wnioski	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW03	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
U2	przygotować atrakcyjne medialnie wystąpienia dotyczące badań własnych i innych autorów, także w języku obcym; własne poglądy konfrontuje z innymi i dyskutuje je wykorzystując terminologię naukową	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW04	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
U3	przy niewielkiej pomocy opiekuna napisać krótką, poprawną pod względem formalnym, pracę naukową w języku polskim i obcym	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UU12, BC_P7S_UW08	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznego rozstrzygnięcia dylematów współczesnej biologii, przestrzegania i rozwijania zasady etyki zawodowej	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KR06	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Prezentacja, Udział w dyskusji
K2	współpracy z instytucjami i jednostkami naukowymi w zakresie zbierania danych i prowadzenia badań naukowych	BC_P7S_KO02	Projekt, Prezentacja, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie i omawianie projektów kart pomiarowych i/lub ankiet. 2. Dyskusja nad możliwymi sposobami opracowania statystycznego materiału w zależności od rodzaju cech wykorzystanych w analizie. 3. Dyskusja nad propozycjami przedstawienia wyników w rozdziale dotyczącym analizy materiału. 4. Zasady konstruowania rozdziałów: Wstęp oraz Materiał i metody. Studenci przedstawiają plan zawartości tych rozdziałów. 5. Zasady konstruowania rozdziału Dyskusja wyników. Omawianie przygotowywanych przez studentów planów tego rozdziału w oparciu o zebraną literaturę. 6. Zasady gromadzenia danych bibliograficznych, cytowań, odnośników. Zasady opracowania edytorskiego. 7. Przedstawianie wstępnych wyników badań. 	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe

Wymagania wstępne

Poszerzona wiedza z zakresu antropologii fizycznej (biologii człowieka). Zaliczenie "Seminarium magisterskie I" (z poprzedniego semestru).

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Techniki laboratoryjne w biologii medycznej Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.2485.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z postęпами w metodach diagnostycznych. Na zajęciach przedstawione zostaną podstawowe oraz najnowsze metody diagnostyczne oparte głównie na diagnostyce molekularnej. Ponadto, omówione zostaną zagadnienia z zakresu biologii komórki, obrazowania komórkowego, biologii molekularnej oraz epigenetyki. Kompleksowo i wielopoziomowo opisanie zagadnienia diagnostyki molekularnej, oparte na najnowszych doniesieniach naukowych, dostarczy teoretycznych podstaw niezbędnych do pracy laboratoryjnej. Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z teoretycznymi oraz praktycznymi aspektami technik diagnostycznych wykorzystywanych w medycynie. Szczególna uwaga skierowana zostanie na rozwój technik molekularnych, służących do nowoczesnej diagnostyki i terapii chorób. Podczas kursu przedstawione zostaną wybrane aspekty genetyki molekularnej, patofizjologii nowotworów i chorób metabolicznych. Student zostanie zaznajomiony w praktyce z technikami diagnostycznymi opartymi na analizie kwasów nukleinowych i aktywności biologicznej białek. Zdobyta podczas kursu interdyscyplinarna wiedza pozwoli na zrozumienie mechanizmów chorób, ich prewencji oraz identyfikacji, a także na zaplanowanie metod prowadzenia badań i wykorzystanie nowo nabytej wiedzy w praktyce.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	różnice w budowie kwasu deoksyrybonukleinowego oraz rybonukleinowego	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne
W2	podstawowe techniki i narzędzia badawcze stosowane w biotechnologii i biologii molekularnej	BC_P7S_WG02	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaplanować badania z wykorzystaniem technik biologii molekularnej, dobrać narzędzia badawcze do analizy kwasów nukleinowych oraz białek	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW03	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat
U2	obsługiwać drobny sprzęt laboratoryjny i aparaturę pomiarową, przeprowadzić izolację DNA oraz wykorzystywać wyizolowane kwasy nukleinowe do dalszych procedur (syntezy cDNA, reakcji PCR); wykonać spektrofotometryczny pomiar ilości kwasów nukleinowych i białek, przeprowadzić rozdział DNA na żelu agarozowym oraz rozdział białek w żelu poliakrylamidowym	BC_P7S_UU12, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW03	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	rozstrzygania dylematów związanych ze współczesną biologią, szczególnie w zakresie medycyny i nowoczesnych terapii.	BC_P7S_KR04	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnostyka molekularna w praktyce klinicznej. 2. Metody obrazowania struktur komórkowych. 3. Badanie histopatologiczne w diagnostyce choroby nowotworowej. 4. Rodzaje mutacji i ich konsekwencje fenotypowe. 5. Genom mitochondrialny- polimorfizm, mutacje. Mitochondrialna terapia genowa. 6. Rola modyfikacji epigenetycznych i miRNA w regulacji ekspresji genów- metody badawcze. 7. Modyfikacje epigenetyczne jako potencjalne cele terapii nowotworów. 8. Cytogenetyka molekularna- etapy badania cytogenetycznego, analiza kariogramu i kariotypu. 9. Metody diagnostyczne oparte o reakcję PCR. 10. Przeciwciała. Metody diagnostyczne oparte o użycie przeciwciał. 11. Techniki immunoenzymatyczne w diagnostyce medycznej. 12. Perspektywy diagnostyczne i terapeutyczne w immunologii. 13. Diagnostyka chorób metabolicznych. 14. Wykorzystanie komórek macierzystych w medycynie regeneracyjnej. 15. Zaliczenie części wykładowej 	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aparatura badawcza w laboratorium. Dezynfekcja, sterylizacja, składowanie odpadów biomedycznych. 2. Zasada działania mikroskopu świetlnego i epifluorescencyjnego. 3. Mikroskop skaningowy jako narzędzie diagnostyczne. 4. Badanie histopatologiczne. 5. Cytopatologia. 6. Łańcuchowa reakcja polimerazy (PCR) jako jedno z podstawowych narzędzi medycyny molekularnej. 7. Izolacja DNA. 8. Analiza produktów reakcji PCR- elektroforeza w żelu agarozowym. 9. Metody immunoenzymatyczne w diagnostyce molekularnej (ELISA). 10. Cytometria przepływowa w diagnostyce hematologicznej. 11. Analiza krwi obwodowej z wykorzystaniem cytometru przepływowego. 12. Technika Western blot i jej zastosowanie w diagnostyce. 13. Badanie ogólne moczu za pomocą testów paskowych. 14. Test 	Ćwiczenia laboratoryjne
----	---	-------------------------

Wymagania wstępne

biologia komórki, immunologia, histologia

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Biologiczne uwarunkowania zjawisk społecznych Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.0225.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia audytoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy na temat biologicznego podłoża różnych zjawisk społecznych i konsekwencji biologicznych dla populacji, których te zjawiska występują.
C2	Student zapozna się z biologicznymi uwarunkowaniami wybranych zjawisk społecznych takich jak: mobilność społeczna, zróżnicowanie społeczne, anomia. Omówione zostaną także konsekwencje biologiczne jakie mogą wywoływać w populacji określone zjawiska społeczne.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Zna biologiczne podstawy zjawisk społecznych.	BC_P7S_WG08	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Kolokwium, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Potrafi właściwie przygotowywać raporty z realizacji zadań wykorzystując do tego celu odpowiednią literaturę.	BC_P7S_UW04	Zaliczenie pisemne, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Właściwie postrzega uwarunkowania zjawisk społecznych, szanuje różne postawy i poglądy.	BC_P7S_KR06	Prezentacja, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Definicja zjawiska społecznego, rodzaje zjawisk społecznych (1h) 2. Biologiczne uwarunkowania podstawowych zjawisk społecznych (2h) 3. Nierówności społeczne jako zjawisko społeczne mające biologiczne podłoże i konsekwencje. (3h) 4. Biologiczne determinanty i skutki mobilności społecznej (3h) 5. Anomia - czy ma swoje podłoże w biologicznych uwarunkowaniach? (2h) 6. Samobójstwo jako zjawisko społeczne i jego podłoże biologiczne (2h) 7. Czy rządzą nami geny? 1(h) 8. Test końcowy 1(h)	Wykład
2.	1. Ćwiczenia wprowadzające, zapoznanie z warunkami zaliczenia ćwiczeń podział tematów referatów. (1h) 2. Człowiek jako gatunek o niesamowitych właściwościach? (2h) 3. Prezentacje referatów przygotowanych na podstawie aktualnej literatury polskiej i zagranicznej (6h) 4. Przegląd i rewizja najnowszych teorii socjobiologii. (5h) 5. Kolokwium końcowe (1h)	Ćwiczenia audytorijne

Wymagania wstępne

brak

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Dietetyka Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.0470.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Klasyfikacja diet wg PTD, poznanie założeń diet leczniczych. Racjonalizacja racji pokarmowej, zalecenia żywieniowe, talerz zdrowego żywienia oraz edukacja zdrowotna, zapoznanie się z normami 2020 NIZP-PZH
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu dietoterapii jako strategii zdrowotnej człowieka	BC_P7S_WG08	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji

W2	Posiada pogłębioną wiedzę o czynnikach ryzyka w żywieniu człowieka, zna praktyczne żywieniowe metody prewencji chorób dietozależnych	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student ocenia sposób żywienia człowieka w aspekcie czynników ryzyka utraty zdrowia, tworzy racje pokarmowe z zastosowaniem programów komputerowych	BC_P7S_UW05	Obserwacja pracy studenta, Kolokwium, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student aktywnie propaguje prawidłowe zasady żywienia człowieka oraz zachowania prozdrowotne związane ze stylem życia	BC_P7S_KO03	Obserwacja pracy studenta, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Podstawowe wiadomości o klasyfikacji diet stosowanych w leczeniu schorzeń. Poznanie założeń żywienia człowieka w różnych chorobach dietozależnych. Wpływ czynników żywieniowych na rozwój chorób metabolicznych.	Wykład
2.	1. Zapoznanie się z programami komputerowymi do obliczania wartości energetycznej i odżywczej diet 2. Normy i zalecenia żywieniowe . Programy profilaktyczne, np. NCEŻ 3. Cele i założenia diety łatwo strawnej z ograniczeniem substancji pobudzających wydzielanie soku żołądkowego, opracowanie diety 4. Cele i założenia diety z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów, opracowanie diety 5. Cele i założenia diety DASH, opracowanie diety 6. Cele i założenia diety o kontrolowanej zawartości kwasów tłuszczowych, opracowanie diety 7. Cele i założenia diety dla osób z niedożywieniem, opracowanie diety	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

[biologia, racjonalne żywienie człowieka](#)

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Inżynieria tkankowa Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1020.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi inżynierii tkankowej jako nowej koncepcji regeneracji odbudowy i utrzymania funkcji tkanek. Podjęte zostaną tematy związane ze strukturą i funkcją tkanek oraz kliniczną potrzebą regeneracji. Omówione zostaną nowoczesne biomateriały, rusztowania i matryce wykorzystywane w hodowlach komórkowych i inżynierii tkankowej. Przedstawione zostaną sposoby oceny biogodności wybranych materiałów z zastosowaniem kultur in vitro.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Student zna i rozumie zasady pracy w warunkach aseptycznych.	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne
W2	Student zna metody izolacji i identyfikacji komórek macierzystych z tkanki tłuszczowej i szpiku kostnego, ma wiedzę z zakresu projektowania podstawowych biomateriałów.	BC_P7S_WK14, BC_P7S_WK15	Zaliczenie pisemne
W3	Student zna zasady klasyfikacji hodowli komórek i tkanek – posiada wiedzę obejmującą zastosowanie technik hodowli komórkowych i tkankowych w medycynie regeneracyjnej.	BC_P7S_WG06, BC_P7S_WG08	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi przeprowadzić pasaż komórek i ich hodowlę następową – potrafi zamrozić i odmrozić komórki – potrafi oceniać morfologię komórek macierzystych, jak również kondycję hodowli z wykorzystaniem mikroskopii świetlnej odwróconej.	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW04	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
U2	Student potrafi zaplanować eksperyment mający na celu określenie biokompatybilności biomateriałów.	BC_P7S_UW01	Projekt, Aktywność na zajęciach, Referat
U3	Student potrafi zaproponować sposób wytwarzania i/lub modyfikacji materiałów przeznaczonych dla wybranych gałęzi medycyny regeneracyjnej.	BC_P7S_UU12, BC_P7S_UW01	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Referat
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych, związanych ze strategiami rozwijanymi w ramach medycyny regeneracyjnej i terapii opartych o wykorzystanie naturalnych substancji bioaktywnych.	BC_P7S_K003	Obserwacja pracy studenta

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie i wyposażenie pracowni hodowli komórkowej i tkankowej. Dobra praktyka laboratoryjna. 2. Biologia i charakterystyka hodowli. Środowisko hodowlane. 3. Charakterystyka wybranych linii komórkowych. Charakterystyka hodowli tkankowej. 4. Hodowla komórek macierzystych izolowanych ze szpiku kostnego. 5. Hodowla komórek macierzystych izolowanych z tkanki tłuszczowej. 6. Izolacja i hodowla komórek glejowych. 7. Synteza i oczyszczanie fibryny stosowanej w implantologii. 8. Zastosowanie komórek macierzystych w leczeniu aparatu ruchu. 9. Zastosowanie komórek macierzystych w odbudowie tkanek miękkich. 10. Konstruowanie hybryd materiałowo-komórkowych na materiałach metalicznych. 11. Możliwości regeneracji obwodowego układu nerwowego z zastosowaniem wybranych komórek macierzystych. 12. Testy komórkowe w ocenie biokompatybilności wybranych biomateriałów. 13. Testy komórkowe w ocenie substancji farmakologicznie czynnych. 14. Bio-inteligentne materiały w medycynie regeneracyjnej. 15. Wykorzystanie metody zol-gel do projektowania powierzchni implantacyjnych o przeznaczeniu stomatologicznym. 	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Otrzymywanie biomateriału na bazie polimerów polilaktyd/poliuretan. 2. Izolacja kolagenu, opracowanie biomateriału kolagenowego. 3. Prezentacje multimedialne dot. rodzajów biomateriałów i ich zastosowań.	Ćwiczenia laboratoryjne
----	--	-------------------------

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu biologii komórki oraz histologii.

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Medycyna sądowa Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1229.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia audytoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy teoretycznej z zakresu podstaw medycyny sądowej, szczególnie w zakresie tanatologii i traumatologii sądowej.
C2	Nauka praktycznych umiejętności przydatnych w pracy antropologa.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	aktualny stan wiedzy i metodologię badań obowiązujących w medycynie sądowej	BC_P7S_WG06, BC_P7S_WG08, BC_P7S_WG11	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
W2	podstawowe przepisy prawa karnego i rozumie problemy prawne, etyczne i moralne związane z badaniami sądowo-lekarskimi	BC_P7S_WG11	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
W3	możliwości praktycznego zastosowania wiedzy biologicznej i antropologicznej przy współpracy z medykami sądowymi i technikami kryminalistyki	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG11	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	pod kierunkiem opiekuna wykonać proste ekspertyzy w zakresie medycyny sądowej dobierając odpowiednie techniki badawcze; poprawnie dokumentować przeprowadzone badania	BC_P7S_UO11, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW06	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
U2	wykorzystując zdobytą wiedzę dyskutować o możliwościach rozwiązania problemów dotyczących badań sądowo-lekarskich i dziedzin pokrewnych	BC_P7S_UO11, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW06	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	umiejętnego planowania zadania badawcze dostosowując je do warunków, posiadanego sprzętu i możliwości, jednocześnie określając priorytety zadania; wykazuje kreatywność w rozwiązywaniu problemów	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KO02	Obserwacja pracy studenta
K2	wykazania etycznej postawy w badaniach naukowych i w pracy zawodowej, szanuje godność ludzkich szczątków	BC_P7S_KR04, BC_P7S_KR05, BC_P7S_KR06	Obserwacja pracy studenta

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do medycyny sądowej. Rola i zadania medyka sądowego. 2. Tanatologia sądowo-lekarska. Sądowo-lekarska sekcja zwłok. 3. Traumatologia sądowo-lekarska. Gwałtowne przyczyny zgonu. 4. Obrażenia powstałe od działania broni palnej i materiałów wybuchowych. 5. Genetyka sądowa. 6. Metody identyfikacji zwłok i szczątków ludzkich. Metody identyfikacji osób. 7. Rola interdyscyplinarnego zespołu w badaniach ekshumacyjnych - projekt badawczy IPN „Poszukiwanie nieznanymi miejsc pochówków ofiar terroru komunistycznego 1944-1956” 8. Metody oceny wieku małoletnich w postępowaniu przygotowawczym. 	Wykład

2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sądowo-lekarska sekcja zwłok - zajęcia na sali sekcyjnej 2. Sądowo-lekarska sekcja zwłok przeobrażonych pośmiertnie 3. Sądowo-lekarskie oględziny szczątków kostnych 4. Zasady sporządzania dokumentacji sądowo-lekarskiej i dokumentacji fotograficznej z oględzin 5. Oględziny zwłok w miejscu znalezienia 6. Kazuistyka przypadków 7. Zwiedzanie Muzeum Medycyny Sądowej 	Ćwiczenia audytoryjne
----	--	-----------------------

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Metody badania wypadków i katastrof Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1247.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z analizą katastrof i wypadków pochodzenia naturalnego i cywilizacyjnego (antropologicznego). Tematyka zajęć obejmuje zarówno typowe i występujące od lat klęski ekologiczne wywoływane dynamicznymi zjawiskami występującymi w przyrodzie, jak również najnowsze rodzaje zagrożeń związane z przypadkowym, jak też celowym działaniem człowieka. Wymiernym efektem kształcenia jest zdobycie przez studentów wiedzy oraz praktycznych umiejętności analizy i oceny ryzyka w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia ludzi i zwierząt. Tematyka przedmiotu obejmuje nie tylko teoretyczne podstawy oceny i przeciwdziałania zagrożeniom, ale przewiduje również zorganizowanie przez zespoły studenckie praktycznego projektu ewakuacyjnego, opartego o realne kryteria zarządzania kryzysowego. Nadto, program zajęć uzupełniono zajęciami terenowymi w wybranych ośrodkach państwowych (centra zarządzania kryzysowego).
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zaawansowaną wiedzę z zakresu zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych, szczególnie wiedzę związaną z ryzykiem wystąpienia katastrof i wypadków oraz analizą i kryteriami oceny skutków tych zdarzeń	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne
W2	wiedzę z zakresu zarządzania kryzysowego, standardowych procedur operacyjnych oraz zadań wykonywanych w tym zakresie przez instytucje rządowe i pozarządowe	BC_P7S_WG07	Zaliczenie pisemne
W3	możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu, szczególnie z zakresu organizacji i zabezpieczania awarii, klęsk i zdarzeń masowych, a także zagrożeń epidemiologicznych	BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	prawidłowo przeprowadzać obserwacje związane z wypadkami i katastrofami cywilizacyjnymi, interpretuje, analizuje i omawia swoje spostrzeżenia oraz formułuje adekwatne wnioski, wykorzystując terminologię naukową i specjalistyczną	BC_P7S_UW01	Projekt, Prezentacja
U2	obserwować historię i konsekwencje katastrof i wypadków, dostrzegając ich podłoże naturalne lub antropogeniczne; objaśnia zależności pozwalające na zachowanie zwiększonego poziomu bezpieczeństwa i prewencji zdarzeń masowych	BC_P7S_UW02	Projekt, Prezentacja
U3	na podstawie fachowego piśmiennictwa oraz danych źródłowych formułować argumenty i dyskutuje o możliwościach rozwiązania aktualnych problemów związanych z katastrofami naturalnymi i cywilizacyjnymi; posiada także umiejętność przygotowania sprawozdania, pracy projektowej, referatu oraz innych prac pisemnych i prezentacji ustnych dotyczących wiedzy z zakresu awarii, wypadków, katastrof i innych zdarzeń masowych	BC_P7S_UW03	Projekt, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	zainteresowania aktualizacją wiedzy z zakresu zarządzania kryzysowego i dyscyplin pokrewnych	BC_P7S_KO03	Projekt, Prezentacja
K2	prowadzenia analiz i działań prewencyjnych, które mają na celu zapobieganie wystąpieniu katastrof, wypadków i awarii	BC_P7S_KR04	Projekt, Prezentacja
K3	samodzielnego podejmowania decyzji w procesie zarządzania kryzysowego	BC_P7S_KR05	Projekt, Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>Wykład 1 (2h): Bezpieczeństwo i jego zagrożenia</p> <p>Treść wykładu: 1) Zarządzanie kryzysowe jako element kierowania bezpieczeństwem narodowym; 2) Teoria bezpieczeństwa; 3) Klasyfikacja zdarzeń, katastrof i zagrożeń (wg WHO).</p> <p>Wykład 2 (2h): Katastrofy naturalne i klęski żywiołowe</p> <p>Treść wykładu: 1) Katastrofy naturalne i klęski żywiołowe - geneza, uwarunkowania i konsekwencje; 2) Analiza zagrożeń naturalnych, w tym: a) powódź, b) susza, c) pożar, d) śnieżycyca, e) lawina, f) trzęsienie ziemi, g) huragan.</p> <p>Wykład 3 (2h): Katastrofy, awarie i wypadki antropogeniczne</p> <p>Treść wykładu: 1) Katastrofy, awarie i wypadki antropogeniczne - geneza, uwarunkowania i konsekwencje; 2) Analiza zagrożeń oraz wypadków i katastrof antropogenicznych, w tym: a) budowlane, b) przemysłowe, c) transportowe, d) epidemie; e) awarie techniczne; f) zakłócenia porządku publicznego.</p> <p>Wykład 4 (2h): System zarządzania kryzysowego w Polsce i na świecie</p> <p>Treść wykładu: 1) Struktura i zadania zarządzenia kryzysowego; 2) Krajowe plany zarządzania kryzysowego; 3) Standardowe Procedury Operacyjne (SPO); 4) Rola i zadania organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych w zarządzaniu kryzysowym; 5) Stopnie alarmowe oraz zasady i tryb ich wprowadzania.</p> <p>Wykład 5 (2h): Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej (NPOIK)</p> <p>Treść wykładu: 1) Zakres, cel i priorytety Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej (NPOIK), 2) Ocena ryzyka awarii lub katastrofy z udziałem infrastruktury krytycznej: a) identyfikacja zagrożeń; b) budowa scenariusza; c) prawdopodobieństwo i podatność infrastruktury; d) ocena skutków wystąpienia zdarzenia; 3) Rodzaje ochrony i zabezpieczenia wypadków i katastrof w Polsce.</p> <p>Wykład 6 (2h): Organizacja działań medycznych i zabezpieczanie zagrożeń</p> <p>Treść wykładu: 1) Struktura ratownictwa medycznego w Polsce i na świecie; 2) Przegląd systemów segregacji medycznej; 3) Procedura Triage oraz System START (Simple Triage and Rapid Treatment); 4) Klasyfikacja zdarzeń: a) zdarzenia jednostkowe, b) zdarzenia mnogie, c) katastrofy; 5) Procedury działań operacyjnych i zabezpieczania miejsca katastrofy; 6) Prawa i obowiązki obywatela w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</p> <p>Wykład 7 i 8 (2h + 1 h): Regulacje prawne w zakresie analizy katastrof i wypadków oraz zarządzania kryzysowego</p> <p>Treść wykładu: Przegląd wybranych zagadnień prawnych, w tym: 1) Ustawa o zarządzaniu kryzysowym wraz z aktami wykonawczymi; 2) Rola i zadania ustawowe poszczególnych resortów w przypadku wystąpienia katastrof, wypadków i awarii (wg Rządowego Centrum Bezpieczeństwa).</p>	Wykład
----	--	--------

2.	<p>Ćwiczenie 1 (3h): Zadania i rola służb cywilnych w zakresie zarządzania kryzysowego</p> <p>Treść zajęć: zajęcia praktyczne (wyjście terenowe do Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu lub Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim; patrz: uwagi).</p> <p>Ćwiczenie 2 (2h): Metodyka opracowania planu zarządzania kryzysowego</p> <p>Treść zajęć: zajęcia praktyczne i instruktażowe, przygotowujące studentów do samodzielnego wykonania projektu w ramach Ćwiczenia nr 3.</p> <p>Ćwiczenie 3 (10h): Organizacja ewakuacji i zabezpieczenia mieszkańców miasta Wrocławia w przypadku wystąpienia zagrożenia o charakterze naturalnym lub antropogenicznym</p> <p>Treść zajęć: projekt realizowany przez studentów w zespołach, według kryteriów podanych przez prowadzącego zajęcia</p> <p>Uwagi</p> <p>Organizacja zajęć terenowych jest uzależniona od bieżącej sytuacji w kraju i będzie warunkowana możliwościami i dyspozycyjnością jednostek przyjmujących.</p>	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
----	---	----------------------------------

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Neurobiologia Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1379.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z funkcjonowaniem układu nerwowego u ludzi i zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem centralnego układu nerwowego (CUN), w tym podstaw powstawania mechanizmów psychicznych. Podczas zajęć studenci mają możliwość poszerzenia swojej wiedzy w zakresie anatomi i fizjologii układu nerwowego oraz najnowszych technik obrazowania i diagnozowania CUN. Program przedmiotu uzupełniają zajęcia laboratoryjne, podczas których studenci mają okazję samodzielnie obsługiwać specjalistyczną aparaturę badawczą i diagnostyczną (m.in. elektroencefalografy (EEG), mikroskopy), jak również rozwijają własną sieć połączeń nerwowych poprzez udostępniane przez prowadzącego najnowsze gry komputerowe (typ Biofeedback).
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	wiedzę z biologii i neurofizjologii oraz rozumie znaczenie tych dyscyplin	BC_P7S_WG03	Zaliczenie pisemne
W2	wiedzę z zakresu neurobiologii stosowanej, w tym podstawowych metod obrazowania i diagnostyki centralnego układu nerwowego	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne
W3	możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu poprzez znajomość neurobiologii, podstawowych chorób centralnego układu nerwowego oraz wczesnych metod diagnostycznych	BC_P7S_WG05	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	obserwować wpływ wewnętrznych i zewnętrznych czynników na centralny układ nerwowy zwierząt i ludzi; prawidłowo objaśnia interakcje między poszczególnymi elementami układu nerwowego	BC_P7S_UW04	Projekt, Prezentacja
U2	prawidłowo interpretować i stosować w praktyce polecenia dotyczące obsługi aparatury badawczej służącej do diagnostyki centralnego układu nerwowego	BC_P7S_UW05	Projekt, Prezentacja
U3	na podstawie fachowego piśmiennictwa formułować argumenty dotyczące zadań i roli neurobiologii, dyskutuje o możliwościach rozwiązania aktualnych problemów, posiada umiejętność przygotowania sprawozdania, pracy projektowej, referatu oraz innych prac pisemnych i prezentacji	BC_P7S_UW06	Projekt, Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	zainteresowania aktualizacją wiedzy z zakresu neurobiologii; jest świadomy znaczenia układu nerwowego w życiu ludzi i zwierząt	BC_P7S_KK01	Projekt, Prezentacja
K2	bycia wyczulonym na specyfikę systemu nerwowego ludzi i zwierząt	BC_P7S_KO02	Projekt, Prezentacja
K3	właściwego planowania diagnostyki neurofizjologicznej	BC_P7S_KO03	Projekt, Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć

1.	<p>Wykład 1 (2h): Neurobiologia jako dyscyplina naukowa - ogólna charakterystyka przedmiotu</p> <p>Zakres wykładu: 1) Podstawowe pojęcia neurobiologiczne; 2) Budowa i funkcje komórki nerwowej; 3) Właściwości bioelektryczne i mechanizm przekazywania informacji komórkowej; 4) Potencjał spoczynkowy i czynnościowy</p> <p>Wykład 2 (2h): Neuroanatomia porównawcza u zwierząt i ludzi</p> <p>Zakres wykładu: 1) Unerwienie.; 2) Przekazniki i receptory; 3) Struktury anatomiczne i funkcjonalne układu nerwowego u ludzi i zwierząt.</p> <p>Wykład 3 (2h): Mózg - budowa i rozwój struktur nerwowych</p> <p>Zakres wykładu: Mózg - budowa, rozwój i ewolucja</p> <p>Wykład 4 (2h): Neuroobrazowanie i elektrodiagnostyka</p> <p>Zakres wykładu: 1) Elektromiografia; 2) Elektroencefalografia; 3) Tomografia komputerowa; 4) Pozytonowa tomografia emisyjna; 5) Podstawy neurobiologii eksperymentalnej</p> <p>Wykład 5 (2h): Zmysły ludzi i zwierząt</p> <p>Zakres wykładu: Budowa, rozwój i ewolucja narządów zmysłów</p> <p>Wykład 6 (2h): Sensoryka ludzi i zwierząt</p> <p>Zakres wykładu: Mechanizmy sensoryki zwierząt i człowieka</p> <p>Wykład 7 i 8 (3h): Neuropatologie</p> <p>Zakres wykładu: 1) Zespoły neurologiczne i otępienne; 2) Przegląd chorób mózgu i zaburzeń psychicznych</p>	Wykład
----	--	--------

2.	<p>Ćwiczenia 1 (2h): Wywiad i diagnostyka różnicowa</p> <p>Zakres ćwiczeń: 1) Rodzaje informacji o układzie nerwowym; 2) Wywiad neurofizjologiczny; 3) mechanizm przekazywania informacji – prezentacja modelowa oraz demonstracje; 4) Analiza przebiegu wybranych ruchów odruchowych.</p> <p>Ćwiczenia 2 (2h): Elektrodiagnostyka obrazowa</p> <p>Zakres ćwiczeń: 1) Rodzaje i metody zbierania danych neurofizjologicznych; 2) Aparatura wykorzystywana w diagnostyce; 3) Praktyczne przykłady analiz i interpretacji badań elektrodiagnostycznych.</p> <p>Ćwiczenia 3 (2h): Elektroencefalografia w praktyce</p> <p>Zakres ćwiczeń: wykonywanie, analiza i interpretacja badania elektroencefalograficznego</p> <p>Ćwiczenie 4 (2h): Choroby układu nerwowego u ludzi i zwierząt</p> <p>Zakres ćwiczeń: prezentacje i projekty zespołowe Studentów</p> <p>Ćwiczenie 5 (2h): Choroby układu nerwowego u ludzi i zwierząt</p> <p>Zakres ćwiczeń: prezentacje i projekty zespołowe Studentów</p> <p>Ćwiczenie 6 (2h): Podstawy sensoryki - część I</p> <p>Zakres ćwiczeń: 1) Analiza zdolności poznawczych u ludzi; 2) Identyfikacja zdolności sensorycznych u ludzi</p> <p>Ćwiczenie 7 (3h): Podstawy sensoryki - część II</p> <p>Zakres ćwiczeń: Identyfikacja zdolności sensorycznych u ludzi</p>	Ćwiczenia laboratoryjne
----	--	-------------------------

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Podstawy bioenergetyki i elektrofizjologii Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1614.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy na temat podstawowych mechanizmów molekularnych związanych z konwersją energii, generowaniem pól elektrycznych w komórkach i transportem jonów przez błony plazmatyczne, a także opanowanie podstawowych umiejętności w zakresie elektrofizjologicznych technik eksperymentalnych.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	budowę i funkcje bionanostruktur odpowiedzialnych za podstawowe funkcje błony, procesy samoorganizacji molekularnej, transport jonów i bioelektrogenezę.	BC_P7S_W0G4, BC_P7S_WG01	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
W2	chemiosmotyczną koncepcję przekształcanie energii, w tym postulaty teorii Mitchella, a także podstawy termodynamiczne i elektrochemiczne tych procesów	BC_P7S_WG01	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Udział w dyskusji
W3	bioenergetykę syntazy ATP i innych subkomórkowych maszyn molekularnych	BC_P7S_WG01	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Udział w dyskusji
W4	metody eksperymentalne elektrofizjologii klasycznej oraz techniki badań aktywności pojedynczych makromolekuł odpowiedzialnych za transport jonów przez błonę.	BC_P7S_WG01, BC_P7S_WG03	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	wyjaśnić i powiązać omawiane procesy biologiczne w komórce z ich podstawami fizyko-chemicznymi.	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
U2	zaprojektować i zrealizować eksperyment biologiczny z użyciem podstawowych metod elektrofizjologii klasycznej (np. zmierzyć potencjał membranowy, wykonać charakterystyki elektryczne błony techniką stabilizacji napięcia - voltage clamp)	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
U3	korzystać z fachowej literatury naukowej z zakresu biologii i dyscyplin pokrewnych w języku polskim i angielskim	BC_P7S_UK10, BC_P7S_UW01	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	planowania zadań badawczych, dostosowując je do warunków i posiadanego sprzętu, jednocześnie określając priorytety, działając w sposób systematyczny i przedsiębiorczy, a także stosowania innowacyjnych rozwiązań	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KO02	Obserwacja pracy studenta, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>Treści programowe przedmiotu obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biologię molekularną błony biologicznej (omówienie bionanostruktur odpowiedzialnych za podstawowe funkcje błony, procesów samoorganizacji molekularnej, transportu jonów oraz bioelektrogeneracji - generowania pól elektrycznych i innych zjawisk elektrycznych w komórce) 2. Omówienie energetyki procesów komórkowych, chemiosmotycznego przekształcania energii, teorii Mitchella, oraz podstaw termodynamicznych i elektrochemicznych tych zjawisk. 3. Omówienie wybranych układów i procesów komórkowych z punktu widzenia zagadnienia przekształcania energii: łańcuchu oddechowego mitochondrium, fotosyntezy w bakterjach purpurowych, roślinach zielonych i glonach, syntazy ATP i innych subkomórkowych maszyn molekularnych, a także membranowego transportu wtórnego. 5. Zapoznanie z podstawowymi technikami eksperymentalnymi elektrofizjologii (w tym elektrofizjologii klasycznej: np. pomiary potencjału membranowego i prądów jonowych z użyciem mikroelektrod, a także elektrofizjologii pojedynczych nanostruktur membranowych w tym pomiarów aktywności pojedynczych kanałów jonowych błony - ang. patch clamp). 	Wykład
2.	<p>Ćwiczenia laboratoryjne obejmują dwa bloki tematyczne, pierwszy z nich poświęcono badaniom zjawisk związanych z błoną biologiczną na fizycznych układach modelowych, takich jak sztuczna błona polimerowa, błona jonoselektywna, "czarna" błona lipidowa (BLM) i monomolekularna warstwa lipidowa. Badane będą m.in. procesy termodynamiczne w układzie trójprzedziałowym (błona modelowa rozdzielająca - analogicznie jak w układzie biologicznym - dwa środowiska wodne z zadanymi stężeniami substancji) prowadzące np. do generowania sił mechanicznych (w układzie biologicznym - turgor) czy pola elektrycznego (w komórce żywej tzw. potencjał membranowy).</p> <p>W bloku drugim umieszczono doświadczenia związane ze zjawiskami elektrycznymi w żywej komórce roślinnej, w których wykorzystane będą klasyczne techniki elektrofizjologii, m.in. pomiary (z użyciem zewnętrznych elektrod kontaktowych i mikroelektrod) napięcia elektrycznego na błonie komórkowej (tzw. membranowego potencjału spoczynkowego) i metoda tzw. stabilizacji napięcia membranowego (ang. voltage clamp) do badania charakterystyk elektrycznych błony. Duża część uwagi poświęcona będzie tematyce kanałów jonowych i metodom obserwacji ich aktywności na poziomie molekularnym (metoda stabilizacji skrawka błony, ang. patch clamp).</p>	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Wiedza podstawowa z przyrodznawstwa, podstawy biologii komórki

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Podstawy biogeografii Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.2964.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia audytoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z biogeografią, jako nauką opisującą i wyjaśniającą przestrzenne wzorce różnorodności biologicznej, która jest podstawową nauką w rozumieniu interakcji człowiek-środowisko.
C2	Celem przedmiotu jest wprowadzenie do studium biogeografii oraz przekazanie wiedzy związanej z prawami i prawidłowościami rozmieszczenia organizmów żywych na kuli ziemskiej, w tym i człowieka, jako układu dynamicznego, w którym prowadzone są badania nad rozmieszczeniem organizmów, zarówno wymarłych, jak i żyjących obecnie, oraz wpływem zmian środowiskowych na organizmy.
C3	Ukazanie biogeografii jako nauki stosowanej, gdzie teoria przedmiotu jest wykorzystywana do projektowania rezerwatów przyrody, prognozowania, w jaki sposób zmiany klimatu mogą wpływać na organizmy oraz gdzie omawiana jest również działalność człowieka mający pozytywny lub negatywny wpływ na rozmieszczenie gatunków rodzimych oraz obcych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	jak zdefiniować współczesne teorie i prawa przyrodnicze i posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na interpretowanie złożonych zjawisk i procesów przyrodniczych w odniesieniu do zwierząt i ludzi.	BC_P7S_WG01	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
W2	i umie wyjaśnić pozycję systematyczną i filogenetyczną oraz rozmieszczenie współczesnych Naczelnych. Opisuje ich budowę i wyjaśnia ich adaptacje do środowiska.	BC_P7S_WG05	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	wykonać i zinterpretować zadania badawcze dotyczące zmian antropogenicznych, zachodzących w otaczającym go środowisku i umiejętnie porównuje je z innymi źródłami w języku polskim i obcym.	BC_P7S_UW04	Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
U2	zrozumieć potrzebę uczenia się przez całe życie poprzez śledzenia zmian zachodzących w przyrodzie aktualizując wiedzę na bieżąco.	BC_P7S_UU12	Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznego spojrzenia i rozstrzygania problemów współczesnej biologii w odniesieniu do zasobów naturalnych i wykorzystywania ich przez człowieka.	BC_P7S_KK01	Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
K2	aktywnego propagowania i promowania ochrony owadów w zurbanizowanym środowisku	BC_P7S_KO03	Prezentacja, Udział w dyskusji

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>1. Biogeografia jako dyscyplina naukowa, rys historyczny w aspekcie rozwoju społeczeństw. Wkład Polaków w rozwój biogeografii.</p> <p>2. Metodyka badań biogeograficznych. Badania stosowane w biogeografii regionalnej.</p> <p>3. Podstawowe pojęcia biogeograficzne. Bariery i ich trwałość.</p> <p>4. Procesy migracyjne. Pojęcie i sposoby dyspersji. Czynniki wpływające na jej dynamikę.</p> <p>5. Ekologia kolonizacji. Czynniki ograniczające przeżycie zwierząt i roślin, w tym i człowieka. Ich wpływ na kolonizację grzybów, roślin naczyniowych, bezkręgowców i kręgowców.</p> <p>6. Zasięg biogeograficzny: jego pojęcie, wielkość, granice. Historia zasięgu.</p> <p>7. Relikty i endemity. Zasięgi taksonów supra-specyficznych (podgatunki, rodzaje, rodziny).</p> <p>8. Biogeografia kontynentów: rozmieszczenie roślin i zwierząt na kuli ziemskiej. Systemy regionalne i ich podział. Państwa roślinne i zwierzęce.</p> <p>9. Biomy lądowe świata. Charakterystyka wybranych obszarów w aspekcie zachodzących zmian urbanizacyjnych.</p> <p>10. Regiony zoogeograficzne: charakterystyka Starego i Nowego Świata w aspekcie historycznym i zmian antropogenicznych.</p>	Wykład
2.	<p>1. Metodyka badań biogeograficznych (metody bezpośrednie i pośrednie).</p> <p>2. Właściwości ekologiczne roślin i zwierząt a ich zasięgi (Ekotypy, mieszańce, poliploidy).</p> <p>3. Zasięgi. Metody określania zasięgu. Topologia, elementy geograficzne.</p> <p>4. Typologia procesów dyspersyjnych. Migracje faun i flor.</p> <p>5. Strefy przejściowe a regionalizacja biogeograficzna świata w świetle istniejących podziałów fito -i zoogeograficznych.</p> <p>6. Fauna arborealna, eremialna i oreotundralna. Zasięgi ciągłe i dysjunktywne. Wpływ człowieka na rozmieszczenie roślin i zwierząt.</p> <p>7. Geneza współczesnej szaty roślinnej Ziemi (geoflory kredowe i trzeciorzędowe).</p> <p>8. Rola zlodowaceń plejstoceniowych. Wielkie wymieranie i jego wpływ na zmiany fauny i flory w Holarktyce oraz ewolucję hominidów, w tym człowieka rozumnego.</p> <p>9. Podstawy biogeografii wysp. Wyspy kontynentalne i oceaniczne, „młode” i „stare”.</p> <p>10. Antropogeniczne przemiany flory i fauny.</p>	Ćwiczenia audytoryjne

Wymagania wstępne

Botanika, Zoologia, Paleontologia

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Podstawy epidemiologii Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1628.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Czynniki i warunki związane z powstawaniem i szerzeniem się chorób zakaźnych oraz innych schorzeń i zaburzeń zdrowia w populacji. Metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych. Metody zapobiegawcze oraz środki zwalczające choroby zakaźne i niezakaźne.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie sposoby oceny czynników zagrażających zdrowiu człowieka.	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Referat, Kolokwium

Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zastosować właściwie pozytywne i negatywne miary stanu zdrowia populacji oraz prawidłowo zinterpretować wielkość ryzyka zdrowotnego.	BC_P7S_UW02	Referat
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Aktywnego stosowania zasad profilaktyki.	BC_P7S_KO03	Referat

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest epidemiologia; definicja i zakres, ujęcie historyczne - 1 godz. 2. Pomiar stanu zdrowia populacji ludzkich - 1 godz. 3. Typy badań epidemiologicznych: obserwacje i eksperymenty; błędy w badaniach epidemiologicznych - 1 godz. 4. Przyczynowość w epidemiologii - 1 godz. 5. Epidemiologia i profilaktyka - 1 godz. 6. Epidemiologia chorób zakaźnych: epidemia, endemia, pandemia- 1 godz. 7. Epidemiologia opisowa: podstawy demografii, metody oceny i monitorowania stanu zdrowia populacji - 1 godz. 8. Epidemiologia kliniczna - 1 godz. 9. Epidemiologia środowiskowa i epidemiologia w medycynie pracy - 1 godz. 10. Epidemiologia, służba zdrowia, polityka zdrowotna - 1 godz. 11. Higiena i medycyna pracy - 1 godz. 12. Zastosowania epidemiologii (poznanie stanu zdrowia populacji, historii naturalnej chorób, czynników ryzyka chorób, skuteczności interwencji profilaktycznych, diagnostycznych, terapeutycznych) - 3 godz. 13. Źródła danych w epidemiologii - 1 godz. 	Wykład
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Epidemiologia analityczna -badanie ekologiczne, przekrojowe, kohortowe, klinicznoreferencyjne - 2 godz. 2. Interpretacja wyników badań epidemiologicznych - 2 godz. 3. Uwarunkowania stanu zdrowia - 2 godz. 4. Higiena środowiska komunalnego oraz higiena żywności i żywienia - 2 godz. 5. Epidemiologia chorób zakaźnych - 2 godz. 6. Wiedza epidemiologiczna o wybranych chorobach (gruźlica, malaria, HIV, itp.) - 5 godz. 	Ćwiczenia laboratoryjne

UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Prawne aspekty pracy biegłego sądowego Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.1870.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia audytoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wprowadzenie studentów w problematykę opiniowania w różnych rodzajach postępowań (postępowaniu karnym, a także cywilnym i administracyjnym), na tle ukazania podstawowych zasad tych postępowań i roli w nich biegłych. Zapoznanie studentów ze strukturą i elementami formalnymi opinii biegłego, a także nauczanie ich posługiwania się terminologią prawniczą w stopniu niezbędnym do sporządzenia opinii.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	Student: zna podstawowe aspekty prawne opiniowania sądowego,	BC_P7S_WK13, BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne
W2	wskazuje różnice w zakresie roli biegłego w poszczególnych rodzajach postępowań,	BC_P7S_WK13, BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne
W3	zna elementy formalne opinii biegłego.	BC_P7S_WK13, BC_P7S_WK14	Zaliczenie pisemne, Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student: potrafi sporządzić projekt opinii biegłego w zakresie objętym przedmiotem studiów,	BC_P7S_UW01	Kolokwium
U2	potrafi określić metody badawcze wykorzystywane podczas sporządzania opinii,	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Kolokwium
U3	potrafi poprawnie wyciągać wnioski z zebranego materiału badawczego podczas sporządzania opinii.	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW06	Kolokwium
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student: jest gotów do samodzielnego rozwiązywania dylematów etycznych pojawiających się podczas sporządzania opinii,	BC_P7S_KR04, BC_P7S_KR05	Zaliczenie pisemne, Kolokwium
K2	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych związanych z wypełnianiem roli społecznej biegłego w postępowaniach toczących się na podstawie przepisów prawa.	BC_P7S_KR05	Zaliczenie pisemne, Kolokwium

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>Tematyka wykładów:</p> <p>Dowody w różnych rodzajach postępowań – 2 godz. Podstawy odpowiedzialności karnej (zasady odpowiedzialności karnej, formy stadialne i zjawiskowe czynu zabronionego, okoliczności wyłączające bezprawność czynu i okoliczności wyłączające winę sprawcy) – 2 godz.</p> <p>Status biegłego i warunki jego nabycia (pojęcie biegłego, kwalifikacje do uzyskania wpisu na listę biegłych sądowych, rola biegłego) – 2 godz.</p> <p>Opinia biegłego w postępowaniu karnym (powołanie biegłego, pojęcie wiadomości specjalnych, opinia a ekspertyza, zakres opinii biegłego, rodzaje opinii biegłych, osoby mogące pełnić funkcję biegłego, wyłączenie biegłych, dowód z opinii biegłego poligrafera, termin przygotowania opinii, kwestia opinii prywatnych, ocena opinii) – 2 godz.</p> <p>Wiadomości specjalne w postępowaniu cywilnym (istota sprawy cywilnej; rodzaje spraw, w których może wystąpić potrzeba powołania biegłego; powołanie biegłych; status biegłego w postępowaniu cywilnym; forma opinii biegłego) – 2 godz.</p> <p>Opiniowanie w prawie rodzinnym (rodzaje spraw, w których powołuje się biegłych; powołanie biegłego; zakres opinii biegłego) – 2 godz.</p> <p>Opiniowanie w prawie administracyjnym (rodzaje spraw, w których może wystąpić potrzeba powołania biegłego; fakultatywność powołania biegłych w postępowaniu administracyjnym; zakres opinii biegłego; sprawy z zakresu ochrony środowiska) – 3 godz.</p>	Wykład
2.	<p>Tematyka ćwiczeń:</p> <p>1. Elementy opinii biegłego w postępowaniu karnym (struktura opinii biegłego, część identyfikacyjna, część sprawozdawcza, opis metody i sposobu przeprowadzenia badania, opis uzyskanych wyników, przedstawienie wniosków opinii) – 2 godz.</p> <p>2. Szczególne rodzaje opinii w postępowaniu karnym (opinie psychiatryczne, opinie seksuologiczne, opinie psychologiczne, opinie osmologiczne, opinie w sprawach gospodarczych – zarys problematyki) – 2 godz.</p> <p>3. Opiniowanie w sprawach z zakresu ruchu drogowego (rodzaje zagadnień będących przedmiotem opinii, opinie w sprawach karnych, sprawach o wykroczenia i sprawach cywilnych z zakresu ruchu drogowego, zakres opinii, założenia do opiniowania, ocena materiału badawczego) – 2 godz.</p> <p>4. Opinie kryminalistyczne ze szczególnym uwzględnieniem opinii zakresu badań biologicznych, antropologicznych i antroposkopijnych – 2 godz.</p> <p>5. Elementy i szczególne rodzaje opinii w postępowaniu cywilnym. Kontrola opinii biegłych i ocena kwalifikacji biegłych sądowych – 2 godz.</p> <p>6. Błędy w procesie opiniowania (wyjście poza zakres opinii, rozważania prawne, brak precyzyjnych odpowiedzi na zadane pytania). Przesłuchanie biegłego i konfrontacja biegłych – 2 godz.</p> <p>7. Zadanie praktyczne – sporządzanie projektu opinii biegłego – 3 godz.</p>	Ćwiczenia audytoryjne

Wymagania wstępne

Brak.

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Rola i zastosowanie wybranych związków metali w biologii i medycynie Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.2201.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie studentom wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat działania metali i kompleksów metali na organizm.
C2	Zapoznanie studentów z wykorzystaniem związków metali w terapii i w diagnostyce medycznej.
C3	Zapoznanie studentów z wpływem wybranych związków metali na właściwości błon biologicznych i modelowych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	wpływ wybranych metali i kompleksów metali na organizm człowieka	BC_P7S_WG06	Zaliczenie ustne, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
W2	znaczenie metali i kompleksów metali w biologii	BC_P7S_WG01	Zaliczenie ustne, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	dokumentować wyniki wykonanych zadań badawczych, umiejętnie porównywać je z innymi źródłami i wyciągać odpowiednie wnioski	BC_P7S_UW04	Obserwacja pracy studenta, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznej oceny wykorzystywanych informacji na temat znaczenia metali	BC_P7S_KK01	Obserwacja pracy studenta

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Które pierwiastki chemiczne są metalami? Właściwości metali. Podział metali. Przykłady pierwiastków chemicznych z poszczególnych grup metali, występowanie, zastosowanie.</p> <p>2. Rola wybranych metali w organizmie człowieka (makro- i mikroelementy): główne źródła pochodzenia pierwiastków (dostępność), znaczenie, podstawowe objawy niedoboru. Toksyczne działanie metali ciężkich na organizm człowieka.</p> <p>3. Związki kompleksowe metali w przyrodzie i w terapii medycznej - wprowadzenie. Krótka charakterystyka kompleksów.</p> <p>4. Własności platyny. Mechanizm cytotoksycznego działania cisplatyny. Leki platynowe w onkologii - ograniczenia w stosowaniu. Nośniki leków platynowych. Nowe kompleksy platyny - badania aktywności biologicznej.</p> <p>5. Kompleksy złota jako potencjalne leki przeciwnowotworowe. Chryzoterpia. Prawdopodobny mechanizm działania cytotoksycznego związków złota.</p> <p>6. Kompleksy rutenu, rodu i palladu jako obiecujące chemioterapeutyki. Charakterystyka związków, testy aktywności biologicznej, oddziaływanie molekularne z biomolekułami.</p> <p>7. Związki metaloorganiczne, np. cyny, ołowiu, antymonu, arsenu, selenu i ich znaczenie w biologii. Związki cynoorganiczne - aktywność przeciwbakteryjna, przeciwgrzybicza, przeciwnowotworowa. Toksyczność.</p> <p>8. Związki nieorganiczne metali jako leki w chorobach nienowotworowych (cukrzyca, choroby wirusowe i bakteryjne, neurodegeneracyjne i psychotropowe). Kompleksy wanadu, litu i inne.</p> <p>9. Mechanizm aktywności biologicznej wybranych związków metali. Błona biologiczna, jako cel terapeutyczny, zmiana parametrów fizykochemicznych błony. Wpływ wybranych związków metali na błony biologiczne i modelowe.</p> <p>10. Kompleksy metali a nanomedycyna. Przykłady nanocząstek. Zastosowanie i właściwości. Omówienie prezentacji.</p>	Wykład

2.	<p>1. Wprowadzenie do pracowni biofizycznej. Omówienie warunków zaliczenia, regulaminu pracowni naukowej i przepisów BHP. Omówienie wyposażenia laboratorium. Zapoznanie z podstawowym sprzętem laboratoryjnym.</p> <p>2. Badanie lizy erytrocytów w obecności wybranych związków metali z wykorzystaniem metody spektroskopowej.</p> <p>3. Badanie widm absorpcji i fluorescencji barwników fotosyntetycznych - wpływ różnych czynników (np. obecność metali) na widma emisyjne.</p> <p>4. Chelatowanie kompleksów metali przez wybrane związki pochodzenia naturalnego (polifenole).</p> <p>5. Izolowanie błon białkowo-lipidowych. Pomiar anizotropii fluorescencji błon białkowo-lipidowych w obecności wybranych związków metali.</p> <p>6. Omówienie sprawozdań/raportów. Zaliczenie.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne
----	---	-------------------------

Wymagania wstępne

Biologia, chemia

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Systemy dostarczania leków Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.2414.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Tak

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnymi systemami dostarczania leków w medycynie – zarówno standardowymi, jak i najnowocześniejszymi technikami. Studenci poznają terapie celowane oparte o koniugaty nośnik-lek, różnymi rodzajami nośników, takich jak przeciwciała, białka analogiczne do przeciwciał, micelle i liposomy oraz nanocząstki. Omówione zostaną sposoby preparatyki, charakterystyki oraz badania stabilności koniugatów, a także metody oceny efektywności wybranych terapii.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	różne rodzaje dostarczania leków z wykorzystaniem nośników i ich farmakokinetykę w organizmie	BC_P7S_W0G4	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaprojektować terapię celowaną	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02	Aktywność na zajęciach
U2	sprawnie posługiwać się mikroskopem świetlnym	BC_P7S_UW02	Aktywność na zajęciach
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	odpowiedzialności za zadania realizowane w zespole	BC_P7S_KO02, BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	1. Terapie celowane - definicja, charakterystyka, przykłady. 2. Liposomy i micelle - preparatyka, charakterystyka i stabilność. 3. Nanocząstki - rodzaje nanocząstek, preparatyka, biokompatybilność. 4. Funkcjonalizacja nanocząstek 5. Przeciwciała jako nośniki leków (ang. ADC - antibody-drug conjugates). 6. Białka alternatywne do przeciwciał jako nośniki leków. 7. Farmakokinetyka - co się dzieje z poszczególnymi koniugatami w organizmie?	Wykład
2.	1. Synteza nanocząstek I 2. Synteza nanocząstek II 3. Analiza wpływu nanocząstek na żywotność komórek in vitro	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Biologia komórki

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Wybrane metody biofizyczne w biologii Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M4B.2699.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat metod biofizycznych stosowanych w biologii.
C2	Zapoznanie studentów z wybranymi technikami z zakresu analizy spektralnej i kalorymetrii w odniesieniu do badań układów biologicznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	podstawy teoretyczne wybranych współczesnych metod biofizycznych stosowanych w biologii	BC_P7S_WG01	Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	dokumentować wyniki wykonanych zadań badawczych, umiejętnie porównywać je z innymi źródłami i wyciągać odpowiednie wnioski	BC_P7S_UW04	Obserwacja pracy studenta, Wykonanie ćwiczeń
U2	sprawnie posługiwać się aparaturą wykorzystywaną w naukach biologicznych	BC_P7S_UW02	Obserwacja pracy studenta, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznej oceny wykorzystywanych informacji	BC_P7S_KK01	Obserwacja pracy studenta

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>1. Ogólne podstawy spektroskopii. Natura promieniowania elektromagnetycznego. Rodzaje spektroskopii.</p> <p>2. Podstawy spektroskopii UV-VIS. Oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego z materią. Prawa absorpcji promieniowania elektromagnetycznego i ich zastosowanie w biologii.</p> <p>3. Wprowadzenie do biofizyki błon biologicznych. Modele błon biologicznych - przykłady badań.</p> <p>4. Klasyfikacja i właściwości fizykochemiczne liposomów. Sposoby formowania liposomów. Zastosowania liposomów w nauce i praktycznej działalności człowieka.</p> <p>5. Przewaga dostarczania leków i substancji aktywnych biologicznie w strukturach liposomowych. Sposoby uzyskiwania specyficzności tkankowej leków i charakterystyka takich agregatów. Przykłady terapii genowej z wykorzystaniem lipidów kationowych.</p> <p>6. Zastosowanie i podział znaczników fluorescencyjnych w badaniach biologicznych. Absorpcja i fluorescencja. Polaryzacja fluorescencji. Gaszenie fluorescencji.</p> <p>7. Wykorzystanie znaczników fluorescencyjnych w badaniach struktury i właściwości błon: rodzaje i budowa sond fluorescencyjnych, lokalizacja sond w błonach, oddziaływanie sond z błonami, przykłady badań z udziałem znaczników fluorescencyjnych.</p> <p>8. Wprowadzenie do spektroskopii w podczerwieni. Opis ruchu drgającego cząsteczek. Spektroskopia absorpcyjna w podczerwieni. Metodyka spektroskopii podczerwieni – spektrometry w podczerwieni z transformacją Fouriera.</p> <p>9. Przykłady zastosowań FTIR-ATR (Fourierowska spektroskopia osłabionego całkowitego odbicia w podczerwieni) do badań biologicznych. Widma fosfolipidów, widma FTIR-ATR białek i układów lipidowo- białkowych.</p> <p>10. Wprowadzenie do kalymetrii, metody kalymetryczne (różnicowy kalorymetr skaningowy - DSC, ITC – izotermiczny kalorymetr miareczkujący) w biologii. Przykłady zastosowań DSC i ITC: badanie płynności i struktury błony, wyznaczanie temperatury przejść fazowych lipidów, solubilizacja liposomów, wyznaczanie krytycznego stężenia micelnego, przemiany konformacyjne albuminy. Omówienie prezentacji.</p>	Wykład
2.	<p>1. Wprowadzenie do pracowni biofizycznej. Omówienie warunków zaliczenia, regulaminu pracowni naukowej i przepisów BHP. Omówienie wyposażenia laboratorium. Zapoznanie z podstawowym sprzętem laboratoryjnym (wirówki, wagi laboratoryjne, spektrofotometr) - ćwiczenie wprowadzające.</p> <p>2. Badanie widm absorpcji i fluorescencji barwników fotosyntetycznych - wpływ różnych czynników (np. polarność rozpuszczalnika, temperatura) na widma emisyjne.</p> <p>3. Izolowanie błon białkowo-lipidowych. Porównanie anizotropii fluorescencji błon białkowo-lipidowych i lipidowych.</p> <p>4. Wyznaczanie temperatury przejścia fazowego fosfolipidów metodą spektrofluorymetryczną lub/i spektrometryczną.</p> <p>5. Utlenianie lipidów. Badanie aktywności przeciwutleniających związków aktywnych biologicznie z wykorzystaniem metody spektrofotometrycznej lub fluorymetrycznej.</p> <p>6. Dyskusja sprawozdań/raportów. Zaliczenie.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Biologia

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Bezpieczeństwo żywności Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M8B.0150.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz ich znaczenia dla zdrowia człowieka;
C2	zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu klasyfikacji zagrożeń zdrowotnych powiązanych z żywnością i żywieniem - sposoby zapobiegania zatruciom i zakażeniom pokarmowym, zagrożenia; dla zdrowia i rozwoju człowieka będące efektem nieprawidłowego zbilansowania diety oraz indywidualną nadwrażliwością na niektóre pokarmy;
C3	przekazanie studentowi wiedzy z zakresu systemów zarządzania bezpieczeństwem żywności oraz prawnych i instytucjonalnych instrumentów ochrony zdrowia konsumentów.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	pojęcia związane z bezpieczeństwem żywności i żywienia; ma wiedzę z zakresu alergii i nietolerancji pokarmowych;	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Projekt, Prezentacja, Kolokwium
W2	zagrożenia dla zdrowia będące efektem niezapewnienia bezpieczeństwa żywności oraz zna metody ich prewencji;	BC_P7S_WG06	Zaliczenie pisemne, Projekt, Prezentacja, Kolokwium
W3	podstaw prawnych dotyczących systemów zarządzania produkcją żywności.	BC_P7S_WK13	Zaliczenie pisemne, Projekt, Prezentacja, Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zinterpretować skład chemiczny produktów spożywczych i ocenić ich wartość pokarmową;	BC_P7S_UW05	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Kolokwium, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
U2	analizować i optymalizować dietę człowieka oraz zapobiegać zakażeniom i zatruciom pokarmowym;	BC_P7S_UW05	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Kolokwium, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
U3	zaprojektować system bezpieczeństwa produkcji dla wybranego produktu spożywczego, analizować zagrożenia i wyznacza krytyczne punkty kontrolne produkcji żywności oraz wyznaczać działania korygujące i procedury weryfikacyjne.	BC_P7S_UW05	Projekt, Obserwacja pracy studenta, Kolokwium, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	uczenia się przez całe życie i aktualizacji wiedzy z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz ich wpływu na zdrowie człowieka;	BC_P7S_KO03	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
K2	pracować w zespole przyjmując w nim różne role i organizować badania myśląc kreatywnie;	BC_P7S_KR05	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
K3	aktywnego propagowania zachowań prozdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia zbilansowanego żywienia i jakości żywności.	BC_P7S_KO03	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć

1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do bezpieczeństwa żywności i żywienia, znakowanie żywności 2. Zanieczyszczenia żywności oraz substancje dodatkowe 3. Sposoby zapobiegania zatruciom i zakażeniom pokarmowym 4. Źle zbilansowana dieta a zdrowie człowieka 5. Diety naturalna, alternatywne i zdrowotne – bezpieczeństwo ich stosowania 6. Alergie i nietolerancje pokarmowe 7. Żywność genetycznie modyfikowana 8. Zarządzanie bezpieczeństwem żywności w przemyśle spożywczym i zakładach gastronomicznych (FSMA, HACCP, HARPC) 9. Wymagania i certyfikaty bezpieczeństwa żywności w przemyśle: organiczne, halal, kosherne, GFSI, SQF 10. Prawna i instytucjonalna ochrona konsumentów przed zagrożeniami związanymi z żywnością i żywieniem. 	Wykład
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znakowanie żywności - zaprojektowanie etykiety na wybrany produkt spożywczy 2. Określenie wartości biologicznej białka wybranych produktów spożywczych 3. Analiza i optymalizacja diety człowieka 4. Prezentacja nt. kontrowersji stosowania GMO w żywieniu ludzi i zwierząt (10 min./student) i dyskusja 5. Suplementy diety a bezpieczeństwo konsumenta 6. Referat z zakresu właściwości i stosowania wybranego dodatku do żywności 7. Projekt systemu bezpieczeństwa żywności dla wybranego produktu spożywczego wg ISO 22000' 8. Projekt systemu bezpieczeństwa żywności dla wybranego produktu spożywczego wg ISO 22000 - cd. 9. HACCAP - przeprowadzanie analizy zagrożenia i wyznaczanie krytycznych punktów kontrolnych 10. HACCAP - ustalanie limitów krytycznych i monitorowanie krytycznego punktu kontrolnego produkcji żywności, działania korygujące i zastosowanie procedur weryfikacyjnych. 	Ćwiczenia laboratoryjne

Wymagania wstępne

Brak.

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU

Praca magisterska oraz przygotowanie do egzaminu magisterskiego Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2023/24
Specjalność -	Kod przedmiotu BD000000BBCS.M8B.1785.23
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie

Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 20.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Prace kontrolne i przejściowe: 10	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przygotowanie pracy dyplomowej, w tym zebranie materiału badawczego, opracowanie otrzymanych wyników, ich analiza i przeprowadzenie dyskusji w oparciu o dostępne piśmiennictwo naukowe w konsultacji z promotorem. Przedmiot jest dostosowany indywidualnie dla każdego studenta.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			

W1	w stopniu pogłębionym poszczególne teorie, techniki zbierania danych i metody ich opracowania związane z biologią człowieka, w szczególności związane z tematyką realizowanej pracy dyplomowej	BC_P7S_WG01, BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG03	Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa
W2	potrzebę etycznego prowadzenia badań naukowych i ich rzetelnego dokumentowania oraz metody analizy i interpretacji otrzymanych wyników	BC_P7S_WG02, BC_P7S_WG03, BC_P7S_WK13	Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa
W3	zasady etycznego wykorzystywania wyników i cytowania innych autorów zgodnie z prawem autorskim	BC_P7S_WK13, BC_P7S_WK14	Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	wykorzystywać literaturę naukową w opracowywaniu pracy dyplomowej oraz komunikować się i współpracować ze specjalistami z dziedziny biologii człowieka i nauk pokrewnych	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UO11, BC_P7S_UW04	Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa
U2	wykorzystywać odpowiednie oprogramowanie w celu opracowania danych empirycznych i interpretować wyniki badań	BC_P7S_UW01, BC_P7S_UW02, BC_P7S_UW03	Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa
U3	samodzielnie przygotować pracę dyplomową z zachowaniem prawa autorskiego oraz syntetycznie zaprezentować ją przed komisją egzaminacyjną	BC_P7S_UK09, BC_P7S_UW08	Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	kontaktu oraz dyskusji ze specjalistami z zakresu biologii człowieka i dyscyplin pokrewnych mając na uwadze poszanowanie zdania, postaw i poglądów innych osób	BC_P7S_KO02, BC_P7S_KR04, BC_P7S_KR06	Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa
K2	krytycznej oceny wyników i wiarygodności swoich badań oraz stawianych hipotez	BC_P7S_KK01, BC_P7S_KR04	Zaliczenie ustne, Obserwacja pracy studenta, Praca dyplomowa

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	Program jest dostosowany indywidualnie do każdego studenta i jego zainteresowań badawczych.	Prace kontrolne i przejściowe

Wymagania wstępne

Zaliczenie wszystkich przedmiotów objętych programem studiów II stopnia.